Collection of alchemical works, extracts and notes: in Latin and Italian

Contributors

Octavianus de Spino

Publication/Creation

c. 1500

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/r3tamfk8

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

wellcome collection

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

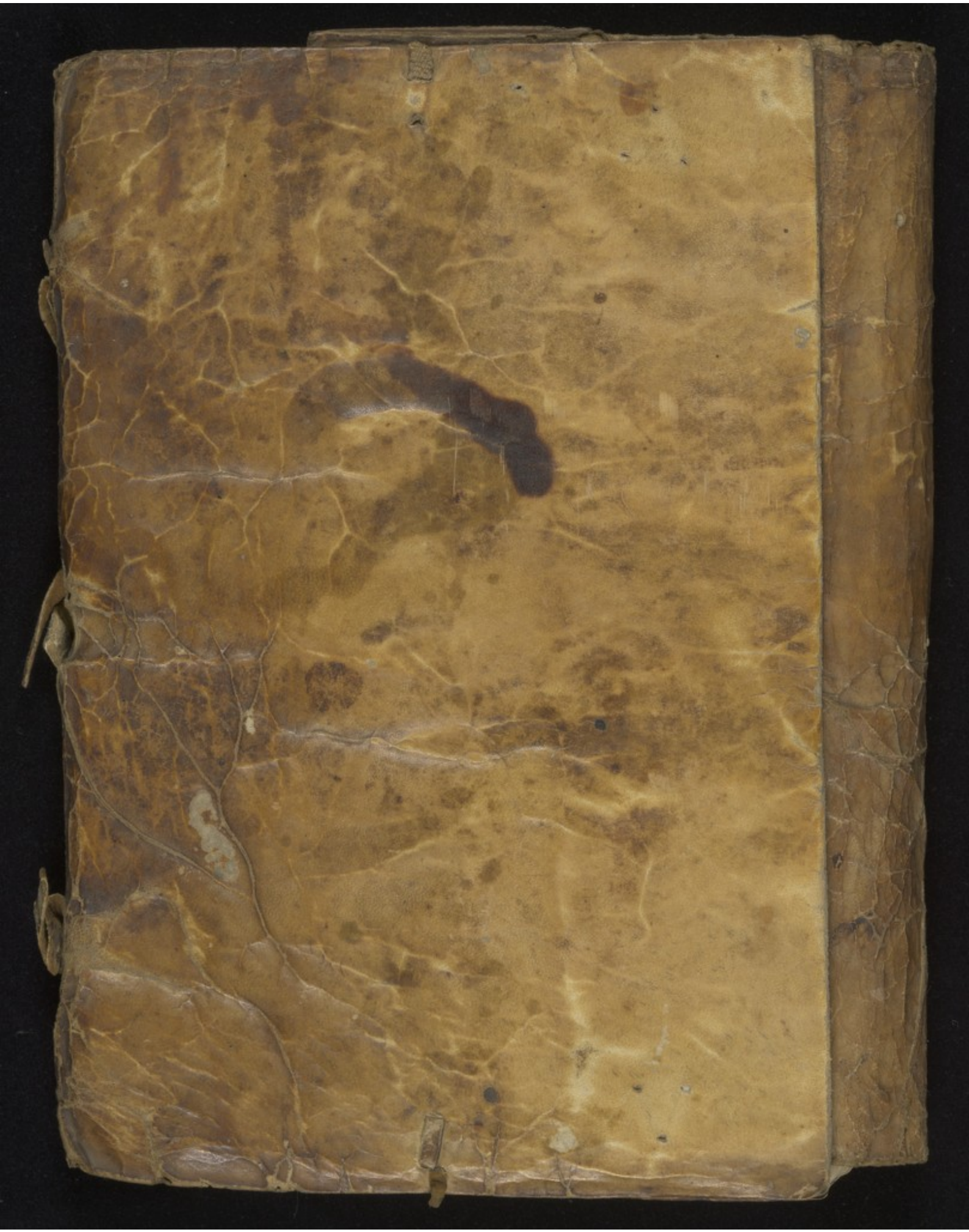

41512

182

MS. No.758.

ACCESSION NUMBER
41512
PRESS MARK

41512

782

SPINO (Octavianus de)

Collection of ecclesiastical works [c. 1500]

Ad faciendā luna sine errore

Prima fa ẽssa aq̃ ℞ salnitro tibr. 2. Allume de rocha calzinato tibr. 1. Vitriolo romano oz. 3. Allume di piuma oz. 6. Et habbi una testa di ferro o uero di terra: e metilla al foco cō lalume di rocha: se quertira qsta aqua / e quando sera qsutta: buta dentro el salnitro: e come sera bolito uno poco / buta dentro el uitriolo: e lassa bolir uno poco / e poi messeda ben cū una spatula de ferro o uero di legno / e come sera sutta cauta poco e tritura bene: sopra al marmo: et icorpora lalume di piuma: poi mette ogni cossa ī una boza di uitro: e fa ch̄ nō sia piena se nō le due parte: et ponilla nel fornello / cū el lanibico et el suo r̄cipiente grande nel qual sia uno bichero di aqua munda: e fa ch̄ le giuture siano ben sate cū pezi / untie di colla / fatta di calzina e de farina ī pasta cū giara doue. Et inanti ch̄ li daghe el foco / fa ch̄ siano sute le giuture: poi dagli el foco de carboni lento p. 20. hore / ꝯtinue: poi p. 4. hore dagli el foco fortissimo: poi cauo fori la dita aqua ī una altra boza nellaquale metti uno octauo di luna laminata / se dissoluera / e purificara laqua: e uedarai al fondo / amodo di uno calzinazo: questo porai far nel ꝑpo r̄cipiente: poi uacua laqua ī una altra boza / e stopilla molto bene: cū cera rossa e cossi hauerai laqua fōte ꝑ la tua opa. Allora torai tib. j. di qsta aq / e metarala ī una boza sopra le cenere tepide: et gli buttarai dētro z. 4. di senaprio ī pezeti come gran di fava / apoco apoco / e li butasse tuti nō e si grāde r̄capiet̄ ch̄ nō scopiasse: e / fa ch̄ stia ꝑ uno giorno nāle sopra le cenere calde: e fa ch̄ nō bollia ꝑ niente: ma stia ꝯtinuo tepida: poi leua la e lassilla fare r̄sidentia: et alora pianetamente leuarai la qua dale fece / ch̄ nō se meschia cō esse. Allora ī z. oz di qsta

Ad fricenda luna sine error

Prima fa q̃sta aq̃. ℞ salnitro tibr. 2. Allume de rocha calzinato tibr. 1. Vitriolo romano oz. 3. Allume di piuma oz. 6. Et habbi una testola di ferro o nero di terra: e metilla al foco cõ lalume di rocha: se questirà q̃ i aqua / e quando sera q̃ sutta: buta dentro el salnitro: e come sera bolito uno poco / buta dentro el uitriolo: e lassa bolir̃ unopoco / e poi messeda ben cũ una spatula de ferro o nero di legno / e come sera sutta cauda forte e tritura bene: sopra al marmo: et cõporta lalume di piuma: poi mette ogni cossa ĩ una boza di uitro: e fa ch nõ sia piena se nõ le due parte: et ponilla nel fornello / cũ el lambico et el suo r̃cipiente: grande nel qual sia uno bichero di aqua munda: e fa ch le giuture siano ben fate cũ pezi / unte di colla / fatta di calzina e de farina ĩpasstata cũ giara douo: Et inanti ch li dagle el foco / fa ch siano sute le giuture: poi dagli el foco de carboni lento p. 20. hore / ptinue: poi p. 4. hore dagli el foco fortissimo: poi cauo fori la dita aqua ĩ una altra boza nellaquale metti uno octauo di luna laminata / se dissoluera / e purificara laqua: e uedarai al fondo / amodo di uno calzinazo: questo porai far nel ppo r̃cipiente: poi uacua laqua ĩ una altra boza / e stopilla molto bene: cũ cera rossa e cossi hauerai laqua fõte p la tua opa. Allora torai tib. j. di q̃sta aq̃ / e metarala ĩ una boza sopra le cenere tepide: et gli buttarai dẽtro oz. 4. di senaprio ĩpezeti come gran di fava / apoco apoco / se li butasse tuti nõ e si grãde r̃capiẽto ch nõ scopiasse: E / fa ch stia p uno giorno nãle sopra le cenere calde: e fa ch nõ bollia p̃siente: ma stia ptimo tepida: poi leua la e lassilla fare r̃sidentia: et alora pianetamente leuarai la qua dale fece / ch nõ se meschia cõ esse. Allora ĩ z. oz di q̃sta

aqua/dissolue onza una de luna fina: Et i altre. 3. oz. onza una di ſblimato: Et i altre. 3 oz. ℈ ſ. oz di arſinico ſublimato: co limatura di azaro: Fatto qſto: Acompagna qſte trei aque iſieme. i una boza ch habbia/el collo longo: et mette ſuſo el ſuo labico co lo ſuo recipiente: et lutate le zonture ut ſupra: dagli el foco p uno giorno nāle: e quando la tua medicina ſera tanto ſutta/ch tu la poſſi triturar: rompi la boza e trital diligentp ſopra la pietra: Et ponila i una altra boza ritornando ſuſo iterp la ſua aq. et iterp fa diſtilar ut ſ. Et fa qſta iteratione 7 fiate ginuamte: Et nota ch la medicina creſcera i pondere: et meſura qi la meyta p uirtu deli ſpiriti delaq forte. Una pte ſopra octo di rame purgato p uera ad. 8 ligie di luna/ad ogni cento Ligata. co el 3o di luna copellata/a diece ligie.

Ad albu ad q liga/

℞ Argento ſblimato: Azco Criſtallino: oz. ℥ ſ. ibeuera co aqua forte/doue ſia ſciuta oz. 2 d luna fina: e deſicca: poi pon a ſublimar in doi bichieri: ch luno itri nel altro: quādo ſara ſublimato una uolta/reuolta i bichieri/e reſublima una altra uolta/: poi leua dal foco: Una pte di qſta ſop. 12. eris purgatj: harai coſa bona e pfecta.

·vhs· De libro turbe phoz dicta ꝛc.

Legit ī libro turbe phoz. Q̄ postq̄ hec nra mā fuit ī suo calor̄ p spaciū sex mēsiū: et uidebis apparere illuz cinerē/ deq̄ locutꝰ q̄dam phi/ cū ītēso calore solis/ sup terram fusam sb aqua ī modū petię fuse: et cinerē/ ut dixi ī color croceo/ tūc anteq̄ imponas fermētū/ q̄uis spūs ascendant ī celū: et postea descendāt ī terram: et q̄uis pars ipsoz iam grossa sit ī ipam terram: debeas tn tenere ad calorem temperatū p quattuor/ aut sex dies/ siue tanto tēpore/ donec uideas aliquē spūm/ nō ampliꝰ ascendē nec uaporar/ et ꝓ ois mā sit geta et ī simul coagulata. Quo facto addas dictę materie fermētū pfectū et ppa ratū ut decet: q̄ si materia hr colorē albū/ des sibi fermētuz lunę: Si uero rubeum: tūc addas fermētum solis. Et sic ponas ipm uas bn clausū cū mā fermētata: ad calorē temperatū/ ī loco/ ī quo uidere nō possit aerem: Et postq̄ hoc fecerīs: si uidebis tua nobilissimam māz ī fundo uasis stare getam/ et coagulatam/ siue ī lapidē/ siue ī cinerē/ si tra spacium mēsis/ ut circha/ feceris qdē laudabile opus et utile: Post uero dissolues dictam māz/ ꝑ tātundem tēporis: qa sic dissolueꝝ et congelando/ semp dictam māz attenuas/ multiplicas/ et augeꝰ ī infinitum. Quod cū feceris/ gras ōipotēti deo referes/ q̄ hoc tantū mysteriū tibi sua bnignitate cōdonauit.

Disse uno dela turba di phi. ch la negreza nō dura seno quarāta die: E da possa ipidela delo resto dela quma.

Fe aliꝰ. Cocteli tanto ch douentano negri: da possa bianchi: da possa rossi: E possa ancora bagniandoli douentano ueneno.

Fe aliꝰ Simelmēte lo nro ramo/ quando ī prima sicca/ piu se ispessisse: per isin atato/ ch douēta pietra/: laqual li inuidi giamano pietra sopra ogni metallo. Da possa si rumpe: e sinfimbe: ese arostisse: cū maior fuocho/ ch nō era lo prima/ pisin atato ch douēta colorita/ e douēta simile a sangue brusato: Alora si mette sopra le monete: e gli da lo colore di sole/ mediante la gratia diuina.

1r

ꝑ alius. Io dico ch lopa cōsiste ā doi cose. Niete de māco li ūuidi giamano q̄sti doi
ꝓpositi cē quatro: ꝑ ch q̄sti doi douentano quatro: i li quali e siccita e humi
dita: spirito e uapor.

ꝑ alius. El se trida cu lo fuocho e nō cu la mano: el fuoco fa tuto: e lo fuocho
e nutrimēto di quello.

ꝑtem Alius El nō fa bisogno tridarlo cū mano. ꝑ Alius El bisogna ch uoy pi
gliate de lagua ch sta ferma trey parte/ e di lo corpo di magnesia doi
ꝑte: e da possa se mescholano e se cocano ī sin atato ch douentano una pietra.

ꝑ Alius. Sapiati ch i lo principio delo messedar fa di bisogno ch uoy messe
dati li elemēti crudi: ameni/ e puri/ e ueramēte boni sopra uno fuoco
tempato. E guardatiue dal fuoco troppo grande: ꝑ ī sin ch li elemēti
se giūgano e se apigliano ancxendeuolmēte. Lo cōpimēto e ch apoco
apoco si brusano: ꝑ ī sina ch i q̄llo fuoco tempato si uengano a
desichare.

ꝑ Alius. ch quando mercurio e giūcto cū sone si giama Argeto uiuo
di Cambar.

ꝑ Alius. Colui el qual muta loro ī ueneno/ e za puenuto al suo ītedimēto.
ma coluy ch nō pote far q̄sto nō po far cosa uerima: Ma dico bene
una cosa a uoi tuti figlioli di doctrina: ch se nō a sotigliate le cose
col fuocho/ ī sina ch le dite cose/ a scendano q̄ste uno spirito/ a niente
sereti certamēti. E uno certo spirito di q̄sto fuoco: el qual fuge el
fuoco: et e uno simele peso deli altri el qual ītrando ī uno corpo/
tuto lo alegra.

ꝑ Alius. Li ꝓphi brusano lo ramo: Lo. ar. u. e loro/ e lo fano de albare/
brusare/ e fare ueramēte/ rosso: e uita.

ꝑ Alius. Lo ramo se mete ꝓ la negreza/ et anco ꝑ magnesia. E lo piubo
e lo stagno ꝓ lo fare liqdo

ꝑ Alius. Dece uolte si rēnouano li colori i la opatione. ꝑ se lege nela
turba di phi. De uno poco doro/ e dela q̄sta mia. noi aq̄stiamo
molti cose. ꝑ Rosinus ad Euthesiam: se tu nō mette loro ī oro/ tu
nō fa cosa uerima: ꝑ ch di poco/ molto ne ꝑ usisce.

ſt Iſydorius monachus. Loro meſcedato cū laltro oro e iſeparabile: lo piumbo ācora meſcedato cū piumbo: douenta uno medeſmo metallo.
ſt i turba. ſe tu nō querti loro i uenemo tu nō fa coſa ueruna.
ſt i turba. nota ch dice uolte ſi rinouano li colori i la opatione.
S. Nota ācora ch̄ ſe dice ch̄ de trey materie ḡſiſte lo elexir.
ſt nota ch̄ dice magiſtro renaldo da ulla noua ch̄ lo mcurio de eſſer ſblimado e poſſa de eſſer uiuificado. E poſſa e da fare la medicina.
ſt Dicena agli chi domandauano dela medicina. no haute uoi laqua di ſoue e di ſaturno.

Alia phz Dicta ē7.

Vide q̄ nihil ḡtenū itret i lapide nro: niſi ſpm ſolū. Quida phus ait Natura rſpuit: ut ſq̄z ḡtearia iūgant. Boetius ait. phi uenerūt p diuerſas uias ad unū ītentū. Hermes ſa ḡlucione dicit q̄ ē una ſola re ḡponit. Quida phus ait illud quod eſt uit ab eo rduc ſup eū donec figat et nō ſeparet abeo p igne. Cum hueris aquam ē aere: aere ē igne: igne ē terra: tūc hebis p̄fectā artem. Ariſtoteles i ſecretis ſecretoz. Et fuit mihi magnū gaudium: quale nūq̄ fuerat: uidens q̄ntam eſſetiam: ſm elementalem maz i iſtis iferioribus ḡtineri. Hermogenes. Sciaſ q̄ diſpoſitiones huius artis ſunt ſeptē. ūz putrefacere. Sublimare: Calcinare: Abluer: Cerare: Coagulare: et fixare. Nicolaus ait. Si nō putrefiat i igne ſimi nihil ualet. Pitagoras ait. Una et eadem res eſt: q̄ ht i ſe aerem et caloreū: et quattuor elemēta: q̄bus dnatur: nec ē neceſſe de alijs elemētis q̄ nō queniūt i ſua nā. ſt pitagoras phus. Et pura mā ſbstātia elicit: q̄ mcurius coagulat: coagulatione firma. Hebē ait.

Lapis nr Assimilat Ouo: Lilius phus. Qui maz mag ignorat: uadit eccus ad pratcham: sicut asinus ad cena. Raynaldus de Villa noua ait: pluribus aut rebus no idigetis: nisi, unis. Lucas phus ait: nulla fit tinctura uera / nisi et ere nostro. Ezimus phus ait. Ad bona pasta futuris farina: aquaq: ne nos fermeto modo simili i mo lapide. Rebith phus ait. Na sine fermeto nihil pensare memeto. Jde phus. Alex. nr no e mercurius uulgi. Rasis phus. No de rebus mortuis / ꝫ de uiuis / ad propositum de uenies. Bonellus phus. Na proiecta una pars sup mille ar. u. sensimus q̃ ygelabat ipm: et rubeum efficiebat: Et istar mille Una pars supra anquagita plubi depurati / sicut decet: i auro purissimu qutebat. Jo. Thomas de Agno ait. Scias q̃ unu vas: unus ignis: una opatio: est ad albu et rubeum: et stulus debet ee de eodem: de quo e uas. Theophilus ait. Vide ne opus auferat abigne: et uase suo usq; du totu pficiat ad albu / et ad rubeum. Jde phus. est huius ignis nota huius ratio tota. Rebit phus ait. Lapis phus nr primo iaculo ifficit se ipm: seipm cibat: se ipm ipregnat: se ipm parit i die una ac i breuiori tempore. Albertus magnus. Qm sicut hoc magisterium / unu nome proprium ht sibi propriatu / sic et una dispositione / atq; uiam leuiorem. Et hoc modo sapietes licet ei noia / sua doctrina mutaret: tn noluerut itelligi nisi una re / una uiam /. Moriemus phus ait. Lapis nrs de data re e certe certissime sine mendacio.

Hermes. Et credas uirtuosiores ee lapides: q procedut ab aialibus q̃ aljs.
S. Thomas: extrahas manu a maxime pio iqa res nra, no emitur pretio:
et oīs res q cari emit pretij: i hoc magisterio meda et inutilis xpit. Alpha
granus phus. Opus nrm no multu distat a creatione hoīs: sciaſ p nouē
menses. Zenon phus. In congelatione et coagulatione uidebis diuersos
colores: Turba phor. Quisq color prius nigredine apparebit, la
udabilis e. Turba phor ait. Calcem uidebis apud fine. Clauis phus ait.
Hic aut lapis: que queritis palam est et uili uendit pretio. Lilius phus
ait. Et si p decoctione ampliorem, factu fuit rubeum, dabit colore
aureu ppetuu: et asis phus ait. In fine exibit tibi res suo diademate
aureo coronatus, fulgens ut sol: Clarus ut carbunculus, fundes et
fluens ut cera: pseueransq igne: penetransq et tinges ar. ui. Conge
lans et guertens ipm: p i medicinam: et ultimo i uer sole. Lucas
phus. Si fugiat, aut crepitat: no e decoctio plena. fiat uere plena
donec stet scleatq. Lume lumini ait. Videas q nuq̃ ponas ele
sir tuu, nisi sup solem, et luna. Adhubeses phus. Huius rei pars,
mille partes ar. ui. i aurum purissimu guertit. Morienus phus.
Proiectio proiectio eius e sup ar. ui. calidum fumate. Secundu ordinem
Almeriq. Algorismi: dz q proicias una pre supra dece partes
ar. ui. calidi fumantis, et guertet i medicina: de q sit ponat
una ps supra x pres ar. ui. ut alterius corporis purgati: et
sic perdas, donec heas, tuu sole, ut luna. Lucas phus ait. Si
aliqui phi hanc rem suo proprio noie noiauerunt semp aliqd
futi apposuit: ideo ne notus fiat. Mondus phus ait. Scias q
uidi multiplicitas noiauerut lapidem nrz. et de pluribus
aquis, et brodijs tractauerut, et coporibus, et lapidibus. et metallis
ut nos decipiat: Cauete q has nugas. Pmanides phus ait.

Dealbate latonē: et rumpite libros/ ne corda ūra corrūpat: qa res
nra leuis ē: et leui indiget sbsidio. Morienus. Accendite ignē sapiētes.
diaium dñi: q docuit prem nrz Adam facere solem et lunam: et uliorē
re q̄ sit i mundo: ut ostenderet potētiam suā. Democritus phus ait.
Ver tm anteq̄z ad nraz lapidis opationē ueniamus/ aduertat hāc
scientiam qrens: ne incidat i errorē: eoq; phi huic lapidē diuersimode appe
llant: s. Alumē nōie lapidu: Alumē animaliū: et vegetabiliū: et Alu-
minū salū: nt spūs: nt corpora: nt or: ul' plibz nōiē ipm appe
llant: ideo qa ipsius opatione ifiniti colores apparētes diuersificat ei
noia. Et alia ratione/ qa et quattuor elemētis iste lapis q̄positus ē: et
et hoc cuilibet rei elementate ipo nōie notatū ē. Et tertia rō est
ne ignorētes ipm cognoscāt. Lilius phus. Vndat⁹ phus dixit ad eūtes.
Sapientes noia huius magisterij: et eius dispotiones alia de causa no
multiplicauerūt: nisi ut sapientes hoc magisteriū istruerēt: et ignorā
penitꝰ et crearēt. Morienus phus ait ꝛc. Bonellus et dixit: q̄ phi
huius rei: q̄ ad diuersos colores i opatione apparētes: diuersa noia repre
sentauerūt/ prouidi: et eius noia multiplicauerūt: ut posteros seducerēt.
Lilius ait. Caueant falsi alchimiste a suis falsis distilationibz et
sblimationibus dicētes aliud aurū a nro: q̄ ē i corde magnesie acteus:
Aliud sulphur/ a/ sulphur nro: q̄ dr acetū acutū: Aliam ablutionē
a nra: q̄ fit mediante nigro/ et albo colore: Aliam gelationē: q̄ fit
igne leui. Lilius phus ait. Ge ab operari udētibus querendū est: si
nri lapidis pretiū sit paruū/ aut magnū: Si dicūt paruū/ bndicit.
si dicūt magnū: deceptor ē/ querens illam pecuniam i suos usus
gutere: sde Lilius de spūs. Scias q̄ ignis carbonū/ facit totū opus.
Morienus phus. Nimia siccitas nutrificat et destruit opus nostrum.
Pandulphus phus ait: nō sit tibi tediū i putrefactione pars et pars:

usq; du totū corpus putrefiat. et tūc erit bonū quod incepisti. Democritus
phus ait. est aut mā lapidis aqua grossa agens: aut ē color / aut
ē frigor ḡgelans illam aquā. Sā thomas. Cum hoc elixir bonū iuuet
et sanitas ḡseruatur: ꝓtagionē ab eo expellendo. langores et superflui
tates remouēo: cū suma diligentia / ē ꝑparendū sup diuitias ꝗtasḡ;
et hoc appellat nrū elixir: mea medicina / sup oēs Haliem / Ipocratis /
Auicene: et alioꝝ phoꝝ medicinas / copotationes / et ḡfectiones
quasḡ. Lilius i fine / Querite ergo ipm pro sanitate uestra
si no ultis pro diuitijs. Predicta ḡdē fiūt ex uno lapide / una actione
oz. quasḡ re seu ꝑlimare utiq; i uno uase. s. leone mco ad modū eli
facto. i. ad modū / et forma: q ē forma spica. Quida phus ait. Nota
res: ꝺn dicimus lapidē nrū ē sulphur et mercuriū nrū: et nascitur
ubi nascitur argētū uiuū ultḡ / et ē radix: et nascit inde creat
cuncta metalla i sua propria minera. Aristoteles i libro de
secretis secretoꝝ dicit q debemus. j. parte ḡnā istius: ut poma
lapidis / ut patet itelligenti: ꝑ te scire queuit: q oīs hoīs itentio
hanc scientiam puram et diuinā querētis: aliud arbitrari no
debet / nisi donū dei altissimi: q eam suis suis ydonauit
cuius nomē sit semp bndictū Amen.

Io ho parlato fin qui tanto apto
ch̄ ciaschauno ch̄ ha iteletto sano
Deueria esser fora dingano.
Ciascllo ch̄ho di sopra scrito
Ma ꝑ cauarti ogni dubio di mēte
Sia certo ch̄ qsta pietra e domimale
E trouassi in le calle

Calcata soto i piedi dela gēte.
Et una sol spetie nāle
ch̄ senza qlla nēte si potroua.
In Larte cosa sufficiēte.
Sofistica ne fina manuale.
ch̄ nō e oro ne āgēto ultgare.
ch̄ e mercurio di ultgo a
nō fallare.

Dealbate latonē: et rumpite libros/ ne corda ūra corrūpat: qa res
ūra leuis ē: et leui indiget sbsidio. Morienus. Accendite ignē sapiētes
nō diaium dñi: q docuit prem ūrz Adam facere solem et lunam: et ul
re q̄ sit i mundo: ut ostenderet potētiam suā. Democritus phus.
Ver tm anteq̄z ad ūraz lapidis opationē pueniamus/ aduertat hic
Nota sciētiam qrens: ne incidat i errorē: eoq; phi huc lapidē diuisimode a
llant: s. Alumē nōie lapidu: Alumē animalū: et vegetabiliū: et a
minū salū: nt spūs: nt corpora: nt or: ul' plibz nōiē ipm a
llant: ideo qa ipsius opationē infiniti colores apparētes diuisificat
nōia. Et alia ratione/ qa ex quattuor elemētis iste lapis ḡpositus ē: et
et hoc cuilibet rei elementate ipo nōie uocatū ē. Et tertia ro est
ne ignorētes ipm cognoscāt. Lilius phus. Vndat⁹ phus dixit ad ens testim.
Sapientes nōia huius magisterii: et eius dispotiones alia d causa no
multiplicauerūt: nisi ut sapientes hoc magisteriū istruerēt: et ignoras
penitꝰ et cessaret. Morienus phus ait ꝛ. Bonellus et dixit: q phi
huius rei: q ad diuersos colores i opatione apparētes: diuersa nōia repre
sentauerūt/ ignoti: et eius nōia multiplicauerūt: ut posteros seducerēt.
Lilius ait. Cauēt falsi alchimiste a suis falsis distilationibz et
sblimationibus dicētes aliud aurū a nro: q ē i corde magnesie actus:
Aliud sulphur/ a/ sulphur nro: q dr acetū acutū: Aliam ablutionē
a nra: q fit mediante nigro/ et albo colore: Aliam ḡgelatione: q fit
igne leui. Lilius phus ait. Ex ab operi udētibus querendū est: si
nri lapidis pretiū sit paruū/ aut magnū: Si dicūt paruū/ bndicit.
si dicūt magnū: deceptor ē/ querens illam pecuniam i suos usus
gutere: sde Lilius d spūs. Scias q ignis Carbonū/ facit totū opus.
Morienus phus. Nimia siccitas nutrificat et dstruit opus nostrum.
Pandulphus phus ait: nō sit tibi tediū i putrefactione pars et pars:

usq; du totu corpus putrefiat. et tuc erit bonu quod icepisti. Democritus
phus ait. est aut mā lapidis aqua grossa agens: aut ē color aut
ē frigor ggelans illam aqua. Sā thomas. Cum hoc elixir homīz iuuet
et sanitas ḡseruatur: ḡtagione ab eo expellendo. langores et superflui
tates remouen: cū suma diligentia ē p̄rendu sup diuitias qtasq;
et hoc appellat nrz elixir: mra medicina sup oes Haliem Sporatis
Auicene: et alioz phoz medicinas, copotationes, et ḡfectiones
quasq;. Liliusi fine. Querite ergo ipm pro sanitate uestra
si no ultis pro diuitijs. Predicta qdē fiūt ex uno lapide una actione
oz. quasq; re seu stimare utiq; i uno uase. s. leone nro ad modu celi
facto .i. ad modu et forma: q ē forma spica. Quida phus ait. Nota
res: bn dicimus lapide nrz ē sulphur et mercuriu nrz: et nascitur
ubi nascitur argetu uiuu utq; et ē radix: et nascit unde creat
cuncta metalla i sua propria minera. Aristoteles i libro de
secretis secretoz dicit q debemus. j. parte ḡna istius: ut poma
lapidis ut patet itelligenti: ꝑ te scire quemit: q oīs hois itentio
hanc scientiam puram et diuina querētis: aliud arbitrari no
debet nisi donu dei altissimi: q eam suis suis ydonauit
cuius nome sit semp bndictu Amen.

Io ho parlato fin qui tanto apto
ch̄ ciaschaduno ch̄ ha iteletto sano
Deueria esser forza dingano.
Ciascuno ch̄ ho di sopra scritto
Ma p cauarti ogni dubio di mēte
Sia certo ch̄ qsta pietra ē domimale
E trouassi in le calle

Calcata soto ipiedi dela gēte.
Et una sol spetie nāle.
Ch̄ senza qlla nīente si potrouare.
In Larte cosa sufficiēte.
Sofistica ne fina manuale.
Ch̄ o e oro ne āgento ungare.
Ch̄ o e mercurio di ungo a
no fallare.

Dealbate latonē: et rumpite libros/ ne corda ura corrūpat: qa res
nra lenis ē: et leui indiget sbsidio. Morienus. Accendite igne sapiētes.
nō Sdiaum dni: q docuit prem nrz Adam facere solem et lunam: et uliores
re q sit i mundo: ut ostenderet potētiam suā. Democritus phus ait.
Ver tm anteq̄z ad mraz lapidis opationē pueniamus/ aduertat hac
Noīa scientiam qrens: ne ioīdat i errorē: eoq; phi huc lapidē diuīsimode appe
llant: s. Alumē noīe lapidu: Alumē aialiū. et urgetabiliū: et Alu-
minū salū: nt spūs: nt corpora: nt or: ul' ql'bz noīe ipm appe
llant: ideo qa ipsius opatione ifiniti colores apparētes diuīsificat ei
noīa. Et alia ratione/ qa et quattuor elemēti/ iste lapis gpositus ē: et
et hoc cuilibet rei elementate ipo noīe uocat; ē. Et tertia rō est
ne iscipietes ipm cognoscāt. Lilius phus. Vndat⁹ phus dixit ad eius fi.
Sapientes noīa huius magisterij: et eius dispotiones/ alia d causa rō
multiplicauerūt: nisi ut sapietes hoc magisteriū istruerēt: et isipien
penit; et erraret. Morienus phus ait ēt. Bonellus ēt dixit: q phi
huius rei: q ad diuersos colores i opatione apparētes: diuīsa noīa repre
sentarūt/ sciendi: et eius noīa multiplicauerūt: ut posteros seducerēt.
Lilius ait. Taceant falsi alchimiste a suis falsis distilationib; et
sblimationibus dicētes/ aliud aurū a nrō: q ē i corde magnesie actus:
Aliud sulphur/ a/ sulphur nrō: q dr acetū acutū: Aliam ablutionē
a nra: q fit mediante nigro/ et albo colore: Aliam gelatione: q pt
igne leui. Lilius phus ait. Igr ab operari udētibus querendū est: si
nrī lapidis pretiū sit paruū/ aut magnū: Si dicūt paruū bndicit.
si dicūt magnū: deceptor ē/ querens illam pecuniam i suos usus
gutere: sde Lilius d spūs. Scias q ignis carbonū/ facit totū opus.
Morienus phus. Nimia siccitas nutrificat et dstruit opus nostrum.
Brandulphus phus ait: nō sit tibi tedū i putrefactione pars et para:

usq; du totu corpus putrefiat. et tuc erit bonu quod incepisti. Democritus
phus ait. Est aut mra lapidis aqua grossa agens: aut e color / aut
e frigor qgelans illam aqua. Sc̄s thomas. Cum hoc elixir bonu iuuet
et sanitas qsuatur: qtagione ab eo expellendo. langores et superflui
tates remouen: cu suma diligentia / e prendu sup diuitias qtasqz
et hoc appellat nrz elixir: mea medicina / sup oes Haliem / Spocratis /
Auicene: et alioz phoz medicinas / copotationes / et qfectiones
quasqz. Lilius i fine / Querite ergo ipm pro sanitate uestra
si no ultis pro diuitijs. Predicta qde fiut et uno lapide / una actione
oz. quasqz re seu sblimare utiq; i uno uase. s. leone mo ad modu celi
facto. i. ad modu / et forma: q e forma spica. Quida phus ait. Nota
res: bn dicimus lapide nrz e sulphur et mcurii nrz: et nascitur
ubi nascitur argeti uiuu utq; / et e radix: et nasc inde creat
cuncta metalla i sua propria minera. Aristoteles i libro de
secretis secretoz dicit q debemus. j. parte gna istius: ut poma
lapidis / ut patet itelligenti: ꝑ te scire quenit: q ois hoc intentio
hanc scientiam puram et diuina querentis: aliud arbitrari no
debet / nisi donu dei altissimi: q eam suis suis gdonauit
cuius nome sit semp bndictu Amen.

Io ho parlato fin qui tanto apto
ch̄ ciaschauno ch̄ ha itelecto samo
Deueria esser fora dingano.
Ciello ch̄ho di sopra scrito
Ma p cauarti ogni dubio di mete
Sia certo ch̄ qsta pietra e domimale
E trouassi in le calle

Calcata soto i piedi dela gete.
Et una sol spetie nale
Ch̄ senza qlla niente si potroua.
In Larte cosa sufficiete.
Sofistica ne fina manuale.
Ch̄ no e oro ne ageto ultgare.
Ch̄ e mcurio di ultgo a
no fallare.

Notanda ſſ dicta phor. Vnde Albtus magnus dicit. Non accipias ipm niſi recentem cu ſuo ſanguine. Morienus phus ait. Lapis me ſenſibilis e. Hermes phus ait. Ista mana e coronata. Laudabilis q3 corona. Alphragamus phus ait. Ludus puerorum eſt.

Deus q cuncta ex nihilo
Quo ſine nihil ſit boni et mali.
Tu cui no grigit falli.
Creipuiſti nos ab ifimis animis.
Tu cuncta fide uerbo redemiſti.
Spiritu ſcto et gra caritatis.
Tu ee deitatis
Humanitate mea iduiſti

Si huc uirgo peperit ni mire.
Quod negat genus hebreorum dicu.
Tu cuncta poteſ fac me fore dignu.
P paſſionis ſignu.
Ut merear reatus liber rei
P ficere hoc opus donu dei.

Vos queritis theſaurum dei: et neſcitis tenere rone. Nonne p minimo mundi ptio homes mundani ſe neci tradut. Quid ergo pro eſa letiſſia arte: cuius regime et utilitas: maior e q poſſit pcipi rone. Lilius phus ait. hOrtor ergo uos: q no ſitis pigri ad tantu theſaurum pcurandu. Na et hoc poteritis uobiſcum et amicis uris, primo ſanitate gſuare: et diuitias poſſidere: inimicos ſupare. Amicos et fideles ditari. Deo pſeruire. fidem augmentari: forma ppetua uiue: deniq3 aia ad ſtor9 gloria ſublimare: quod nobis gcedat qſine fine uiuit et regnat Amen

Canzon mia difesa Va p tuto el mõdo.
Al caschauno ch ha laio gentile.
E digli ch sia humile.
Se de gstarte uol uedex el fundo.
E nõ fundi pensier i cosa uana.
E nõ pensi di fare mũdo nouo.
ne cerchi pel nel ouo.
Ma de gtalear la fe xana.
Ch dio ch uede ogni mio pensiero secreto
Sempre socorre lo pensier perfecto.
Canzo mia se alchun ti domãda
Ch el mio nome gli panda.
Di: quello ch qui mi manda
De gstantinopoli el uostro fidele
Gramatic professor Danele.

nõ Qui sequat principia ñalia / et natẽ fundamta semot ẽ ab hac arte.

Ad componedũ Argẽtũ Sophisticum.

℞ libr. 1. Arsenici cristallini et ℥ 1. lume limate ut laminate et ℥ 1. et oia pulverizata sblima. et sublimationẽ ibibe cũ oleo tartarino. et desicha ad solem. pluries imbibendo. et desicando. donec in pondere dupliceture. et de hac mã cõporta. pone unã ptem sup. ℏ. cris fixi purgati. et erit optima. luna.

Quando uolueris hoc nõ. Combure es i fornello reverberationis cũ sale. et laua et sicca. et funde cũ aqua salis armoniaci. ch sal tritum solue in aquam cũ rasano. et post purga es effusum proiciendo eum i aceto / cũ quo cocta sit libra. 1. Aluis roche. et libr. 1. tartari triti. et libr. 1. salis communis. et si es nõ fuit

bñ dulce fundē ter ut quater. et proce i suco celidonie. Alij dicūt q̄ eris pūgatio fit solum cū aceto et sale coi. Iouis cū lamina. i. asungia ut sepo. et sale coi. Et octo uicibus fūdat et i ustis picatur.

Alia purgatio eris

℞ Salis ar. tūb. j. tartari tūb. j. et tere et cū aceto fortī dissolue et tūc ignis extingue lāas eris ignitas. decies ut archa. et sic purgatur. xperies. Sup quē picies medicinā. et ipm xperies albū.

Alia ueneris purgatio q̄ gfert ad pūgat̄ et alios metallos.

℞ Lamināas ueneris et copi eas sale coi. et liga fortit̄ et i igne pone ut rubescant. et ipsas extingue i aqua a fimo expressa. et q̄to putrida fuit melior erit. et sic fac ter ut quater. Sūule no erit cū sale ponēs tādiu donec glauciei. et debz et sal ee ppa ratum a stridore. i. fusu i crusolo.

Argentum satis petentis Valoris erit. Si salnitr̄. et Arsinicū cristalli mū. aā. dissempdabis cū oleo tartarino. ut fit fiant pasta mollis. debit sup et fusum. i. purgat̄ si proiecteris efficiet albū et molle. deīn si misceat cū modica luna. fiet q̄ dictū e. ℔.

Manifesta e lopatione dela Medicina adoncha essere ea fare opatione di nā: essa medicina: no essere essa nā: poch essa mediana e solamēte di nā gpotta: e certo ogni cosa: essere di quello, da q̄llo: nel qual si risolue: poch el grazo si gnerta aqua p calore: e p̄sto nīostra ch gli fi prima aq̄. e così la nra pietra: p magisterio si risolue i argēto uiuo: adoncha fu prima uiuo mercurio: el modo di guertirlo i uiuo mercurio: e la gulsione dela sue nē ala sua p̄ radice: guere la nā: sie rotar i tondo gli elemēti: e gli elemēti suono da loro guertibili: e po adoncha si gnano: e corropano: e insieme si guertano pmutano: Conuerte gli elemēti: e q̄llo ch̄ cerchi troueray. poch la mra opatione: no e sēno mutationi dele nature: e mirabile anodamēto dele loro gplexion: la terra no si guerte i aere: se prima no si guerte in aqua: el fuoco no si guerte i aqua se prima no si guerte i aere. laere e laqua suo elemēti di mezo: el fuoco e laterra suo extremi: e laere e al lato al foco: e laqua e al lato al laterra: e po laqua e grauia al fuoco: e laterra al aere: p loro nā e gplexione: laere e laqua si guegano i humidita: el fuoco e laterra i sicita: e po si guerte luno nel altro: ma piu psto laere e laq̄. ch̄ el fuoco e laterra: liquali ggiūti: piu tardo si separano: laere no si guerte cu laterra: nelaqua col fuoco: se prima lo fuoco nelaere: e laterra nela aqua no si gnano. Adoncha sel secco si guerte: guertirassi guertirassi i fredo: el fredo i humido: e lumido i caldo: alora hauerai tuto el magisterio. li modi del regimēto: di guertere insieme gli elemēti: suo quatro: cioe: Soluere: lauare: Reducere: e fixare. Soluere el corpo i simplice: lauare lo oscuro i giaro: reducere lhumido i secco: fixare lo uolatile sop̄ loso corpo. Soluere: e diuidere: e cōropere: e far la prima nā. Lauare e i humidar: distilar̄ e calcinar̄: Riducer̄ e iterare: impgnar̄ e soblimar̄: fissar̄ e dispōsar̄: i risoluar̄ e congulār̄: p lo primo si muta la nā detro: p loso di fuore: p lo 3o di sop̄: e p lo 4o di sotto.

Capº 2º

Adocha lo pº regimeto dela pietra/ e dissoluer lo ossº/ e secco i mourio uiuo:
acioch ritorni nella sua mā prima/ e ssto si fa pur p lo uiuo mcurio: poch egli ha
potentia di riducere lo sole e la luna a sua nā: Ma poch il mercurio ha i se tere-
na sbstātia/ e adustibile/ sença iflamatione/ aqua/ poch e bisogno leuare
da luy la sua supfluita: se uoray desso/ qsta medicina creār/ e la terra
fetente/ si conuene p sublimatiō mundarē/ azioch nel gittarē nō facia tuta
la mā fugire: e la medicina/ e la sua sbstātia saluā della cui ppeta eno
essere arsa: e defendarsi dalarsione/ e no fugare ma fixare: e po auiene
p la diuersita di essa medicina: so diuisita dessa depuratioe: Alchuna
uolta ore si piubo:/ e quando stagno/ e quando rame: e qndo ferro:/
e qsto auiene: p no esser bn purificato/ Ma quando e ben puro:/ desso
si crea sole e luna/

Capº 3º. De depuratione: et ppratione

Io iegno di rimouer la supfluita dela sua terra sie sublimar doi uolte
da salnitro isino atāto ch si prenda la sua bianchā sbtātia/ e cossi lo
getta i aqua feruēte sich torni i uiuo mcurio/ poi gita la aq e adopa
col mcurio. Dice auicena i qsta opa: tu de pma sublimar el mcurio:
poi soluarlo. sich torni nela sua materia: e solimālo tuto: e poi alora
i quello mercurio mundo: mette lo corpo mundo: p equal peso: ma
no mescolar corpo biancho cū rosso: ma ciaschauno p se: poch l biacho
fa bianco: el rosso fa rosso: e no mescolar laqua di luna/ co laltra
dela altra pietra/ e poi distila p feltro co ceroto di biancho isin atāto ch
trapassi/ e poi sempre raccoglie da parte qllo ch sara di sopra/ poch
e olio et esegno di dissolutione dele cose/ poch e uenuto al fine di sotilita
e po e partito e salito di sopra como corpo di aere/ e alora lo guāda
ch no se ne uada i fumo/ Differentia/ et la solar e lunar medicina
luna uole solfro biancho e laltro rosso/ ma lauora i soluarli e esso
tagliarli

azioch nel gitar crei piu giaro colore: e simelmēti laqueita sua
fugitiua quien rimouer e.

poch̄ son forti: e uoc̄liamo lonar̄ preparatione e ḡtima op̄atione: cioè ch̄ prima siano calcinati, e poi si soluano al caldo del fuoco et el corpo p le parti so passar̄ da polui, e cossi piu ricene la dissolutioe, e calcina q̄llo ḡsso di cōpo ch̄ rimaso nel feltro nō soluto, e recalo rezalo sauiamēte azioch̄ p simo nō si p̄da e pista lo magisterio: e bench̄ questo sia malageuole a fare: e lo ꝑ espedisse li corpi a soluar̄ solo p aqua senza calcinatione, e ḡsso e piu si curo bēch̄ sia piu tardo i ōpa: e poi sauiamēti e pianamēti trae la tictura e cō forte me ueloce, poch̄ ardarebe l'aia: e troppo salungarebe la tua opa e itentione: poch̄ se molto fuoco forte farai nel principio dela mixtione uera corruptione ~~quitione~~ nel ~~actiare~~ tictura, e arduransi le cose: e po sostiene patiētemēte e trita e coce e trita e nō ti rincresca, poch̄ le cose ibeuerate se molificano, e q̄sto p̄ triti, piu molifichi, e tanto piu le grosse parte fai sotili e cossi fa tanto ch̄ sia diuiso el grosso dal sotile: e cossi poi simpastara lo corpo cō lo spirito: e q̄llo chi simpasta si dissolue: e lompastar̄ si fa p molto tritare: e p lo fuoco si diuidano le parte legate p aqua uiscosa, la q̄l e me corpi: e corpi soluti sono uenuti a nā di spirito: e poi nō si ptino fen̄ como aqua mixta cū aqua, poch̄la nā si ralegra p nā, laqual nō si dissogli a parte sotile nō mondificate, e po ti bisogno lauorare nel di ssoluē la pietra, zioue partire le sue pāte pure dale nō pure, e ꝙtare le parte graue, e cū le ue cōpire lopatione

Capº 4º d mō ihuationis lapidis.

Dissoluta la pietra, cola la tuta, e polla sopra temperato calore tanto ch̄ sia putrefata poch̄ la adustione ch̄ ne lanima si tolle p cocer̄ e p humor: adonch̄ coce compitamēte bolendo le cose isieme a lie uefuoco e siano tornate nella p̄ma nā e siano ueramēte uiuo mcurio: e cossi fatto sia soluto: unde soluta la p̄ma forma.

del corpo i mercurio sintroduce nouua forma corupta la loro laql forma e i negro colorē efetē e sotile nel tochare e nō grauata: e qsti sono isegni di pfecta dissolutione de corpi: perochl caldo nel humido pma fa negro laqual negreza e capo di corno: lo pncipio dela nra pietra e dissoluerla i aqua de mercurio.

De recapitulatione pma regiminis

Cap° 4° Dirò breue tuto el modo dela dissolutiōe.

Sublima pma lo mercurio: poi lo solverai: poi lo corporarai cū terra e foco: e cocе isieme tanto ch torni a sua prima nā: e qsto sie p hauer el foco del mercurio di quella nā delaquale loro e laqto e fato so terra: poch se sara ueramēte el solphro: et el tuto mercurio bom possiamo dessi far oro e argento: e qsto magisterio nō e se nō p li richi e grandi homini del mōdo poch qui saqsta pfectione e tesoro sempiterno. Alo operatiō si richegiono molte cose: cioe ingegno sotile dela pratica manuale: e uera imaginatione sopra le cose ch intende di fare: e richeza: e sapienza e libri.

Cap° 5° di 2° regimine quod ē abluēs.

Secundo regimēto sie lauare lo negro cōroto e feudo: ch sia charo e neto dogni sozura: e questo nō si fa senza diuisione deli elemēti: ne senza distilatiō delaque e calcination dele pietre: poch dui elemēti sono duri: e dui liqdi: Duri sono lo foco e la terra poch sono sechi: liqdi sono laere e laqua: poch sono humidi: lo fuoco corre de p distilazione le groseze e sozure delaqua ch sono dentro: e assotiglia le p leuita daere: e ancora scioma la groseza dele petre p calcinatione: e diuora lo solfro loro: e loro salsedine: e po la nra pietra si diuide i quatro elemēti: acioch sia piu sotile e piu pura: ech poi piu forte si giūga: ma poch nō fu mutata: ne cresciuta: ne animata: se nō dopo la negreza: poi putrefata acioch piu digesta meglio si separi: pch se nō sara putrefata nō si potra fodere ne soluere: e se se nō si soluera a nulla tornera.

Cap° 6°

Prende la pietra corota e diuidela p quatro elementi: e prima p distilatione cum lieue fuoco equalmēte cōtinuato: prende la sua dq: poi cresce el fuoco apoco

apoco

aer laere cō el foco. ybs. xys. ℈

e ricche q̄llo ch̄ nesce mescolato: q̄llo ch̄ rimane e secco e negro: e sappi ch̄ la
distilatione delaqua si de fare i bagno, poch̄ le piu sotili parte dela pietra
e semi calore a natura di sequete aqua p questo si distilano: laere, el fuoco
si distilano p cenare, poch̄ sostenēdo el fuoco quiene el colore e le grosse, e
terrestre parte essere suso leuate, Adoncha e piu sotil separatione, per
laqua ch̄ nō sostiene lo caldo, ch̄ p le cenare ch̄l sostengano, e diuidendo
li elemēti nō curar̄ dela terra, di ch̄ substantia sia, quando sara biacha
e secha e fixa sera perfeta, e ciaschaduno di q̄sti quatro fa opatione i tintura
e fano fundere: e po cōuien ch̄ sia molta aqua, e molto aere, poch̄ tāto fia
la tinctura quanto laere. Adoncha studia nelle tue ope auāzare il mercurio
nela mixtione, e se p q̄sta sola opa potrai cōpire sarai gaudente di ptiosa
pfectione dimcente nā, Ma tiene fermo ch̄ nūmo cap° di q̄sta arte noua auāza
il pregio desse medicine.

Cap° .8.

Laqua e laere

E quando haurai li elementi como di sopra dicemo lauali, dal laere, 7
uolte distilando. el foco e la terra fortemente calcinando: Ma distila p se
laere e laq̄, poch̄ meglio e laere che la terra, Auenga ch̄ laqua laui e i bianchi la terra, e sa
giūctione dele tinture: laere tinge la terra, e funde lāa e fulla fusile: Vñ
quiene ch̄ laere e laqua siano monde dale sozure, e salue dalarsione: fin
atanto ch̄ la loro tinctura si prenda, poch̄ se lardesseno sarebe guato le
fetose, per prima nō fosserno cotte cōpiuramēte i fino, poch̄ lhumidore del fimo
posta fra le distilatione molto gioua, azioch̄ meglio diuēgha al segno di
pfeto lauamēto, el qual segno e splendore di cristalina, serenita senza
fecie, se nē fussero bianche, e le fecie ch̄ fara laqua ripole p se da pte
la terra acrea di sopra ricolta, e laqua 7 uolte distila, serua da pte
poch̄ ella fa giūctione: e cossi fa delaqua rossa, poch̄ hano uno modo di
lauamēto p e simile effetto: saluo ch̄ i colorai e ponle mescolare in
sieme.

Cap° 9

Diuide laere dal fuoco p distilatione, poch̄ q̄llo ch̄ distila e aere
puro

e q̃llo ch̃ nel fondo rimane e foco secco: Adonch̃ cõsidera q̃llo ch̃ io dixi / azioch̃ lhumida pietra di q̃sta opa sia ad aqua e terra: e azoch̃ usi questa pietra ad aq̃ e terra sola: e a fuoco / e ad aere: / e certo laere e olio / oro / anima / e unq̃to / p loquale se opie lo mag̃isterio: Adonch̃ intende ch̃ l fuoco cõ lo aer̃ si distila / poch̃ seguegono i caldo / e nõ cõ laqua / poch̃ laqua x̃fugie el foco / e po sono grauij. Adonch̃ laere o terra si distila col fuoco: poch̃ lo aquatica: e sua tictura / e / il fuoco / poch̃ egli e corpo: e laere e spirito portante fuoco / Adonch̃ se meschiarai el mercurio cũ fuoco di la pietra: tosto sera rosso / e / e sempre ĩsieme samarano / et azoch̃ uogli fare rosso: fallo col fuoco dela pietra: e sempre sera rosso.

Cap° 10.

Pone sopra la substantia del fuoco corpo del quale uogli trar olio tãto di puro mercurio che molto ben lo copra: e poi accende di sotto lento fuoco / ĩfin a tanto ch̃ uegia leuare lolio sopra il mercurio: el quale sauiamẽte ricoglie e serua / e sel mercurio sacenasse / x̃marara etara piu mercurio nouo mondo e caldo e ripollo a cocere / e cosi fa tanto ch̃ habi ricolto lolio / e mẽte di luy rimagha nõ soluto. E poi distila 7 uolte p alembico / poch̃ l suo la uamẽto e como e lauamẽto daqua: liquali ĩhumidando e distilando / fano afare: sich̃ uengono a cristalina chiarezza senza feccie se nõ fuserno biãche li cui segni sono: piu spesse cocole: ch̃ daqua bel color: e legiere / el quale se mescolarai cola dita aqua / ne uerra di sopra laere lauato riserualo da parte: poch̃ e olio tictura / oro / anima e unguento: el quale colora tinge fixa / e fa fundere: tingera la laia ĩ oro: tre uolte spenta / o / i acqua ardente / secundo ch̃ egli sara rosso o biancho: nõ meschiar lolio p ch̃ guastare esti el colore: se lolio sera molto / molto sara la tictura.

Cap° 12 d recapitulatione 2i regiminis

Omnienti q̃to poi fare la diuision deli elemẽti: laere e laqua p distilatio lauare / e ardere la terra p calcinatione / tanto ch̃ dela laia mẽte rimanga nel corpo / ch̃ nõ si senta nella opatione / lo segno dicio / e quando mẽte fumara se un poco de zo sera posto ĩsu la calda lamina

Re ubi hoc signũ a foy 86 a foy 86

Nmensas omnipotenti deo gratiarꝫ actiões
refero: q mihi [illegible] scientie huius reuelauit secretuꝫ
et archanum: tam e/perientia: qᵝ illiꝰ in-
uestigatiõis [illegible] bonitate: et mei laboris iḋustia.
ꝯsecutus sum: et uerũ inueni. Igitur cũ i libris
hermetis [illegible] multum laborassem, et sentam x̄tã
i eis sb ignotis uerbis occultam reperissem: tra-
ctans apud me metipsum illud salomonis dictũ:
Sapientia abscõdita et thesaurꝰ inuisus: que uti-
litas ẽ i utroqꝫ: ecce uiolam: quã mihi gtulit diui-
na misericordia licet ip̄erit uel i/ptus qualiqꝫ
stilo prosequi disposui: et qñ i quodam saculo, nã
ratiões philosophoꝝ cũ eoꝝ opibus i unũ opus-
culum redigẽ desudaui. Opus ergo diuina gr̄a
iuuãte componẽ statui: sed i corde meo pauca
uel q̃ nulla x̄seruaui: oĩa eiz a libris philosopho-
rum ãtiq̃ ẽ sapiens: sb breui cõpendio ea sum-
matim ꝯpilaui: sicut p singula loca, poterũ
legentium iḋustia, x̄pperiri. Sed scio: qa hec
mea ipolita dictatio: a multis i scientia
tumidis: x̄spuet: ac ab alchimistis sb sambuc.

Indignabũt enĩ gtra me: Cur ego ydiota. i. paꝛs scieꝛs
ꝑsumpserim. sup tantę obscuritatis arte et u-
luminibus scribẽ. Quibus ꝛ̃spondeo, Sicut
terra sterilis plus proficit aspersis stercoribus,
q̃ aliquo metallo, aut lapide pretioso: Sic
uere bene doctis hoibus, multo plus proficit
ars ista mediocriter prolata, q̃ si phisico aut
poetico sermone proferat̃. Et eĩ ille q̃ dedit asine
sermonẽ ipse mihi indigno huius ĩtelligentiã artis
donare dignatus est. Sed iam qualia sint artis hui
principia, qualis processus sit, uere diligẽter inspi
ciendum. e. quod ad nram edificationẽ stillo duxi-
mꝰ illustrandum. Si qua tn hic ꝑtermissa fue
rint, alteri sint lectori operis ꝛ̃seruata. Quisq;
eĩ desiderat auctoris nom̃ scire oĩuz deorsu q̃ uesuũ pinas bras attẽdat et pectori dugt̃ e aptare.
Ignis obrisus habet azoth nubit nouus edel.
Sic sũt aut uult tn ret eque moderaris.
Os ner alit candens ester uenena sic premes.
Tũc odor ob rubra nuter ẽ hic eliemard.

Omnia corpora cōstantium, tam ꝑfecta, q̄ꝫ ꝑfecta, ex tredecim principio, et quatuor naturis compōita sunt: et hęc quatuor naturę, quatuor elemēta sunt .s. ignis. terra. aer. et aq. que deus opꝫ coagulauit comiscuit et i pace copulauit. In his nanq; quatuor elemētis ē archanum philosophorū absconditum: q̄ duo .s. tera et aqua i aspectu uidentur. Alia uo duo, ſgs. et aer. nō uidentur nec tanguntur nisi i corporibus elemētorū. Cum aūt ista quatuor iūcta et ꝑfecte mixta fuerint elementa: et a naturis suis alterata, et extracta. hoc fuit bene. Vnde gstat res uniuersas uaribiles ꝑ elemēta simpliciter gnāri et nāliter permutari. Vnde dicit rosarius. Siples gnātio, et nālis ꝑmutatio: ē elementorū opatio Et necessariū ē q elemēta sint, uni) naturę et non diuerse alias actionē et passionē nō haberēt ad inuicem. quia dicit Aristotiles. Nulla est gnātio uera. nisi i conuenientib) i natura. Nō queras ergo i natura quod i ea nō est.

qm̃ rec̃ nō fiunt nisi secundū earū naturam.
nūq̃ eiz sambucus proferet pyra: nec rubus
malogranata. nūq̃ etiam colligim̃ de spinis
uuas: aut de tribulis ficus: no eiz afferūt nisi
sibi similia nec fructificant nisi fructū suos.
Necessariū ē eiz mrāz naturā et eisdem maxie
ēē assimēdam in qbus maxime cōsistit. Sed
sūt multi mltiplr se itermittētes/q ia dicta matīa/
et lapidibz siccis et calidis atq̃ diuersi gnis: ut
Sale alkali: sale gēme: sale nitri: Sale āmoniaco:
et cū aluminibz/et marmoribz/et sucis exbarū/
tucia: Atramēto egiptiaco: croco ferri: Auripigmto.
Arsēnico: exeusto: Vitriolo romano: Viride eris:
Sulphure comuni: et litragirio. Et ē ifructuose
elicere et illis: cū neq̃ sales: neq̃ alumina:
mrz magisteriū ingrediantū. Sed nouerūt
philosophi: ut dic̃ theophilꝫ: Sales: et alumina:
et mlta alia foro elemtorū. Cu ūo q elegit
sapiētū facē desiderat cognosce radices mi-
nerales/et et his faciat opus tuum.

Quid. ut dic̃t ſeber. terminum rei ꝯuenies i uenis tẽre.
Sulphur ſ. et M̃m. que ſũt radices minerales, et nã alia ꝓpia
ſup que dctione ſuam fundat nã i mineriis et cauẽnis
terre. Et aqua viſcoſa: et ſpirit) fetens, currens
ꝑ meatũ ꝰ uiſceribus terre: et et his orit̃ fumus,
que ẽ materia metallor, ꝑ calorem tẽperatiſſimũ
unita, aſcendens ſup terrã ꝛuerberans, ut plenius
patet in libro ſeberis: quousq; ꝑ tempatã dcoctione
i millenis anor, ẽminus fiat ibidem fixatio nãlis
et fit metallum ſimpliciter. ☿ ☉ ☽.
quod ẽ ſulphur nrz, ꝛductum ꝑ M̃m. que dicitur
Aqua iſpiſſata et mixta cũ terra propria, ꝑ temp
atam dcoctione, oritur fum) d uenis terre prope
d ſemetipſo: q poſtea uertit̃ in aquam ſbtiliſſimam,
que dicit̃ Alia ſpiritus, et tinctura ut i ſequẽtibus
patebit. Et cũ illa aqua ꝛducta fuerit̃ i tra unde ex
uit, et i uenis propriis ꝛſperſa facit ibidẽ qua
dam fixationem. et fit electir completum.
et ſic ars opatur i breui tempore, hois igenio:
plus ꝙ nõ opatur. natura ſola i millenis anor, circulis.
Et tm nos nõ facim) metalla: ꝙ natura hoc facit.

Mã. ſulf. ☿ ☽. ut. ſ.

Alia ſpus tinctura.

nec mutamus: sed natura: nos aut administratores eius sumus. Vnde dicit Medius. i turba.. Omne lapis m̃ tincturam ī se continet nāle: q perfecte ī terra creatus est / tamē p se notū ē / quod no tingit / neq3 fit elixir / nisi moueatur p artem. Mineralia ergo elligam⁹ nālia / et propinqua / iuxta uerba Aristotelis ī metha. Quoniam natura procreauit ea corpora metallica De fumo / Sulphure / et Mo. a quo no ueniet aliqua phor discordante. Et pedit ergo ut cognoscas principia artis et radices principales q̃a q principiū nescit / finem rectum no ueniet. Item dicit Jeber. ī principio libri sui. Qui principia nālia ī seipo no aquirit / iam multū remot⁹ ē ab arte iste / q no ht ueram radicē sup qm actionem sua fundat. Et ī alio loco. Oportet quod Ars experiatur ingenio nāli: et aio subtili p̃scrutate principia nālia / et nature fundamētum: Et tn aquis qs principia sua fuerit sciuerit / ī hoc scq nature fundamētum ī omnibus no potest. ut testatur Idem Jeber Capo. po. qui dicit. Carissimi in hoc ī erāt artifices. q naz ī oib⁹ ppetatib⁹ / et differetijs / imitari desiderant

sis igitur breuitf ut pmitit plibans ad ptes opis arti
ficialis ueniam: In dubium uocatur a multis, d La-
pide, q phos dr, qd sit: quomodo: uel de quo fiat:
cum tn a nullo phos aperte notatur. In hoc Diuersi
diuisa senserunt: cu tn i uno solo qsistit ueritas. Sed
sine dubio et absq; ormendatio dicimus: quia hic Lapis
q e artis radix: et arcanu dei: de q oes sapientes tracta
uerut: q multos edocat et pemnitf ifatuat. nihil aliud
Mā. f. e q; Masculus: et femina: Sol, et Luna: Calor et frigus:
Sulphur, et mercurius. hic siste gradum, et tu
desistes alu querer Lapidem, et stulte tuam gsume
pecuniam: et ao inducs tristitiam, qa que semina
Alā. f. uexis hec et metes. Et, qa Lapis iste i duas diuidit
f. c. sest. partes, ut pmittit: de prima pte, quod e aurs, pauca
dicamus: et quod sine illo no fit opus mus, p phos
dicta coprobem.

d Scit em Aristotiles de oibus rbus huius seculi plus
MA. qf. ualet. O. et e fermentum Albi, et rubei: sine
quo nequaq; opus pagitur. frem dicit hermes. no
est fictura uera: nisi ex ere mro. i. O. qa oe quod
e O, est es: Sed no oe, e. es. e. O. Et sic oe qd e Sol.
est Sulphur, s no e gus. qa nec e in eo a corup-
tione Sulphuris: ymo purissimu sulphur. i. eo probat.

uer tn cu in ope fuit dalbatu / opatur operatione
Sulphuris Albi: mercurium congelans: et gutes
i auro obrizum. Vtere ergo d membro melior
idest. Auro: qa e genus genero: et forma sonora
na ipm e principium et posterius i metallis:
sicut sol i stellis. Sed oportet elige i illo nobili membro
quod e homogeneum. Amboro / mundi luminariu s.
q Solis / et Lune: Et homo geneu e spiritus occultus
i illo nobili membro / et tectus: sine q no pficitur
opus mrz. Vnde dicit Rosarius. Non tingit Argetu
spiritus eius occultus nisi extrahatur / et fiat olo
spirituale: Ergo nihil operaris nisi et uero et
lucido et purissimo auro: quod suo lumine oia
luminaria illuminat: et eic eiscit tenebras
noctis sua potentia: hoc est superfluitates mundi
et alioro corporo ipfectoro cum proiectu fuit
sup ea. Item seber. de essentia, et procreatione solis,
fulgur eius irradians et splendens et sua clarissi
ma et mundissima sba irradiat, et illuminat
no solu i die / z et i nocte et i tenebris. Item pa
dulphus i turba. Scitote fres q nullu corpus pre
tiosius ac purius e sole: quia sicut rubinus habet
i se effectu oiu lapidu pciosor: sic Sol habet i se

uirtutē oīuz lapidū ductibiliū: nā cōtinet i se oē metallū, qa tīgit ea, et uiuificat ea cū nobilitate sua, qa ipe est dns lapidum: et caput corpoz, nobilissimum et optimum illoz. Cuius natura equalis est qlitatiū, et i eo quattuor elemēta cōpleta sunt, absq; excessū tia et diminutione, una queq; nā ht partes caliditatiū, frigiditatiū: siccitatiū et humiditatiū. nō ēn corūpitur ab aere, neq; ab aqua: neq; a terra: neq; ignis minuet ipm: ymo ipm uiuificat, et rectificat, et decorat, eoq; eius cōplexio e sic tempata et directa. Ergo melior est omni lapide, ille q magis e coctus et igni primus.

Secunda pars lapidis nrī: M. dr q. p se, a plurimis phis, lapis nūcupat. Unde qdam sapiens cū de eo loqueretur ait: hic e lapis et nō lapis: sine quo natura nūq opatur: quod opus tūc capit et bibit: et ex eo ois color apparet, cui nom Ar. Vi. est. De eo dicit rosarius. Corpus patet ex illo creari: q oez supat naz: ipm ēn e ēnūtriabile ine tallū: et medū gūgendi tincturas: qm ad se rapt quod e sue nature: et alienū respuit: qa uniformis e substantie i oibus suis pribus. Lapis igitur iste, a phis

Nota quinque qualitates.

dicitur mineralis sicut nalis: Vegetabilis uel hebalis: Animalis ut Vitalis: Factialis ut artificialis. Mineralis uel nalis dicitur quia in mineris generatur: et est mater omnium metallorum uel quia cum fit sup ea proiectum, tunc gutatur in metallum. Vegetabilis ut hebalis est: quia est succus trium herbarum, equali proportione guttarum, postquam steterit in igne humido per triginta dies emanabit et fluet lapis eiusdem coloris et uirtutis sicut Mineralis.

Herbe minerales tres

Sunt autem herbe minerales. Mercurialis: pomulaca maior: et Celidonia que lac facit. Dicitur autem animalis et uitalis: quia est uno solo, sine aliquo impedimento extraneo, separatis elementis ipsius, equali pondere, et utroque mixtis: deinde in forti uase uitreo, et paruo respiraculo, in igne sapientum collocatis, infra tres menses: uermes procreantur horribiles: quorum unus quemlibet sotium deuorabit: donec unus solus remaneat: si quis sapiens pascat ipsum, crescit ad quantitatem buffonis: Cuius forma terribilis est: et hoc animal per se elegit est, supra saturnum et iouem. Vel dicitur animalis quia fit de animata re, idest de homine: et in ueteribus cloacis: et in putrefactione stercorum humanorum inuenitur: et cum uase uitreo subtiliter ordinato, coligitur et resuatur. Ideo dixerunt philosophi. Lapis noster reperitur in omni homine, et est uilissima res. Unde dicit pictagoras. hic est lapis et non lapis, quia uilis et reiectus in sterquilinio. uilis est et reiectus in

oculis hoīz ignorantiuz · ſcē ī libro q dr Speculū Alkimię ·
hic Lapis ī uiſis piat ī ſtergalino ītur q ḡtinet in ſe
quatuor elemēta : et ab illis dnoiatur · Eſt etiam
Lapis iſte factiſalis ut artificialis : qa hoīs igenio gene-
ratur · Quidam n · faciūt Mm hoc modo / plumbū
fundūt ſepties / et ima quaq uice ipm ſmergūt cū
ſale armoniaco ſoluto · poſtea accipiūt d ipo plumbo libr · 3 ·
et de ſale et uitriolo libr · 3 · et de borace libr · 3 · et omi-
ſcent et ſubmittūt ſub igne ſapiētum quatuor diebus
nālibus : et efficitur mercurius · Et nō ē differētia
ītr ipm mercurium / et nālem / niſi q nō igredit
ī nro magiſterio ſicut naturalis · Ecce ſi itelleſeritis
ea que iam dixi beati eritis · hic ſuffiunt uobis declaratio
Lapidis · · / ·

Ognoſce mundum ab immōdo : qa nemo dat / quod
nō ht · Mundum eſt unius eſſentię : uacuū alte-
rationibus · Immundum / eſt diuerſum / ī cōtrariis
ptibus adiūctum : facile corruptionis ſuſceptiuum ·
Non ponas ergo ī ope tuo rem extraneam aliquam ·
nec īgrediatur ī lapide nro : quod nō eſt ortū ex eo ·
nec ī parte / nec ī toto · Si uō aliqd extranei apponitur

nō
Texti

Purgatio
Q. f. fl.
seq. fro.
i fine.

ſtati corũpit nec ſit et eo quod querit. Corpus citrinum
purgabit p ignis aduſtionẽ: et ĩuenies ipm purgatũ ſi eſt de
florentia: et poſtq ipm bn purgatum fuit: uerbera ipm
tenuiſſime: deinde i laminas uult uerberari uel folia
tenuiſſima et ſerua. Liquor aũt Albus, bt duo ſuperflua
que ab ipſo ſt remouenda. ſ. terreitatẽ feculentam, que ẽ
ipedimẽtum fuſionis: et humiditatẽ fugitiuã: que ẽ ipedi-
mẽtũ fixationis. Terreitas feculẽta dponit ſic Pone
ipm i mortario et ſuppone cũ ſale et aceto et moue fortit
cũ piſtello ligneo donec nihil ferẽ appareat et liquor et
ſal bene dmigretur: poſtea laua cũ aqua clara quousq ſal
reſoluat i aquam tũc effunde aquã illam turbulentam:
et appone ad liquorẽ albũ, de alio ſale ſico, et aceto, et ut
prius iterũ laua cũ aqua clara et hoc facies pluries
quousq liquor Albus fiũt clarus, ut ſpeculũ celeſtini colois.

Vltima uice pone i pano lineo gracili duplicato, et expri-
me bis uel ter: et facias tranſire p corium bis: et i uaſe
uitreo pone quousq fiũt ſiccus. Proportio ptũ talis eſt.

Sc ſapiẽtia ẽ: dicit ẽz ſeber libro. 4o cõ 6o. Stude i op-
erationibus tuis Albi ſupdẽ ex comixtione. Item dicit
Roſarius: Corpora aurũ enĩ maioris pfectionis: que plus albi
ſunt cõtinẽtia. Rabis. n. dicit. quod ſapiẽtes nichil

celauerunt nisi pondus et qtitate: et i hoc possumus cōsiderare q nullus cōcordat cū alio i ponderibus: ideo est error magnus. quia q̄ medicina bene pparetur / et bene i loco misceatur: nisi qtitates rr̄ iuste mixte fuerit secundum rationē totū amisisti qtū ad ueritatē / et ad finale cō plemētum: et hoc uidebis i examinatiue / quando corpus transmutatū ponetur i cineritio / qa ibi ḡsumetur / et dstruet tarde / ut dcto / secūdū q magis ut minus accedit ad equalitatē. Ideo nullus nisi sapiens hic potest transire: qa oīa facit secūdū rationē et subtilitatem / et ingenium ñale.

Pōdus & Qualitas ignorat.

Valdes uī sapientissimus nobis ḡsulit / ut nihil ſ. Dorf operarmur nisi i Sole et mauro: q simul iuncti lapidem philos ḡstituerūt. Vnde dicit Rosarius. Albū et rubeū ex una radice producūt prodūt: nullo alterius generis corpore iterueniēte pululat. i. et Sole. ipe tm Sol / absente modo / priuatur effectu: qa et nā et forma sit tm gñatio uera. hoc igitur scire queunt, q nullus lapis / neq gēma neq res aliqua aliquē ḡtrahūt lapidē / q huic opi queniat. Sed indiges qtenus circa corporis tritionis solutionē labores rēdigens illud ad sua prima māz. Vnde Rosarius.

Soto. 9. i pri. mūg. i. M. ſ. c. seq.

Soluimus aut ut et i sua priore reducat mag. i. M. Cu
aut fiat terni et unusq; alter factu. Omne i se
ginet tinctura igne patientem. Que dicit Rosarius.
i floribus secretor. fac matrimoniu iter uiro rubeu
et uxore sua candida et totum habebis magisteriu.
ste melius dicit ysus.

Candida si mulier rubro sit mixta marito.
Mox amplectutur q̃ plexaq; recipiut.
Per se soluutur: pse q; efficiut efficiutur.
Vt duo q fuerant unu q̃ corpore fiant.

Soluēda sūt corpora.

Tuere ista solutio no e aliud i corpus uertatur.
humidu et rueletur i eo natura. Ar. ui.
sueq; fedines et sulphur eitates minuatur. ideo nisi
es nostro dissuatur. ac pse diligenter rogatur donec
a sua spissitudine extrahatur. et i spiritum utatur.
Tuam laboratur. Vnde dicitur i Speculo Alkimie.
Primu uerbu hui opis e: corporis i aqua reductio. i.
i. M. Et hoc est quod phi uocauerut solutione, que e
totius artis fundamentu. et facit, ipm corpus manifeste
liquefactionis. et occulte subtiliationis. que qde solutio
p ingressione et leue assatione paulati pficitur.
Quare dicit Rosarius. Dispositio mri Lapidis est una.
ut ponatur i uno uase: iugiter coquatur quousq;

totū ascendat solutus de quo dr i speculo phor. Lapis
philosophicus exre nulli cōsurgit i pretiosissimū thesaurū. ex
spermate aurī i materie M. proiectum p coitum
i. p cōmixtionē pmā. ftem dicit Verax. Vnde cōponit
cū suo simili: ß mercurius erit aerē pregnās: nā aia
spūs et tinctura possut tūc ab ipsis p igne tempatum
extrahi. Vnde dic Aristoles. Sciant artifices Alkimie spe-
ties transmutari nō posse, nisi ad priorē reducāt ma-
teriam. ftem Jeber dicit. Ex solo Mercurio hoc totū
fieri: Quā cū Sol ad suā pmā originē per Mēcurii du-
citur: tūc natura naturam propriam apprehendit:
tūc ē facilis illius stabilis substantie: cū ia i actu stabilem
habeat substantiam. Quar dic Rosarius phus. Accipite
res d minerijs suis: et ex altate eas ad cacumina
montium, et iterū reducite eas ad radices suas. ftē
dicit. Lumē luminū. Nisi qs ruborē cū candore ei
ciat nullo modo ad ruboris fulgorē pueniet. Et
Rosarius. Qui scit convertere solem i lunā: et eqūso
Lunā i solem habebit magisteriū. ftē dicit Padulfus
i turba. Qui sapiēter uenenum ex sola umbra
produxerit ad maximū archanū pueniet. Nota
Quē eqrotionē d Luna: q est umbra solis. ftem absq ß
M. ā ex. sole, et eiꝰ umbra, nullum tigens qnatur uenenū.
et qucnenū tingēs alio modo conat face q cū hijs, jam
erranș cecidit in illud q semp i tristitia pmanebit.

VAS. ET IGNIS

Ostri lapidis uas unū ē: in q totū gpletur magisterium: et ī cucurbita cū alembico, sbtus et supra rotundum sine scrupulis plānū: nō nimis altū: cuius fōdus rotundus sit, ad modū oui, ut Vrinalis, cū pietib; planis, ut sblimando ascendat et descendat liberius. Et sit Vas tante q̄ntitatis q̄ quartam partem eius occupet matia. Et nota. q̄ d alia matia nō ualet Vas, q̄ de Duplici uitro, quod ē corpus lucidū, transparens, et porris carēs, Colores etiam opere apparētes notabilis, p quos spiritus successiue transīes emanar nō poterit. Sit ergo Vas ingeniose clausum, ut nihil p eum exire possit. Vnde dicit Lucas phus. Claudat Vas firmiter cū sapiētia ne iḡ possit exire, ut etium ītrar ī qa si flos eius egrediatur, uel alius humor sbintret, totū opus priuabitur effectu. Et q̄nis dicat a phis mltotiens pone ī uase et firmiter claude: sufficit tn semel claudē ī ope quousq; totū gpletū sit magisterium. Bassi. Custodiat sapiens continuo uas clausum et roze cirḡdato, omnino p cauca, ne flos eius egrediat ī fumū. Item ī Speculo Alkimie. Lapis p̄dict̄ ī uase iugit maneat clausus: donec suam liberit humiditatem: et ignis calore p̄manēte, fiet albus. Item ī libro q breuiloqz / a phis ītitulat dicit: Sicut ī Ouo ff tria. s. testa,

Vnica clausura x J. ff. seq

Albume: et Vitellus sic i lapide phoz ff tria: tribus illis
Mā. cōgruentia: Vitrum pro testa: liquor Albus pro albu-
mine: corpus citrinū pro uitello: et sicut i uitello et
albumine fit anis paruo calore, pmanēte matrice
et testa integra usq; ad exitum pulli: sic p omnem
modū i lapide phoz: ex citrino corpore, et Albo liqre:
mediante temperato calore: fit Anis hermetis.
Et. S. fo. 2. 8. Quase pmanēte clauso: et nūq; apto: usq; ad pfectionē
vc. illius. Custodi ergo Vas diligenter, Luto phoz sapiēt
clausum, ne spūs exeat. Item dicit rosarius. Conserua
Vas tuū, et ligaturam eius, ut sit potens i cōseruatione
spūs. Item i alio loco. Vas diligenter claude: noli festi-
nare, nec ab opere cessare. Item. Caueas ne exeat quase
exeat sua humiditas, et pereat magisteriū. Phi in
Ignis duplex libris duplicē ignē posuerunt pcipue siccū, et humidum.
Ignē siccū uocauerunt oēz ignē cuiuscūq; rei cōbustibilis.
Ignē humidum uocauerunt uetrem eqnū calidū:
finis ex cā caloris cōser-uatiu. In quo manēte humiditate retinetur calor: et hu-
miditate ꝙsumpta, dsinit ee calor: et nō manet ei
calor maiori tempore, nisi qnq; aut sex diebus.
Sz eius calor potest diutius ꝙseruari p aspsionē uri-
nę mixto sale pluries sup ipsum proiecte.

De isto igne dicit phares phus. Ignis uetus eq proprietas est. quod nō destruit oleum, ſz augmētat pp sui humiditatem. Nam alij ignes destruūt pp sui siccitatē. Item dicit Senior phus. Effodiatur sepulcrū et sepeliatur mulier cū uiro suo i uentre equo, quousq ſponte uigent. Item Altidomus phus. Absondite materiam i equoreo humido stercore, quod est sapientum ignis. Et ē tn ignis iste calidus, et humidus, et obscurꝰ habens humiditatē ītrā se, et lucē brēdictam. huic ergo nō assimilatur alius i mōdo, nisi ñalis ignis, corporis sami. et hoc ē secretum. Et est ēgimen. istorū ignium tale, qp materia ad albū poni debet i igne humido, usq ad cōplemtū albedinis, apparentis i uase. Lentus n. ignis ē humiditatis ſseruatiō. Vñ dicit pandulfus. Scitote frēs qđ ſt cōpus soluit cū ſpiritu, cū quo admixtū est, plentissimam decoctionem, et ſpūale fit cū eo. Item Astasius phus. Ignis lentus, ſpem et salutē ꝓmittit. Calor eſcessus elemēta nō equabit, ſz potius humiditatē dissipabit, et destruet ōia. Ideo dicit Rosarius. Sumopē caueas i ſblimatione et liquefactione, ne tantū accendas ignem quod nimis cito ad ſimitatem uasis ascendat. qa si tūc carebit ēfrigerio adherebit ibidem. et sic nō poterit elemētorū ꝓpriā separationē eoq oppōtꝰ unūquodq eorū

Scito. i. sentite fratres. Ad. 16. ſtasij ꝓphi.

roratu ſpūs p ſe pluries ꝺ̄primi et eleuari. Soluſ aut
tempatuſ igniſ iſpiſſitiuuſ ē / et mixtionis pfectiuuſ. ſdeo
dicit Rodulphꝰ ꝓpriꝰ. Ignis lenis, candiduſ a miſtis nū
cupatuſ ē maxime elemētoꝝ opatiō. Item Comburē
Jeſ noſtrū igne leui: ſicut ouoꝝ nutricē / donec cōpus
dixuat et tinctura extrahat. Nā leui ꝺcoctione igniſ
aqua cōgelatur / et humiditas extrahitur cōruptiua
et ſiccitatis cōbuſtio phibet. Item nota totū beneficiū
huiuſ artiſ / eſt igniſ temperantia. ſdeo igne ſemper
caueas magnū / ne ante tempuſ / puenias ad ſolu
tionē / qa hoc producit ad ſeparationē. Quare dicit
roſarius. Caueas igniſ adūſionē / qa ſi ante tēpuſ accēditur /
ante t'minū fiet rubeū / quod nō prodeſt: et ut oſtenderē /
qꝫ certū tempuſ coquendi / dixit. Solutio corporiſ et cō
gelatio ſpūſ: oportet fieri: leui ꝺcoctione igniſ / humida
putrefactione: ī quadraginta diebuſ. Audi etiā auriſolū
dicētem. Scitote qꝫ i initio miſtrij / oportet uos elemēta
crudo / Amena / ſincera / et ia recta / ſupra leuem
igne comiſcere: et caue igniſ adūſione / quouſq; iungant elemēta.
Bonellus ēt dicit. Per temperatū calorē / corpuſ
fit ſuaue / et gueniens. Conſtans eſto et pſeueranſ
uolūtate: ī ope tuo / ne modo hoc modo illud p̄
ſumas adūtare: qa i ēzo multiplicatione: ars nra nō pficit.

Scito corpꝰ cōſpſſ

Diebꝰ 40.

Vnitas rei et operis

Est. n. lapis unus. Medicina una. Vas unū. Regīm unum. et una dispositio cuius. Nā totum magisterium cuius uno modo capitur/ uno modo finitur. ꝑ tñ multa possunt artificia. ad artis siue occultationē. dt. coquere. cōmiscere. sublimare. assare. terrere. coagulare. adequare. putrefacē. dealbare. et rubificare/ quoꝝ tñ regīm unū ē/ quod ē coquere tm/ et gubernare. Igit coque et coque/ nec te tedeat. Ideo dicit Rosarius. Coque sine intermissione. noli festinare. nec ab opere cessare. nec inuenit tā sophistica/ ꝙ soli complemento attendas. Ite Rosarius. Sanissimū ē, ut operi sedulus insistas nec opus ideirmans dimittas. Ite dicit Spercheil ꝑmus nauus. Esto longanimis in regimine/ Vas firmit claude/ noli festinare. quia nulla fit generatio rerū/ nisi p mare gñi nūm/ aere exclusō/ et calore tēperato. Scias et q̄ operis exunt signa/ q̄ iqualibz decoctione apparet. ꝺ̄a mente recode. q̄ necessaria sūt artifici ad totius operis cōplementū. Est aut sume necessariū/ opus gubernare. Igne moderate. Aerem excludere. maxime usq̄ ad albedinē. Quare liquet/ quia. si cōpositis aliter regatur/ q̄ oportet. status extinguetur/ Rosarius. n. dicit. Adsit diligens administratio. adsit ꝙ continens expectatio. Vnde dicit lucas ꝑmus. Coque et coque et iterū coque/ nec te tedeat. Ite Bethomesius. Huius artis inuestigatores nō possunt ad utilitatē peruenire/ absq̄ duo plixo/ et regimine gubernō Omnibus igitur dispositis ut predictū est. ponatur Vas cū medicina i igne humido/

nō/ Vasis in fimo collocatio

ita q̄ medietas vasis sit i igne: et medietas extra / et q̄ possit ꝺi uice tueri / et ifra quadraginta dies apparebit
Signa. Nigredo coloris. superficies medicine nigra / ut pix liquida: et hoc ē signū. q̄ corpus citissime / uere q̄siū fuit ifm. Ideo dicit bonellus videntes nigredinē illis aque apparere. Scitote iā illo cōpus liquefactum esse: et hoc ē signū q̄ dicit Rosarius. Dispositio mei lapidis ē una / et est ut ponatur i uase suo / iugiter ~~eq~~ coquat / q̄usq; totū ascendat solutus. Itē i alio loco. Continua sup eū balneū tēperatū donec ~~totū~~ in aquā soluatur / et tota egrediatur tinctura i colore e nigredinis: quod ē signū solutionis. Itē Lucas ~~ꝑ~~ius. Cum uideris nigredinē illius aque i oribus mineriis suis: scias tūc corpus liquefactū ee. Istam nigredinē uocauerūt ꝑphi primam coniunctionē / q̄a coniūctū masculus femine: quā ē signū ꝑfecte mixtionis: nō tn extrahitur tota tinctura simul: ꝫ paro et paro egreditur omni die: donec in loco ꝑpleatur tempore: et quod soluitur semp petit sursum licet residens sit manes. Vnde dicit Auicena. Quod sit spūale i vase sursum ascendit: quod uero spissum et grossū: tuase remanet deorsum. Ista uero nigredo multis noibus
Nigredinis Hōmina. uocatur. vt. Signis. Aia. Nubes. Caput corui. Carbo. Oleū. tinctura rubedinis. Umbra solis. Ēs nigrū. nigrū plūbi. Aqua sulphuris. et pluribus alijs noibus. Et illa nigredo iungit spiritū cū corpore: Quare dicit Rosarius. Continuatio ignis

rgimine. 4o. dicꝫ nũo, stat utraq; aqua ꝑmanens
coꝑta nigredine: que qdem nigredo si debite regatur, nõ
ꝑmanebit nisi. 4o. diebus. De colore migredinis dicit
Phares phus. Quã diu apparuerit nigredo obscura /
tũc dñatur femina: et ipa qdé é, prior uis, mẽri Lapidis:
qa nisi fuĩt migra, nõ fiet Albũ: neq; rubeũ. ẽ Auice-
na Capitulo de humoribus: ait. Calor i humido corpore,
primo nigredinẽ efficit: deinde dñudat illã nigredinẽ,
quãdo eĩ finit hũiditas: et cũ fugerit ficitas in illo
ipsum albificat. Item primo, in opẽ nro ona dnigrãt,
secundo dealbantur. Tertio rubificantur. per maiorẽ
intentionis et ~~capositionẽ~~ expressionẽ oportet reiterari. Vnde scri-
bitur i libro q multipharie dr. Cap°. 6°. In prima dco-
ctione q putrefactio apellatur: Lapis mẽ, fit totus niger:
Et terra nigra: ꝑ extractionẽ sue hũiditatis: sinqua
nigredine albedo ocultatur: et cũ ruersa fuĩt illa
humiditas supra suã migredinẽ: ꝑ leuẽ assationẽ, et
fixa fuĩt cũ terra sua, fit albã. in qua albedine /
rubedo ocultat: Et cũ dcocta fuĩt ꝑ augmẽtationẽ ig̃s,
uertitur illa terra i rubedinẽ: ut postea docebitur.

Vnc redeamus ad migrũ Lapidem. Quo uase iugit
clauso. Stet igit vas ꝑmanue i igne humido, quousq;
appareat color albus ad modũ albissimi solis. Et iste color
secũdũ Phos, uocat arsenicũ. et Sal armoniacus.

rigredo durat 40 dieb.

colorũ successio ordo.

Putrefactio.

Terra nigra

Albedo & rubedo Nota.

Albedo fit sine q̃ nihil fit utile i op̃e mro. Albedine aut̃ itensa
Coniunctio partiū illis solubilis et apparẽte pfecta: fit ḡiunctio: et copulatio i dissolu-
ſ-bilis partium Lapidis: et tũc gplet̃ dictũ hermetis
Hermetis declaratio. dicẽtis. Quod ẽ inferius: est sicut illud, quod supius:
et, e, ḡtia ad pficiendum miracula unius rei. Pharos
phs dicit. Videntes albedinẽ supereminẽtẽ i uase, ratus
Colores ante albedinẽ. q̃ rubedo illa albedine occultata est. Sed anteq̃
albũ fiet, multi colores apparebũt. Ideo dicit Diamicles
phs. Coque masculũ simul et uaporem, quousq̃ uterq̃
cogeletur i siccũ. qa nisi fuĩt siccũ, colores diũsi appare-
bunt cõtinue: eoq̃ erit semp nigr, dũ humidũ domi-
natur: Et tũc diuersos emittet colores: et multis siqdẽ
uicibus, modisq̃ diũsis mouebit̃ a colore i colorẽ, donec
ad firmam pueniet albedinẽ. ſtẽ Simõ phs. Omnes
colores mũdi i eo apparebũt: donec denigrata humi-
ditas fuĩt desiccata: ſ- de illis coloribus nõ curet, qa
nõ sũt ueri colores. Nam tũc pluries citrinescit, et
rubescit, pluriesq̃ dsicat̃ et liquescit ante albedinẽ.
Spiritus tñ nõ figitur cũ corpore, nisi cũ albo colore.
Astasius phs dicit. Fiet nigredinẽ et Albedinẽ apparebũt
multi colores quotquot et cogitari possunt: pp̃ r. diũsi-
tatẽ color, diuersa nõia, q̃ mũabilia phi posuerũt.
Nõia. Quidã pp̃ occultationẽ, quidã pp̃ iudiam. Causa uero
Cã multor color. apparẽte diũsor colorũ i matia ẽ paulatim dstructio

illius nigredinis. Cum enim nigredo et Albedo sint colores extremi et ces alij colores sint medij. Ideo quotiens quis iij gradus illius nigredinis descenderit: totiens alius et alius color apparebit: quousq; ad illud extremum. s. Albedinem perueniat. Propter uero ascensum in materia dicit hermes: Ascendit a terra in celum: et iterum descendit de celo in terram et recipit uim superiorem et inferiorem. Et nota q quis iter nigredine et Albedine: appareat color rubeus: aut citrinus: no cures de illis: no sut em permanentes: et labiles: qa no pot fieri rubedo permanes et perfecta nisi prius fuit albu. Unde dicit rosarius. Nemo pot uenire de primo ad tertium nisi p secundu: Quare oportet q Albedo semp expectanda sit: Cu ipa sit totius opis complementum: nec uariabit postea in uerum colore nisi in rubeum.

Rubedo

Am didicisti Album face. Nunc rubeu face oportebit. no enim differunt iter se materia Alba et materia rubea in ulla essentia: nisi in hoc: quod materia rubea maiori indiget istantia: et longiori digestione: et longiori igne in suo regimine. Et illud ideo qa finis opationis Albi: e principiu opationis rubei: et quod completum e in uno: incipiendu est in altero. Item qa nisi habeas materiam primo dalbatam: uerum rubeu face negbis. Et nunc qualit rubeu face debem: breuit dicamus. Medicina ad rubeum. Primo

no

poni debet ī igne nō humido, quousq; appareat color albus. ut ꝓdictū est. postea extrahatur vas ab igne: et ponatur ī olla terrea: cineribus cribellatis, et aqua madefactis, semi plena. Et sit vas illud uitreum, cū medicina ī cineribus usq; ad medū: et ſtetus ollam terream sit ignis in duplo maior q̄ calor ignis humidi: et ꝑ beneficium huius caloris recipiet materia alba tincturam rubeam. Errare siqdē nō poteris: si ignem siccum ꝛtinuabis. Vnde Rosarius. Igne sicco et calcinatione sicca decoque siccum, donec fiat ut semiplū. Cui de cetero nequaq; impones aquā, nec oleum nec acetum, nec rem aliquā, quo usq; ad cōplemētū decoquatur rubeum. Quod magis ē rubeū, magis ualet. et quod magis ē coctū, magis ē rubeū. et quod magis ē coctū magis ē pretiosum. Et ideo igne sicco ipm cōburē absq; timore donec rubicundissimo uestiat decore. Vñ ē. ꝑs. ꝑ. Camino rubeo albatū coque usq; dū pūpureo uestiatur decore. Noli cessare q̄usq; rubeū aliqtulum tardauerit apparere. Nam igne augmentato, ut dixi post album ꝛ primis coloribus habebis rubeū. Tamē medius iter illos, apparebit citrinus, ꝛ ē color nō ē stabilis. quia post album nō multum moratur rubeū ꝓfectus apparere. Quo ueniente certus esto opus tuū ēe ꝙpletum. Dicit n. hermes ī turba. Inter albū colorē et rubeū tātū unus color apparebit. s. citrinus. ꝛ uariat ſm plus et minus.

Ignis sicci duplato.

citrinus color medius. ſ. finis

ſt Morienus nobiliſ phſ. Cum huiꝰ Album ueracē: Deinde citrinum fallacem: poſtremo Rubeum pfectum. Tunc habebiſ gloriam claritatiſ totiuſ mundi.

9. Multiplicatio

Multiplicabitur materia mra duplicitēr. ſ. Solutione. et ſ. fermētatione. Solutione caliditatiſ. uel ſolutiōe roritatiſ. Solutione caliditatiſ. Et accipiaſ medicina i uaſe uitreo poſitam: et eam ſepeliaſ i igne nro humido. ſeptem diebuſ ut amplius: donec materia ſoluat in aquam, ſine turbulentia. Solutione roritatiſ. Et ſumaſ uaſ uitreum cum medicina, et ſuſpendatur illa i olla enea cui orificium ſit ſtatī: et i qua buliat aqua: et orificiū ſit clauſū: ut ſ. uapore Aque ~~bulit~~ bulientiſ: aſcēdente uapore ſoluatur materia. Sed q aqua illa bulienſ nō tāgat uaſ uitreū cū medicina p ſpatium triū digitorū. Et ſolutio fit forte una die, aut duobuſ, aut tribuſ. Poſtq̄ medicina fuit ſoluta, aufer ab igne ad refrigerandū, fixandum, et cōgelandū: indurandū: ut deſiccandū. Et ſic ſoluatur pluries: et q̄to plus reſoluta fuit medicina tāto pfectior erit. Vnde bonellus. Cū ea cōburitur et riterat mlto ties fit meliuſ q̄ fuit ante. Et taliſ ſolutio e mediciné ſblimatio et eiuſ uirtualiſ ſblimatio: Vnde quotieſq̄ fuit ſblimata et ſbtiliata, totiens maiorē accipiet tincturā: et habūdantius tinget ~~uictute~~ uirtute, et meliuſ pficiet et plura giltet. Vnde i quarta ſolutione tantā uirtutē

P. p ſolutionē Multiplicatio

2. ſ. tri Alu

recipiet et tinturā: q una pars ualebit supra mille
partes M. mūdati: et conuertit illū i solē ut luna melius
q si d organis terre productum eet. Dic. n. Rosari).
nō dependet hui) bonitas multiplicationis: nisi et multi
tudine reiterationis, sblimatione et fixatione, medicine
pfecte. Quia quāto plus hui) cōplemēti ordo ītteratur:
tanto illius ebuerantia magis opat et augmētatur.
Nam ēstiens magis soluto sblimaueris medicinam pfectā,
et ssues: totiens lucraberis ōi uice ad pficiendū unū
supra mille. Et si primo cadit sup mille: Secūdo cadit
sup decē milia: Tertio supra centū millia. Quāto sup
mille millia. et hoc supra infinita. Dicit. n. morienus
Scitote p certo: q qto plus soluitur lapis nr. et cōgelat
tanto plus spūs et aīa ingūgitur et rtinēt ab ipsis
et ob hoc qualibz uice tinctura multiplicatur. Alio
modo: multiplicatur medicina: per fermētationem
et ē fermentum, ad album: luna pura. Et fermētū ad rubeū:
sol purus. proiciatur exag medicine una pars: supra 12.
fermenti: et totum erit medicina: et ponatur i uase uitreo
sup ignem: et claudatur sic, ut aer nō intret nec efleat: et
soluatur et sbtilietur, quotiens uolueris, sicut feasti de pri
ma medicina: Tantam capit uirtutem una pars
secunde medicine: quantam habuit una pars prime medi
cine. Vnde dicit rosarius. Jam iram compleuimus ma

2a ssyrus tribus. Alubaphi.

medicinam ī calido et frigido / et sic equale temperamtum: Vnde
quicqd apponitur: erit eiusdem ꝯplexionis: cui apponitur. Comūge sicut Tillud.
ergo ipm: ut qiēt sibi similem: nec tn qūgas: cū quo uis alio / ut
conuertant ad se: nisi cum eo: de quo fuit in prīcipio. Quare scri
bitur in speculo. Ista terra spiritualis: que ē elexir, figat
cū illo corpore: Vnde accepta fuit ī principio sue solutionis:
hoc ē desponsare: et cōiūgere illam terram / rectificatam /
p̄ suam aiaz purificatam / p̄ comixtionē sui primi corporis
unde oriebatur. Vnde in libro scribitur / q̄ dr Hēma salutaris.
Opus album fermēto indiget albo. quando dealbatū fuit
ē fermētum album. Et cū rubificatur ē fermētū rubedinis
et sic ē illa terra alba / fermentū albū / fermētū fermēti. Quia
cum conūgitur Lunę: tūc erit materia ad proiciendum
supra mercū / et supra unūqq̄ corpus metallicū ip̄fectū /
ad lunam. Et cū rubeo debet ꝯiūgi sol. Et erit media
ad proiciendū supra M. et lunā. ad solem. Item Bosarius.
Opportet ipm cōmisceri. Argento uiuo: Albo / et ꝯ rubeo sui
gn̄is et gtinē ne fugiat. Quare iucinimus Argentū uiuum
commisceri Argento uiuo / quousq̄ una aqua munda fiat ex
duobus argenteis uiuis ꝯposita: q̄ nō faciēs omnino eoz mixtura:
donec unūqq̄ eoz separatim soluatur ī aquā. Verū tn in
comūctione eoz ponatur paro operis: supra multis cōpōis
puta unū supra quatuor et fiet ī aliquo tempore cuius
color erit albus uel rubeus. et iste pulus ē elexir ꝯpletus.
Et certe elexir debet esse pulus simplex. Ste Ragdus. cā. 24°.

de lapidibus: ad solutionē pone: et dimitte desiccationē: et
ponas totū ad ignē, et custodi fumū: precaueas ne
fugiat aliqd ex illo: morare prope uas: et iuuere
mira, quomodo mouebitur de colore i colorem minusq3
una hora diei: quousq3 pueniat ad metam albedinis
uel rubedinis, qm citissime liquescit i igne, et congelabit
i aere, quia fumus cū senserit ignem, penetrabitur in
corpus: et spūs ostringetur i siccum, erit q3 opus unum
fixum clarū, Album, ul' rubeum: tunc igne pmitte re-
frigerari. Quia cadit unū pondus istius supra mille cui-
cuq3 corporis conuertens illud i solem optimū, ut Luna,
secundū qd elexir fuit preparatū. Quare liquet, qsiquis
argentum uiuū nō cōgelat igne patiens: et auro mero
nō cōiungit: nulla uia exibit ad albū. Et q argentū uiuū
nō ostituit rubeū, omnē sustinēs igne, et auro mero nō cō
iungit, nulla uia exibit ad rubeū. Sic n. p solutionē et
fermētationē poterit medicina multiplicari i infinitū.

fusiuum elixir velocissimū Elixir.

Et nota qd elexir velocissimū dat fusionē, ut cera, ut
dicit Rosarius. Medicina mea .M. debet ee: sbstātie sbtilissime
et purissime adherens .M°. et natura sua: et liquefactionis
facilime, et sbtilissime, ad modū aque. item i libro. De
datū optimū. Cum elexir bene preparetur debet liquē-
fieri supra lamina cadentem, ut supra carbonē, sicut
cera. qa qd facis i albo sic fac i rubeo, qa una erit tadē opa-
tionis, tam i multitudine, q3 i proiectione.

Et proiectione elefir sup ōia corpora: testatur seber. L°. 4°. cā. 25°. Q tres sunt ordines medicinar. Primi ordinis

Medicina Trs.

medicina est que sup impfecta corpora proiecta fuit: cōruptione illoz nō tollit, nec ipfectione: tingit n illa, ꝫ tictura i examinatione redit. Et secundi ordinis medicina ē que si proiecta fuit sup ipfecta corpora, tingit illa, et ~~tingit~~ in examinatione debita est tictura: ꝫ nō eis corrupto, p talem medicinam deletur omode. ℣ Tertij ordinis medicina est, que si proiecta fuit supra corpora ipfecta, omnē cōruptionē tollit ꝫ minora cōrupta, et i minera ꝑfecta reduat. ℣ tictis duabus primis: de proiectione huiꝰ medicine tertij ordinis, breuit aliqd dicamus. Proiciatur ꝗda medicina pfecta supra mille, uł supra plura, secūdū qp medicina fuit soluta sbtiliata uł sbtilizata: ℣ qz si tam pax proiceret supra tam multis, pp sui prauitatem: suffocaret: anteꝫ uirtus sua pficeretur: ideo ptn proiectionē suā fecerunt diuisimode. ꝫ melior modus ē iste. proiciatur una pars supra centū. M. mundati: et totū erit medicina: et uocatur medicina secunda. Et quelibet pars medicine secūdē proiciatur supra centū. oℳ. mundati et ꝑparati et totum erit medicina. Et uocatur medicina ~~secunda~~ tertia. Et nota qp secunda medicina potest tantū sbtilizari: et sblimari et solui: qz recipit maiorē uirtutē et ptz multiplicari i infinitis. Secundū Rosariū. Sic

Multiplicandum
Numeri facies proiectionē. p riuſ multiplica decē, p decē, et erūt centuz. et centū, p centū, et erūt mille. et mille p mille, et erunt decemmillia. et decē millia p decēmilia, et erūt centum millia. et cētū millia, p cētum millia, et ſic nō ē numerus. hoc eſt dicē, pone unū, ſupra decem, et unū illoz ſupra centū. et unū illoz ſupra mille. et ſic d ſiḡlis ꝯ.

Valiturꝰ fieri debet proiectio oportet ſic: pone ſupra ignem i cucubulo corpuſ: et ſic ſpūſ tēpestat. et proice elexir, ut dictū eſt, mouēdo bene, et cito, cū elexir liquefactū fuīt, miſcet cū corpore, ut cū ſpiritu. Remoue ab igne: p dei graz: habis ſolē ut lunam ſm. q elexir ꝑparatum fuīt. Et nota q ēḡo mineralia fuerit magis fuſibilia: tanto magis ualebit ſup illa. Cum igitur M ſit magis liquefactibiliſ: q aliud cōpuſ mineraleꝰ: plus ualebit medicina ſup illū: et plures eiꝰ partes quartet, ꝑficiet, et tinget, q alicuiꝰ corporiſ mineralis. Et eodem modo dicendū de corporibuſ mineralibꝫ ſm eoz facilioré fuſionē ut difficilioré..

Proicenda ī gḡo plus corporis opet.

Eo quia ſermoniſ prolixitaſ ītellectū ebetat errorē inducit, ſenſum ītatuat. ſdeo ſb breuitate ſmoniſ: totū huiuſ opiſ narremuſ cōplerūtum.

Breuis replicatio & uiuz Epilogus.

Ex p̃missis et ītellectis bene apparet opus nr̃z costare et auro ī corpore magnesie occultato: ī Sulphure que dr Sulphur ā sulphure: et M. q dr M. ā M. Cum igr ut p̃dictum est. Vna re: Videlicet nr̃o lapide: Vno actu: s. coquendi. Dispositione una s. p̃mo dnigrañ. 2° dalbãdi: Tertiõ rubificandi. Quarto proiciendi: et sic totum magsteriũ determinetur. De cetero falsi tacãt

Error & explosio tãrũ mã & operationib; & Noiũ;

Alkimiste: et eis accedentes: a cunctis suis distilationib; sblimationibus: cõiunctionibus: separationibus: cõgelationibus: aliisq; decoctionibus, predicantes: et dicentes: Aliud aurũ. Aliud Sulphur. aliud Argentũ uiuũ a nr̃o: aliam ablutionem a nr̃a q fit mediante nigro et albo. Aliam cõtritionẽ. Aliam dissolutionẽ a nr̃a: ul coagulationẽ q fit igne leui. ul aliud ouũ a nr̃o: q similitudinarie dr ouũ: uel aliqd aliud ex rebus uegetabilibus: ul de hõie ul ā bruto aiali extractũ: ut Capilli ul sanguis: operi nr̃o forte opportunũ. In hoc forte decipiunt. qa nr̃o Lapidi tot noĩa ponuntur. Qz audiat Bosariũ dicẽtẽ. Tene unũ nom pluralitatẽ dicens q hmõi rei diuersa ponũtur noĩa pp diuersos colores ī ope apparentes: Quoqz in nr̃o diuersificãt noĩa: sep in re ẽ una et sola. Et dicit Lucas ph̃s. Nolite cõpositionis pluralitatẽ errare: et ea que ph̃i ī libris posuerũt. Veritas nãqz nr̃a una ẽ: q ea ẽ spũs quẽ querimus: quod q habet

corpus tegamus. Et ut corp̃ glob̃ cõpus ad ñale cõple
mẽtum ꝺducamus. Item primides phs dicit. Quot phi
i libris suis dixerunt. Est lapis et nõ lapis. Et ẽ sulphũ
et nõ Sulphur: et ẽ Aurũ, et nõ aurũ. Et ẽ ouũ
galine: et bufo: Sanguis humanus. Capilli humani.
et nõ dixerũt talia nõia nisi ut absconderẽt magisterũ.
postea uõ addidit O felicissimi nõ abhorreris nec
pturberis hec phorũ dicta, ut alia ysilia: qm sẽp ꝺ sulphure
mro, et M. mro, uolũt ea itelligẽ. nõ. n. curat ꝺ nõibz. ꝟ ꝺe
nõiũ proprietatibus, et utilitatibus. Si aut hui sciẽ in-
uestigatores, ea que iã dixi, itellexerũt. beati erũt. Si aut
deus celat ueritatem, nolite reprehendẽ sapiẽtes. ꝟ
uosmetipos. Si. n. deus sciret i ubis mẽtẽ fidelẽ: uobis inti
maret sciẽ hui ueritatẽ. Ideo dicit honorandus mono-
cus. Catote filij carmi q hãc scientiã diuinã, habere nõ
potestis, quo usq; mẽtẽ uram purificetis: et sciat uos deus
aiũ here gtẽ. Tuc ops ds, i cui manu ars ista ysistit, et
ysuat sui thesauri sui portas uobis apperiet. et toti mũdo
dnari faciet. Ideo pcipio uobis timorẽ dni, et obedientiã:
qm nihil deest timẽtibus eum. -/ Amen

Laus Deo. et. V. M. M. ꝺ.

Scriptor Octauianus de spino Bgomensis

℞ Arsinici Cristalini ℥.12. Calzina viua itreda ℥.12. Agrippa di vino ℥.bj. Sal comune ℥.bj. Sal nitrio 4°. E tute ǵste cose siano puluerizate sutilmẽtj. et spastate cũ ℥.12. di Sapon negro. E giare di oui ℔iij. et cũ orina. ℔ un putino. Sed p° siano spastate cõ le giare dlouo. postea cõ el sapon negro. E cõrao cõ la spta orina et spastar molto bẽne como è ditto di sopra.

℔ habi la boza lutada cũ luto sapientie / et sappi ch la boza debia esser grande ch la nõ sia se nõ mezo. et darge el foco lento / tanto ch sia cõsumata la humidita. Da poscia fortificho piu el focho p spacio di hore xij. ℔ a meterlo i ona caza grande: et darge ǵsumar la spta humidita. Da possa far poluer di tute ǵste cose spte / et meterle i la boza lutada como è dito di sopra ℔ ifin atanto ch ℔ spacio di.12. hore / et dare piu cõ fortissimo foco. et ch habia ono capello di sopra ch habia el buso cõ ono poriolo / et ch capello sia di luto sap℔ ℥.

Lapidem in toto absq; damno q̄ fuerit ⁊ abstrahis
et ponat ad lambicum igne letissimo. sicut e ignis
candele et destillat et cu distillare cepit, igne
fortifica ⁊ ne totu q̄ distillare potuit, distillet. Et
cu dicto aq̄ destillata fac ad igne candele.
prolice imudicias que remanserit i fundo uasis.
et ubi predicta aquam destilla p lambicum.
et q̄ i fundo remansit custodi q̄ e ignis que
quecunq; superetes; et iste e optimus ad uilificandu
n̄ fixum sicut i ferris rubeis modu. Qua
aqua bis destillata ter destilla. qua destillata
si posueris i cucubilo cū mercurio resid uissime
q̄ congelat ipm et ad oēz pfectione. Et si dillo
posueris
mercurio sic congelato unu pondus supra aliud pondus
site sibi mercurij crudi, statim congelat ipm et
reducit i optimā limā. Nota si posueris 3 j
ignis p dicti supra 3 uj q̄ i cucubilo. ipe q̄
cucubadissimus accendet. p modu q̄ si ami
ponduste isto rubisi uto posuis supra dicti
mercurū crudū i cucubilo efficiet rubeus sol
q̄ stat ad oēz pfectionē et iudicium.

Liber rex sup lapide philosophor

Est lapis i mundo q̃ no reperit̃ eudo
Vilis et abiectus sub fimo stercore tectus
Est lapis occultus sub nigra cella sepulchri
Qui si sapiat et pregnas germine fiat
Si pariat vetu valet cui pollere cutis
Si vero abortat sterc̃ germina fugat
Inde deo plenus lapides dicit aforismus
Hic lapis et lapis est. lapis dicamus no est
Est animal vivum magnoq̃ munere ditum
Rupibz et montis nascat argentis in undis
Ponderat hic molles sterq̃ pariq̃ sapores
Assumit mundat vestibz expoliet
Ne aquis ampulla procedat damosa cuculla
Ossibz hic lotis et vestibz ante repositis
Totu soluat ut aqua serena dicat
Vasibz aptet formacibz et gobleat
Supposito fuerit quat̃ et tussiro valet
Vestis ut sit ampulla nasi misceat ulla
Mestrua dicet fieri quecuq̃ petet
Mulier i rubro parit sociam manuto
Candida fudore generat rubicunda rubore
Hominē gaudebis in portu nauta turbis

Nota q. q^or ſſt ſperies ſulphuris. ſ. rubeum. Albū citrinū
et nigr. Et nota q ſicut pucx i matrice matris
ſuę et corupta matrice gtrahit ifirmitatē et cōruptiōz
cā loci ſ. matricis

Chi soluere non sara / ne asutigliare
Corpo non toche / ne arzento diuo.
perche non poe egli fisso lo uolatiuo
tener: achui non sape deli doi dn fare.
Falli adoncha streti abrazare
Con aqua uiua / e sale dissolutiuo
trita bene / e cozi plano
Dich sia della mama pieno
chelo fa tanto piu zelare
Alora uedera fugire la note schura.
tornare el sole lucente e bello.
Con molti fiori ornato ī so figura
Questa / e la pietra: et questo / e quello
deli philosophi lantiqua scritura
che suso Lanchudene batte el martello
E questa ueramēte la mia ītēzion pura

ffeda
Et R̄o aq̄a fixam rubei ñri et medietate sui ponderis
d alumine samenj et disolue et distila p filtr̄o et cu eo
desalato pone dulplum totius argenj. et distila p filtr̄m Et
tex dissolue argenj unii dorificatj seu slimatj tex ul
quater et distila p filtr̄o tex ul quater. et hac aq̄
fixa cu alia aq̄a ibibe pdictū sulphur plumbj don
ut unguentū eleuet. Et pice sup mercurium erit
nāq̄ auro pretiosissimū. Et si sapiej es tantū
ibibe ut soluatur sulphur aurj. Proiectio prime
ibitionis ē sup 30. 2c. 60. 3 sup. 120. quarte
sup. 240. et sic ī infinitū dm ḡtinur duplū
ī qualibz solutione et ḡgelatione augēt. Et

Laus deo et beate Virginj.

Vidi Sene: nimia claritate fulgete: et i manu sua librū clausū et sigillatū tenete: et i capite eius, erat anulus speciosus aureus: argēto coopt), positus: et i circumferētia anulli erat scriptura talis: Spūs. Aia. et corpus. dq̄ anullo, septē sigillate catene, tam auree, q̄ argētee, pcedebant. totū librū circūdabat: et aspectu ītrogādo, librū duc uētes, dec ad anulū tūtebāt. Qui senes ītrogat) p me quid illo sigt, rīspondit. Anulus speciosus. Aur). argēto cooptus: ē lapis philosophie: q̄ in suo pfundo, ē aure) masculi: et i suo manifesto, ē argēteus femini). et q̄tūcūq̄ ī suis pribus diuisus, sept, ē Spūs. Sed septē catene, librū circūdates: sūt septē operationes: q̄ totū magisteriū circūdat, pficiūt, et tollūt. Secūdo, ītrogat) p me, senes: qd eis scriptura Anulli sigt: dixit: Illa scriptura mirabilis, q̄ ē in eo: q̄ qdē ē, d Archimo phie: sb breui cōprehendit genera, et dicit: Spūs, Mercurius notat: q̄ ipse corpus, subtr igredies: ipm ad simplicia: et ad minima, dissipans: ab ipa aūa, aīa trahit: et ipa, ad aerē, sursū elevās, secū portat: et post, ipi corpori dispōito: et ad nāz ōnte essentie, q̄ ē simplex, reducto: aīa infudit. et corpus eam apletens, cū ea gaudet. yet aūa cū corpus ingredit: ipm pficiat mortuū ide rīsurgit: et ippe tuū uiuit: et hic ē lapis philosophie: et

Spūs est Mſ.

preciptes eū oīo suū. Aīa aūt / ē ipūz sulphur / nō
ures: q̄ ggelat mercuriū: i corpus lunare / et solare:
et occūrres sibi / i loco nature: q̄ stendit p̄ ipūz a cōpore.
et istud ē / aīa: mediatrix / itr corpus et spūz: et ipa / eos
ligat / et giungit: i giunctione seperabilis: cū spūs non
possit uniri cū corpore: nisi p̄ aīaz: q̄ ē aurū / et phos
Aīa est ptorum tinctura: nā sine ipo / scias nō posse pfici / neq̄ cōplerī:
Tinctura et p̄ hoc itelligas: q̄ sulphur nrz / nō ē sulphur uulgi:
q̄ ē pingue et adustiuū: cū corpora oīa dstruat / desi
Corpus. pat et corūpat. Corpus aūt dico tibi: dnotat / aurū uel
argētū / i diatū: i quo aīa pmanebat / et dnabat: tāq̄
uera forma / a subiecto suo: et istud post sepationē aīe:
dicit corpus mortuū / donec p̄ aīe introductionē / sit
pfectū: et tūc dicit / corpus uiuū / imortale / rsuscitatū.
sup hac declaratione / descriptois nulli / contenti. Am
plius / uidi ip̄d pte catene auree / sigillū / Ixū aureis
scriptū / dicēs: In Calido et humido / pone me: et ei
illo pasce me: quoniam debilis sum. // Sup hoc in
terrogati sensi q̄d scriptura sigt / respondit. Ista scri
Ē opa= ptura / primā notat clauē: et opationē lapidis:
tio ex Clauis. q̄ dicit putrefactio / siue digestio: q̄ fit / p̄ suū corpus / i
calido et humido. Nā sicut una elemētū nō pt̄ 9
uerti i aliud elemētū / nisi p̄ suā digestionē. Sic nec

lapis pt gñs in simplex: nec aia sp suū spūz ad corpore trahi nisi mediante sua digestione. Nā diu res magis appriat suo simplici magis ē pfecta: et p hoc scias nisi per triduū fuerit ad archanū puenire nō poteris. Et cū oēs hoies a nā scire desiderāt: ut bētur i premio metha hūta prima opatione lapidis: Alias opationes scire dsiderāt: pspicabit ergo ituēris. Vidi segdam catenā i pncipio ipius argenteam: et i fine auream: et i ipte argentea erat sigillū scriptū bris aureis ipositū dicēs: leuiter digestus aia sum: ideo exalta et eleua me a grauioribus: et dixit. Scias igr et itellige que dicā: quoiaz istud sigillū ē segda opatio lapidis: que dicit destilatio. Et p a pars catene argētee denotat pmū ip dstilatur: q ē spūs: et argetū uiuū aiatū et tinctura alba. Segda aut pars catene auree denotat illud q 2o et 3o destillat et ē oleū tinctum: et aiaict tinctura rubea: q ē aurū phoz: et segda clauis phie. Tertiū aut sigillū i tertia catena aurea erat litteris argenteis scriptū dicēs: tractu a tracto: quod dixit istud separationem ab aere: et papiens aere: p sesi humido pluries exaltat quod ē tria clauis opationis. Quartū aut sigillū uidi i quarta catena argētea positū litteris aureis scriptū dicēs. Exalta: separa: Lima me ut possim reduci ad simplex: quod dixit istud exaltatione spūs aiati p se ee: quod ē quarta clauis opationis. Quintam aut catenā tocā auream q3 argentea i superficie nigra ituens uidi

1. Putrefactio

2a opatio Distillatio

3. Operatio Aeris separatio.

4a sublimatio spūs animati

5. ē sibisitio corporis calcinati cū spiritu.

tea sigillū qnti: vidi arg̃teū scriptū dicēs. Sitio: Deficio: pota me:
et albifica me. Et interrogati a me senē: qd sīficaret scriptura
dixit. hoc magnū secretum ē: quod ē corpus mortuū tuarū: cal
anatū: et ipm̄ cū parte cū parte aīati spūs, ibi debes et albificar
ut mediāte, alterius spūs aīati dispositione: possit cum ad nām
siphicissima qnte ēntie, puenire: quod ē qnta clauis operis.
Septimū aut catena: tam auream q̄ argētea: similit ituē:
uidi i ea, sigillū septū, vidi aureis septum dicēs. Vidim̄ sumus
et orphani: et a domo ppria elongati: sdeo nos ad ipam
ēducite: ut corpus nos amplectens: amicabile nobis fiat: q
senex dixit, istud ēe ēductione aque et olei sup mortuū cōp.
cū nā no possit ibi stare, sine corpore, nec e ḡuso: quod est
septa clauis opis. Septima aut et ultima opatione: i septima
catena aurea tā aurea q̄ argētea, vidi: i qua erat sigillū
ultimū, itensionem et pfectionem ēe: quod e fuē fixu solutū:
et septa et ultima clauis opis phor. Quibus istis pactis: de
siderio apitionis libri motus: dixi seni. Coniuro te, p deū cli
quatenus tua benignitas, mihi librū appariat: et ea, q̄ ituus scri
pta sunt: mihi reueles et ondas. Et senex respondēs dixit.
Amē dico tibi: q̄ nemo dignus e apparir libru, nec, sare sig
cula eius: nisi agnus. i. phie mitis phus: cui deus dedit sum
me: pficiendi, s. ppositū: et celandi archanū: ut tibi dixi.
sdeoq̄ uidisti: intellige: et opare: et apiet tibi liber.
nā laborat hoies: et deus sua fortuna facit eos participes.
Bñdictus deus q̄ dat sapiētiam supiam sapiēn. Scias ergo

6. oppo-
nio

a
7.

q̄ sapientes posuerunt i opꝰ multas res: et multos modos
opandi .s. soluere et ꝙgelare: et plura uasa: et plura
pondera: quod fecerunt ad accelerandū ignorantes: et ad decla
randū intelligentibus opus ꝓdictū. Et nota q̄ sapientes dereno
iauerunt opus ꝓdictū ꝑ breuibus uerbis: licet alia uerba
apposuerint et admiserunt: ut no intelligat nisi a sapientibus.
Sapientes uero dixerunt: q̄ ē unus lapis: q̄ et quattuor natūs
ē ꝙpositus: que q̄dē natē sūt aqua: ignis: aer: et terra: q
q̄dē ē lapis i similitudie: et i actu: no aut i nā: et uocat
ꝙpositum: duē datū q̄ uidam retam: et illud querit: iq̄ no
ē aliq̄d superfluū: ut q̄ nichil desit imo ois q̄s ē i lapide: sit ti
ē aliq̄d necessariū: ad sui ipius ꝙplemētū: Et q̄ dictū ꝙpositum
sit lapis ē unus naturē: et una res: q̄dē res ē in
decoctione ignis: et hꝫ diuisos colores: antecessit lapis
pretus. Et nota q̄ubi dictus lapis stat magis i igne: tāto
magis augmentatur i uirtute et bonitate: q̄ aliis rebus no
est ita: q̄ oēs alie res coburūt et amittūt humiditate
radicale. Dictus uero lapis: totus solus i igne: semp melio
ratur et crescit eius bonitas: et ignis ē cuius de lapidis mut
mentum: et istud ē de ui de ntoribus signis ad coquendū lapidē
ipm: q̄ intelligē bene: q̄ ꝙpositū sine lapis: diuidit i opus
duobus modis: una corporalis et alia spūalis: et unū fit
ab alio: et unū meliorat aliud: et unū uiuificat aliud: et in
ficat. Et phi nominauerunt unū maschulinū: et aliud
femininū. Et nota q̄ qn phi nominauerūt angelū unū

Decocto
Logio resp
melior.

et magnesia: dicetes: coagulate arg^{m} uiuu; i corpor magnesie: q ipi
no itellexerut, de argento uiuo ulgari, quod uidet^{r}: fz itellexerut.
Arg^{m} uiuu q arg^{m} uiuu erat huditas lapidis pdicti: et q magnesia no
Uiuu classis humiditus. e illa, q uidet^{r} ulgaris: fz magnesiam, uocauerut, totu gpositu:
Magnesia i quio e huditas pdicta: que no e sicut alie huditates: q qdem
i totu Coposito. huditas, et cuprit igne: et i eode igne, totu corpus dissoluit,
congelat, et dnigrat, dealbat, et finalr rubificat, et pficit.
Et nota: q i ope, no ponut plures res: fz una res, dutaxat: neq;
opportet aliqua fieri trituratio manuu: nec aliqd poni
cu dicto lapide. Et nota q terra alba uocat^{r} lapis albus
pfectus: q qde terra alba e optima: Et terra rubea
uocat^{r} lapis rubeus pfectus, q qde terra alba ~~e optima~~ p regim
dicti opis, absq; adiutorio alterius rei, conuertit^{r} i rubedinem.
S. Aqua uero siue arg^{m} uu. uocat^{r} huditas: q e i dicto lapide: Et
nota: q aqua, siue huditas: du exit de copositione: siue lapide:
Colores fuit tota gpositio, i fundo udus, nigra: et sic gtinuando
igne, ipa nigredo: i qua e huditas, uertit^{r} i diuersos colores: et
Elem. finalr i albedine: que qdem huditas: dicit^{r} aer: q aer siue
huditas misct^{r} cu terra sua: et cu alijs elemetis: i ipo
Lapide existetibus: q qde huditas, licet sit pauca: e sufficies
Humiditas ad nutriendu: ut ad pficiendu totu lapidem: aq e ipa huditas.
Et scien e: q i isto coposito siue lapide: st sol et luna i uirtute
Nā et potetia: et et i nā: qr si hoc no fieret: ut non fieret i ipo gpo
sito: no fieret sol: neq; luna: sicut cois luna: fz qa ipi sol et
luna existetia i ipo copsito st minores: q sint i eoz natura
ulgares: eoq; sol et luna: dicti gpositi: sut uiui: et alij ulgares
res sut mortui: hito tn respectu adipos: nouant ipm lapide

Mā

solē et lunā: ad finē illū: q̄ i ipō lapide ⁊ potētialiter: nō aūt uisibiliter. Et ē sciēn q̄ iste lapis siue ypoitz una res ē dumtaxat et una natura: et i ipō ē totū illd quod ē ei necessariū: et i ipō ē illud quod eū meliorat: et illud quod ipm yplet. Et nō illa ypoitz: quod est unū dz. opus dictor⁹ nō ē opus quorūdā aliquor⁹ auctorū siue uegetabiliū: sed ē nā munda et clara de suis ypriis mineriis: q̄ transmutat⁹ p̄ rēgimē ignis: et putrefit: et nigrefit: et albefit: et ad plures alios colores deuenit. Et nota q̄ hūditas p̄dicta q̄ē Arag. 3. ē corruptio ipsius lapidis: q̄ ipm lapidem nigrescer facit et finaliter ipm dealbat: Et nota, otus res: et scias q̄ ipi phi dixerūt: fundite corpus: et cassate ipm, donec gūtat⁹ i aquā: q̄ ītelligūt⁹ de dicto ypoito: quod fundit⁹: et ygelat⁹: et tūc uocat⁹ terra.. Et nota q̄ phi uocāt aquā: dū dictus lapis ē liquefactus: cuius aqua: q̄ i ipo lapide fixa: q̄ aqua tūc ē cōrēs: et alba: sicut aqua.: Et nota q̄ phi dixerūt: q̄ uertat⁹ aqua i aerē: q̄ ē ītelligendū: q̄ dicta aqua ygelet⁹ et gūtat⁹ i corpus: quod antea fuerat: Quod Corpus: tam diu stet i rēgimine ignis: donec gūtat⁹ ipm cōpus stabile: i albedinē p̄fecta: rdaltū: et nōiat⁹ ꝑ aliōs Aer. Sed cū dicat⁹ q̄ gūtat⁹ aer i ignē: ītelligit⁹ q̄ stet ī igne fortiori tam diu, donec rubeschat: et tūc erit elexir p̄fectū, et ypletū ad rubeum quod tūc uocat⁹ ignis siue sol. Et nō sed q̄ de uno ⁊ solo ypoito dūtaxat dr: et d ipo fit cōpus et nō de alio: et ē ypoitz: q̄ fuit absq; imūdicia: q̄ fuit i eo dz. q̄ fuit mūdatum ut opz: q̄ ypoitz rege ipm i igne: et i suis natureis: et istud faciaſ i principio sui rēgiminis ignis: quia (hoc ē totus defectꝰ siue peccatum: et dū istud ē factū ultim

Aquā

Aq. sine fixa Aerem. hoc ꝑ phi

Aq. i p̄ncipiū corpus gūtat.

Aer in igne

VIII. Cōpositio ultima.

nō poterit ēē aliqs defect): et tūc ignis debet ēē ēs fortem et
spūs Lentū quousq; spiritus fuit sēparat) a corpore: et ascēderit spūs
ascēsio. & descēsio. alteum & sup illū lapide pro ut ascendūt nubes nigre sup
terrā: et rmanebit ifonāo unus corpus mortuū sine spiritu.
ipo existēte. Et signū ē q si ponat sup ignē et nō fudat
neq; fumet: sam ē opletum: q̄tū ad istuz passum: et dū ē
ita: reducat idem spūs sup ipm. aq̄ ēstinuit: q spūs ē similis
ad nubes nigras: que portant aquā: Iste naq; spūs uocatur
Aq̄ uite ē spūs. aqua uite: p quā sbstinet hoc corpus: et cū aq̄ moriē: et
post morte ui reuiuificat. Et nota: q cū dicto opito:
Scripē illud: q mortificat: et uiuificat dictū compōitū: et cū
Mortificat ipo eodem: ē illud: q dealbat: et rubificat idē opitum:
Vmortificat. sine adiutorio alterius rei estranee. Item nota q
& Coloratur i principio opis ignis debet ēē lentus: Secūdo mediocris:
3° fortis: vz. paulatim augmētando ipm ignē donec
dictus lapis albus fiet: et ultimate rubeus. finit igit
libellus q dr rosarius: flos florū: qz ē nobilissimus et utilis
sup alios libros: hui⁹ scientie sue.

Benedict) deus nūc et ietnū Amen.

Vno bono biachimēto.

Piglia oz. 6. di salnitro e metello i una pignata nova no uitriata ch sia de tenuta di quatro scutelle: e fa ardere e brusar ⁊sto salnitro i ⁊sta pignata tanto ch sia cenere: Dapoi ⁊pie ⁊sta pignata dagua di fiumo grara: e fa bolire cola dita cener di salnitro al māco ona hora sich calli la meyta e cosi fay a modo ch se fa la lisiua: e bolita ch è el debito suo cauauala da fuoco e presto fala colar i uno altro uaso co uno pāno di lana: Dapoi piglia ꝑ ogni oz. 6. di salnitro cōp nel ꝑdito mo: oz doi di arsinico cristalino ben puluerizato: e cu ⁊sto: e co la ꝑdita lisiua fa cōmo di uno ungueto mescolando ise me: a ꝑpoco a poco: le predite doi cose: sopra le cener tepide: tanto ch sia cōmo di sopon tenero: e se no bastasse la siua fame de la altra: e di ⁊sta medicina gitta una oz sopra. 6. di rosmo purgato: et hauera uno belo biancimēto: e se tugli azonzi el terzo di limo se piu ꝑperfeto: el ꝑmo a q lige: el so adiece: ꝯ:

Incipit speculum Alchimie: ats Abubacher.

Dulcifarie diuinitus q̄ mois: loq̄bat ꝑbi p̄ sua scripta:
q̄uelut i enigmate: ut q̄ꝫ sb nebula: uere scientia quedā:
p̄teritis nobilissimā: nōb penitus obtenebrata: reliquerunt:
et sb desperationis uelamine: denegata oīo: et hoc mo:
sine causa: p̄ eis: q̄q̄d nouerāt: scripserunt filijs et aliis
ꝑprijs: nō ignorantibus ueritate. nā p̄ d materia
ore tenus adinuicē tanta erāt dilocuti: et de eis et
talia, i ope fidi, ꝓperunt occulta. de eo q̄q̄d in
parabolis ultrius obuiabāt: filius apocopatū iesset: itelle-
erunt: n̄ nō ceteros actus: intentione ētā: q̄ adinuicē
locutione: nō itelligebāt huiusmodi aperte: Secundo, q̄ domū dei
eiusq̄ secretū: tātū denudare noluerunt: ut maligni
et indigni nūq̄ ad ipm̄ ꝓueniret: nisi hi soli quos
deus annuet: et merito dabit: nā scia ista: nō dat
frustra ispiritibus, nec ignaris: Quar nouellis sapientibus:
hac arte laboratibus: n̄ nō bñ digniis: plena arte et integrā
ueritate: oīno nuda: sine inuolucro: et uelamine nebule:
p̄ nos solum inuestigata: et i complemēti totaliter deducta:
i letitiam interminabile: nob tradā sine diminutione
aliqua: atq̄ superfluitate: Septē uobis scribā capitula:

manifestā: ī qbus finale ꝛuenietis magisteriū nostrū:
et ītētione totalē: ut sēp agūt pitī plūs et sbtiles: apō
quos ē: semp q̄rere sbilitates: et apō rusticos rusticī-
tatē: q̄ sepē caplis sbsequntibus: si diligēt ī eis ispe-
xeris: et ea frequēt: cū ydagatioē solitaq̄ studij: p̄scruta-
ueris: ꝛuenies: p̄ ingenium ī istis: plurice siē modum:
sup quē: mētē tuā firmit̄ fundabis: et sup illo, q̄stāt
ꝛequiescere ualebis: donec, labore sup hoc, ḡminato:
ītentionē tuā totalē, extraxeris. promisi.n. autem
ueā: sine diminutione: aut supfluitate aliquā:
quā plene, p̄ludubio, scribā: et apte illis dico: q̄ ali-
quatulū ī sblimationibus: descensionib⁹: distilationibus:
fixationibus: calcinationib⁹: solutionibus: coagulationib⁹:
cerationibus: et aliis trufis sofisticis: laborauerūt.
Quar̄ papue: et p̄ oēs alios scriptis: sup istis. 7.
caplis: trasformatione sepē metallor̄: si ī sequētibus:
mētē tuā firmit̄ fundabis: et eor̄ p̄ncipiū: medīū:
et finē: sepius ī corde ꝛuolues: et talē sbilitatē
ī illis ꝛuenies: q̄ ip̄lebit̄ anūstuus. Primū cap.

tractat: qd sit Alchimia: et qz fuit inuenta. 2m: d propijs
nalibus: et qbus metalla gnant. 3m: et qbus ppiquis
rbus: materia elyxir, e eliciend, ut eligend.
qm. quatr sup magisteria, e agendu opus. 5m. de
uasis: et fornacibus: et qbus: et qlr fieri debet. 6m.
de signis: et oibus colozibus: et ueris effectijs: appa
retibus i decoctione. 7m de mo praendi medicina:
et sup qbus corporibus pari debeat.

Cap7 prima: qd sit alchimia, et
qz fuit inuenta.

In pluribus atiquozu luminibus: satis apte inuenit.
huius artis, diffinitio: cuius itentione: i hoc cap°: nos
gsiderare opotet: by hermes: d hac scia sic ait.
Alchimia, e scia corpoea: et uno, et p unu, dpoita:
pciosiora adinice, p cognitione, et effectu, coiungs:
et ea: nali comixtione: igeniosius melius gnetes.
Alius phus dicit: Alchimia, e scia: docs trasmutar.
oe metallum: i alterca: p medicina ppriam: sicut
i multis libris pbicis patz. Vij scien e: q Alchimia:
e scia: q sic dr: a gda pho: q alchimius uocabatur:

et ista ars: docet facē medicinā unā: q elixir uocat: q cū ficit sup metalla: ficit ipa ꝑpleta: et hōc e causa sue trāsmutionis.

Cap. xxv. de principijs nāliū metallorū

Verbis iam platis: adimpletū e cap. xxiij: nūc ipo: principia nālia de mineraliū ꝓcreatione: ꝑfecte declarabo. Vn sciēn ē: q mineralia pncipio: i oib; minerijs: ſt Argētū. v. et sulphur: et ex ipis ꝓcreāt oia metalla et oia minoralia: quoz mlte ſt ſpeies: 7 diuſe. Vnde sep nā: itendit, et ꝑpolt, gnāre aurū: sed accidentia diuſa supuenientia: trasformat metalla sicut i multis ꝑhozū libris ꝛpit. nā ſm puritatē: et ipuritatē ꝓdictoz duoz: pura, et ipura. metalla, gnāt. ꝙz. aurū: argētū: stagnū: plumbū: cuprū: et ferrū: Aurū: ē corpus purū: et ꝑfectū: et argēto uiuo: et puro et claro: et sulphure mūdo: fixo: claro: rubeo: gnātū: nullū hīt defectū. Argētū: ē corpus purū: mūdū, fere et ꝑfectū: et argēto uiuo: fere fixo: puro, claro: et ex sulphure mōdo: claro, fere fixo et albo, ꝓcreatū: et deficit ei, pauca fixatio: siue decoctio: color: cū ponder. Stagnū: ē corpus mūdū ipfectū

et argēto viuo puro: ī pte fixo: et claro: et et sulphur
mundo: claro ī pte, et albo: p creatū: et gnātū: et
deficit ei decoctio: siue digestio. plumbū: ē corpus
īmundū: ipfectū: et argēto viuo terestri: et fe-
culēto: ī pte īpuro: et nō fixo: et et sulphur grosso:
ī pte rubeo p creatū. deficit ei fixio: puritas: et
ignitio: et nimis ht d adustibili; terreitate, īmunda
cupro: ē corpus īmundū: et īpfectū: et et argēto viuo
īpuro: nō fixo: terestri: adurēte: nō claro: et et
tali sulphur rubeo: et ḡbustibili: gnātū: et dfict
ei fixio: puritas: et pūdus: et nimis ht d color:
īpuro: et d terestrate: cōbustibili. ferro: ē corpus
īmundū: ipfctz: et argēto viuo īpuro: ī pte fixo:
terestri: adurēte: albo: nō claro: et et tali sulphur:
nimis fixo: trestri: et ḡburēte: gnātū: et dficit ei
fusio: puritas: et pundus: et nimis ht d sulphur
fixo, īmūdo: et d terestrate: cremabili. hoc
aūt gnātionē metallo: Alchimicus qlibz ḡsideror
debet.

Cap̃ 3m et qbus ꝓpinqs rebus nãlibus elyxir fieri debet

Dresentibus etiam ꝑtis ꝑtatis: sufficient determinata e metallo procreatio: tam ꝑfectoꝝ: q ipfectoꝝ. Nuc: ad maz ipfecta ꝑfiendam rdeamus. Cũ itaq; i cap̃o 2o satis sit netu: q et argento uiuo: et et sulphure: cuncta oriuntur metalla: et eoꝝ puritas: ut immundicia ꝑficat: et corrupit: et nulla res mundana: metallis adhiberi pt: ut ipressione facãs: nisi que sit et ipsis: qpotia ut creata: sic satis apte ẽlinqtur, et manifeste: q nulla res extranea, potes̃ e, neq; sufficiaes: ipa ꝑficere: ut ipis, trasmutationẽ facãs noua. Quare mirandu ẽ: q aliqs discretus, suã fundet intentionẽ, supra aliqua alia: siue uegetabilia: qualde sunt remota: cũ inueniatur minalia ꝓpinqua: no credatis oino: q aliqs ꝓtoꝝ: posuerit hanc artẽ i iaditis remotis: nisi similitudinarie. Nota: et ꝑditis duabꝫ. s. et. ar. b. et sulphur: oriũtur ꝺcta metalla: et nichil eis adheret: nec ginit: nec ea transmutat: nisi q et illis originem accepit. Oportet ergo nos: accipere argentũ uiuũ: et sulphur: pro lapidis mã: nec et argento uiuo ꝑ se: nec et sulphure ꝑ se solo, aliquod qnãt metallũ: ꝫ et amboꝝ comixtione: diuersimode, diuersa metalla qnãt et porcat minalia mlta: ergo et aboꝝ comixtione diuersimoda: ꝫ finaliter mz secretũ ẽ et ocleritissimũ: et maz secretũ et occltz: et qua re minerali: debet fieri lapis mr bndictus: cũ minerã hẽ (amꝫ) ꝓpinquis.

pono: q̃ eligamus mãz nram et uegetabilib⁹ .i. et platis: ut sint hortꝫ et arbores: et oe et terra porchés: aiaz hns uegetabile: nõne opz: d eisdem: argentiuiuũ pus fieri: et sulphur: p longam decoctione: aqbus, et aquoz ope, ẽ cusamur: cũ nobis nãa ꝑparauit: argẽ. uiuũ et sulphur: q si eligeremus et aulibus: ut sut sanguis humanus: capilli: urina tenuis, et grossa: ouu galinaz: et oia que et aulibz ꝓcedut: opotet et pus argentiuiuã fieri et sulphur: aquoquendo: a quo, et aqbus, ut ꝑmissa, ẽ causamur. Si eligeremus minalium mãz: ut sut oia aãa marchasitaz: magnesiaz: tutiaz: atramentoz: aluminu: et saliuz: auctoz uauritioz: opz et illis argentiuiuũ fieri: aqbus etiam ẽ causamur. Et sic si eligeremus uiuũ et sulphur: i sua nãa: quodlibz sicut ẽ: oporteret nos illa comisce proportionabiliter: qua ꝓportione ingenii ~~humano~~ igit humanu: et postea decoquere, usq ad coagulatione, i solida massam: ideirco ẽ causamur: a receptione alboz: i sua ꝓpa nãa: s. az. u. et sulphuris: Cũ ignoramus dicta ꝓportione: et cũ bene inueniamus corpora: iqbus dicta, inuenim ꝓportionata: debito mo: et coadunata. hoc igr secretu tene: et bene tene. Amplius aut: aurũ ẽ corpus ꝑfectu: et maschulinu: si sine superfluitate, aut diminutione aliqua: q ꝑfecta,

corpora sibi comixta pficeret: esset elixir ad albu: quod nō ē ben: q̄nq̄
impfecta pficeret ipfecta: nec ēt ppfecta: ꝫ potius ꝯf.

corpora sibi comixta pficeret: et esset elexir ad rubeū.
argentū: do, ē corpus feré pfectū: et femininū: q̄ si ipfecta ꝯ
pficerētur ipfecta: nō pficerētur ipfecta: ꝫ potius
illoꝝ pfectio diminueret: et ipficeret. Sed si esset
pluſq̄ pfecta, i duplo uł quadruplo: cētuplo uł milecuplo ītātuz
pficerēt ipfecta. Et q̄ nā, simplicitꝫ opat sēp: ideo pfectio
ē i eis simp: et iseparabilis: icomisibilis: nisi hec forte rāuce-
rentur: ad statum pstinū: ut pmū. i. i fugā cū uolatilitate:
q̄ suma uolatilis, supet suma fixi. Et cū aurū sit cōpus p
fectū: et argēto uiuo mundissimo: et et tali sulphur rubeo:
q̄ nō eligimus ipm ꝑ medicina nra ad elexir rubeū:
nec argētū sūr ad elexir albū: quia simplicitꝫ: hec duo
corpora: ita pfecta: et sine mūdatione aliqua igeniosa: et
fortiter decocta: et digesta: simt caliditate nāli: q̄uis cū igne nro
artificiali: i ipsis opari ualemus: et q̄uis nā, aliq̄d pficiat: ꝫ
itime mūdar seu purificar ignorat: nā simplicitꝫ opat sup illa
q̄ bt. Q̄ si eligimus aurū et Argētū pro materia nostra
uix aut difficiliter iueniemus igne, i ipsis agētē: et hoc
igeminārmus igne, tū ad itimā sui seu mūdatione uenire
nō possemus: ꝑ fortissimā cōpositione sui nālem: q̄ et-
iā usamur a rēceptione horū duoꝝ corporū. Sed si uenire
possemus aliqua corpora: i q̄bus tā mundum argentū. v.

nec nō sulphur ꝙuenire: sup ꝙue: nāt paulat opata
esset: ꝙ igne nro nāli artificiali: ad gradū sui mūdifi
cationem: decoctione: sepatione: fixatione: cū igenio
nri opis: sup illa gradato: ualeremus ꝓuenire: ꝓxe
eligenda esset: pro mā mri lapidis: iqbus esset
arg. b. mūdū, clarū, pulchrū et albū: nō ad cople
metū ꝓductū: ꝑ gradū: et cōmixtū equatr: et
proportionabiltr: cū tali sulphur albo: seu rubeo: et
coagulatū i massam: ut cū igenio nro nali: et
cū igne nro artificiali: ad ipōrū ultimā mūdationē:
et ꝙpletam puritatē: possemus ꝓuenire: tatr ꝙ ipa
mā: post opis ꝙplemetū: mille milexies: sit fortiōr
et ꝓfectiōr: ꝙ alia cōpora simplicia caliditate dc
sua nāli: Si ergo a cūctis meis igenialiss sbilitt: i
quibus manifesta ptractione et ꝓbatione: apta
materiam mri cogniti lapidis: demostraui: qustalis
illud delectabile sup ꝙ ite ꝓtio phoꝝ: cadit ꝑ oia.

O o

Cū ergo ad sup maū ꝓtio ꝓtatum

Inuenies: si nō sis dūrissime ceruicis: et bel ingenii
obūbratus: totaliter ꝑ mea dicta: satis clare denudata.
et ꝑ uera dicta phoꝝ. māz ueri lapidis: sup ꝙ.
opatio alchimicha sit adhibenda: cū ꝓfecta ꝓficer

conmunt metalla: et hoc q. plusq̃ pfectiss. oportet
q̃ nos: pficere materiã: i capitulis nota: cũ nro op
laborioso et artificiali. Et si nos ignorammus modu
agen̄: qd e causa: nisi qa nos nõ uidemus: quatr nãt:
q̃ mirabilia pficit: frequent operatur. Nõne uidemus
i mineris: qp p gtinuã caliditatẽ: q̃ motibꝫ minaliũ
est: atque grosiaes i tratu dcoqt̃: et ispissatur: q fit
p tepus argentũ uiuũ: et pinguedine terre p
eãde dcoctionẽ: et calore: gnãt̃ sulphur: et p pillã
caliditatẽ: frequent supillã pseueratã: et gtinuata
tam diu: et predictis: sm puritatẽ: ut i puritatem
cucta q̃ãnt̃ metalla: cũ nã / ta pfecta: q̃ ipfecta:
cucta metalla: sola dcoctione: pficiat: Quid ẽ go
e: q nos cogit: p alicna rgimina: infinita: malachorica
et fantastica: uelle pficere pdicta: nisi qẽadmodũ
et ipa nã. Vehnob q multis supãr nãz: et metalla
plusq̃ pficẽ: nouo rgimine: seu ope/orto et capita
uro fantastico: et insensato: malacomia et furibũ
da rabie rpleto / cũ deus nature solũ dedit uiã
uram lineare s. decoctionẽ gtinuã: et uos ispietes
ipam imitari despicatis: ut ignoratis. Nõne dicut
plr: q ignis et azoth tibi sufficiũt. Et etiã calor oia

pficit · et alibi · Coque et iterꝫ coque nec te tedeat · Et alibi · fiat ignis nr blandus et mitis: q̄ p suos dies sēp equalis: ardendo dūret · nec ūdescat / sin aūt maxi mū sequetur dampnū · Et alibi patienter ītinue coque · Et alibi facias q̄ una res s. lapide nro · bna uia · s. coquēdi ī uno uitreo uase: totū magisteriū t̄minat · Et alibi tere ipm cētum septuagita uicibus · Et alibi ī igne teri tur · Et alibi: hoc opus multū assimilat hoīs crea tioni: sicut ī fame p̄o leuioribus cibis nutrit et ossibus ? fortatus semp fortioribus cibis īdiget · Sic magisteriū nostrū p̄o īdiget igne leto: q̄ sēp ī qualibz dcoctionis esse tia / ē augmētandus: q̄uis semp ō igne leto scribatur · dico ergo re uera: q̄ ī opis rēgimine paulatī ut uia simus ē augmētandus ·

Ignis p̄o lenis pōst ignis augēdus

Cap̄m Lxv dVase et furno

Terminū iam nudis tange manibus: dmo · s. agendi · mo dūase: et fornace: quatr et ex ḡbus fieri debeat audire libet · Cū nā: nāli igne: ī minerīs: metalla d coquat: dcoctionē illā: sine uase: ad hoc apto: hoc fa cere abnegat · Et si nāz sectari ꝓponimus ī dcoquēdo: querere uas suū, nō esset abrenūtiandū · Videamus q̄ p̄o dūs sit locus: gnātionis metallorū · Manifeste pa pitur ī locis minaliū: q̄r ī fundo motus dcalor: dq ir pduriam: cuius nā ē semp ascendere · Et ascēdens de scat ·

et gelat / ubiq aqua: ī uētre: seu ī uenis terre abscōdita: ī
az. ♄. et pinguedo terre calefacta: ubiq fluit: et currit
et ē sulphur. Et ubiq; ī uenis terre: uapor illis sulphuris
a pinguedine terre: ut dictū ē: gnāt: obuiat uapori az. ♄. ſp
p calorē. ī mōte equalr pauramē: gnāt, longo tempore:
ſm locor diuſitatē: diuſa metalla. Et p̄ūpue ē notan q̄ moſ mīa
alis ēt exterius undiq lapideus ē: et firmit ipo lapide clauſu
ne calor exeat: siue exalet. Qz ſi calor exire ualeret totaliſ
neq metalla gnārēt, seu gorearēt. Ergo ī linqt ſi nām
imitari uolumuſ: q̄ furnuſ taliter ē faciendus: ut ignis ī
ipm poſitus cū ascenderit exitū nō inueniat: ſed ī uerberet
calor ſup uaſ: materiam lapidis gtinēſ: ī ſe firmit clauſ
et q̄ uaſ ſit rotundū: cū paruo ſ collo: ut ā uitro. ut de
aliqua: naz et densitatē uitri gtinēte. Cuius os cū tali ope
lo esse debet sigillatū: ne ullo mō ī spiret: et sicut calor in mi
neris terre: nō imediate tāgit matīa sulphuris: et argēti
uiui: Nam terra mōtis interest: ubi sit imediate: nec ignis
nec calor debet tangē uaſ: ī ſe materiā gtinēſ p̄dictor
ſed ī alio uaſe ſtr clauſo: illō ponendū est: ut circha maz
ſupius: et iferius: et circaquaq; sit meliuſ: et aptior calor te
peratuſ. Vnde lume luminū, dicit: q̄ mercurio ī uaſe
phico: cūcta: ī ꝓparatione: deleta ſut ſuperflua: et abſe
tia, ſupleta: p huiuſ artis declaratione et ſuauamen
cū ſetu ſignis et colozibus in opē
apparentibus.

Quisiti lapidis cognouisti modū agendi: per quē modū: siue per qm
regīme: lapidis: i decoquendo: i diuisis coloribus: i ope sepius appa
rentibus: pluries transmutat. Vn̄ quidam phus dicit. Cognitū
diuisos colores i ope apparentes diuisificat phi ei nota. Vn̄
i p̄a nr̄i lapidis decoctione, q̄ putrefactio dr: lapis nr̄ fit tot
Nigredo. niger: un̄ dicit quidam phus. Cum ueneris ipm iam nigru
scias i nigredine illa, albedinē ee occultata. et tuc oportet
te illam extrahere nigredine, subtilissima ei decoctione, ut
quidam phus dicit. Cum uenerit ipsum nigre scias ipm ee
clarū actiū. post uero putrefactionē, rubescit nō rubedine
Rubedo mirabilis & Citrinitas. uera: et et citrinescit. De q̄ quidam ait. sepius rubescit,
sepius citrinescit: sepius liquescit: et sepius congelat ante
Se ipm p̄ficit q. albedinē. Vn̄ et alius dicit se ipm dissoluit se ipm
coagulat: se ipm mortificat: se ipm uiuificat: se ipm denigrat
se ipm dealbat: se ipm rubore decorat: ante albedinē etiam
Viriditas. fit uiridis. Vn̄ alius sic ait. Coque eū donec natus uiridis.
tibi appareat qz e eius aia. et alius. Scias q̄ i uiriditate
aia denotatur. Apparet et ante albedinē i colore pauonis
Pauonis & oīm colorū Vn̄ quidam sic ait. Omnes colores q̄ hodie i modo sut, et etco
gitari possunt, apparet ante albedinē, ac demū albedo seqū
Albedo. q̄ ei effectū. uera. Vn̄ quidā phus sic ait. Laton purus tantū decoquat,
donec, ueluti occuli piscium, eluceschat: tuc ei utilitas
expectanda e. et scias q̄ tuc Lapis i ratunditate e coagulat.

Alius etiã ait cũ inueris albedinẽ totius supeminẽtem tuase.
esto ratus q̃ albedine illa rubedo occultata est et tuc illã
nõ oportet extrahẽ/ Verũ tm coquẽ/ donec totũ rubeũ fiat. et
tm iterũ albedinẽ uerã et rubedinẽ quoddã citrinũ coloris e/
d quo dicit alibi sic. post albedinẽ ignis calore augmẽtato ad
cinis citrinũ pueniet. et alius plus ait. Caue ne cinerẽ uilipẽdas/
qã deus reddit ei liquefactionẽ. et tuc ultimo rex diademate
Rubedo finis. rubeo coronabitur dei nutu.

Cap̃m 7m de modo piciendi medicinam.

Rei p̃missa/ et finẽ scietie pfecte/ cõpleui: videlicet magisterij
magni: ad elexir excelentissimũ/ rubeũ ut albũ: finaliter
d modo proiectionis: que opis ẽ complemẽtũ: et letitia ex/
pectata/ et desiderata: tractar nũc decet. Albũ uero elexir
dealbat/ usq; infinitũ/ oẽs metalla/ et redit ea ad albedinẽ
pfectã. Sed sciẽdũ est/ q̃ unũ metallũ ẽ mag̃ remotũ appetit
ẽ aliud: et unũ ppinquus/ et uicinius/ q̃ aliud: et quilibet
quilibet metallum ip̃ elexir/ ad pfectionẽ ducat: tm leuius
et pfectius/ ppinqua reducũt: q̃ multũ remota. Et cũ ine/
nimus ip̃fectũ multũ propinquũ/ et uicinũ pfectioni ex/
cusamur pipm/ a multũ remotis. Que ño metalla remota
et q̃ ppinqua: et quod ppinquus/ et uicinius/ sit pfectu/ i capitis
meis/ si sapes/ et igenios fueris satis inuenies/ hab unde/ et apte dela
ratũ. ex q̃bus elicere potes/ sup quod corpus: post pfectionẽ

sit materia / siue medicina placeat. nā inuentores huius artis q̄ p̄ sua
ptiam / ipsa inuenerunt: demōstrauerūt suo digito, satis manifeste
quā lineare / denudata: cū dixerūt natura naturā letat et
natā natura uincit: et natā natāz superat. Et nā suis obuiās
naturis letat i eis: et i alienas trāsmutat naturas: et alibi oē
suū sile applaudet suo sili / q̄ similitudo causa amicitie dr. Deq̄
et isti ph̄i tale nob secretū reliquerūt. Sias q̄ aia suū cōpus
ingreditur / q cū corpore alieno nullatenus iungit. Et q̄ i
regimine corpora fiūt i corpora ea et i corporea fiūt
corporea. Et i cōplemētū totū corpus ~~totū corpus~~ fit spūale
fixum. Et ponitur hic aia loco elixirij p̄fecti: q̄r illud
elixar, siue albū / siue rubeū, ultra suā nāz tā mīrē operatū
et ad p̄fectionē deductū / et nō e mirū si ualde amicabile est
corpori sup quo solum modo piatur liq̄facto. Grane e et /
piceze unū pondus sup mille milia / et ultra: et illa ico.
tineri penetrare et mutare. Quare nobis unū secretū
magū occultū tradā. Commiscenda e n. una p̄s cū mille, uicī
nioris corporis: et totū hoc ī cludere / firmiter i uase uitreo
apto / et ponē i furno fusionis ptie / cū lento igne: p̄ ep̄m aug-
mentū p̄ tres dies: donec ī sepabilr sit iūcta: et ista e opus diez
dieq̄. Time iterū / et finaliter proiacet e glubet p̄s sup alia
mille cuiuslibz corporis ad p̄pinguoris / cū sēp. sint uicinioza
et istud e opus unius diei: ut hore ut momēti: de quo sēp
e laudandus deus in eternū. Amen.

finē auctoris et uero tractatū et in breuis et ꝑfecte opletū
nō i aliq̄ diminutū speculū alchimie uobis tradidi i q̄ recto
ꝓtore totiusq̄ artis secretū ꝛ splendet patet et apparet. Cū
aut hic tractat⁹ d speculo Alchimie loq̄tur ipsumq̄ declarat
et exponit. nā q̄libz species ꝓpria ingenia seipsaz aspicit ꝛspecto
figurata: sic i hō spectō ꝛfulget alchimia atq̄ ꝛsplendet.
pluraq̄ sm ꝓpriam plenitudiez aut dignitate unicuiq̄
alchimico ualenti et digno apparebūt denudata e

ihs Laus Deo ꝯapotēti ꝯ Amē ꝯ.

Primū fa q̄sta metalina i q̄sto mo: ℞ libr. 1. di ocpimēto et
ōz. ij. di calcina uiua. et ōz. ij. di tartaro di uino biacho: et ōz. 4.
di sal ꝓparato: cioe ch̄ sal sia dissoluto i aqua e distilato p feltro
et poy gielato al foco lento. e q̄sto e sal ꝓparato: e tute q̄ste cose
ttalle in su uno marmoro ch̄ siano ben poluerizate, et insieme
incorporate q̄ste poluer cū q̄iara douo, ben batuta, et ch̄ sia liq
da a modo di pasta: ch̄ se fano le frettelle, et mette i una boza di
uetro: ch̄ la nō sia piena di q̄sta materia, sino la terza parte:
e metti la ditta boza al fornello de le cenere: e fateli tanto foco
lento ch̄ tuta l'humidita esca fora: e si stara p hore. 12: ad
usare: et fatto q̄sto uolta la boza: cū lo culo i su et ch̄ la boza sia
lutata: e dagli el foco tāto grande q̄to poi: ita ch̄ la boza si fuda
nel culo: e q̄sto sera p 12 altre hore: lassa fredar e poi cū
pi la boza: et si trouerai al collo la metalina: q̄ come uno
dragēto: L arguale metalina teturatila cō le fece mize

iterꝫ i suso lo marmoro: ma le feze bezetine e biache ch trouarai
butale uia ch nō uagliono niente: Et iterꝫ piglia ōz iij di sal ꝓparato
et ōz iij di tartaro crudo: et ōz iij di calcina uiua: et q̄ste cose iterꝫ
ritornale cō la sop̄dita metallina: et cō le feze nere ch sian ben i
corporate: et poni i una altra boza: senza giare douo: e dagli el
foco lento: ꝓ fino ch passi la humidita: andara uia i. 6. hore: et
poi dagli focho bono et grande: e fa sublimar: e ascendara al collo:
la metalina belissima. Iterꝫ rompi la boza e prendila: et fa
tuto come hai fatto la ꝓma uolta cō le ꝓdicte materie, et cō la
giara douo. parando sori l humidita: et poi uoltando la boza cō lo
culo i suso: et facēdo descender al collo la metalina: la q̄le prendila
et trita la iseme cō ōz. j. dsblimato et cū giara douo: Et iterꝫ fac
ut priuſ: et ita habebitis metalinā uraz: q̄ exit sicut ārgentum.
Fatto q̄sto: fa aq̄ forte i talmo. ℔ x libr. j. aluis roche calcinate:
libr. 2. salisnitri: libr meza aluminis plume: Et triturabitis in
simul ponatis et incorporetis bn: et ponatis i cucurbita: cū alēbico
bn lutato i lutureis: et ponatis ad fornellū cineꝝ: et dabit ꝙ ignem
lentissimū ꝓ. 10. horas: ita q̄ aqua tota distillet: postea auge
atis igne fortissimi ꝓ. 8. horas: ita q̄ fundat ē caraba i culo suo
et tūc habebitis aquā fortem: ꝫ faciatis q̄ matrala sint bona
et ꝓfecta: et multū prodest q̄n sūt bona: post uo habeatis bozias
mā q̄ sit magna sufficēt: et i ista bocia ponatis ōz. 4. hui
aque fortis: et istis. 4or ōz. aque ōz. j. cinaprij: ꝫ ponatis cinapū
cū diligentia q̄a si ātr faceretis bocca franqeret ꝓp fortitudiez
et potētiam cinaprij: ꝫ ita ponatis ōz. i frustis ꝓuis sic ꝑ fabe

et ne totū i una uice: ℥ faciendo morā d uno fruste ad alium: p unū octauū hore: et tūc faciatis facere x̄sidentiam sup cineribus tepidis p unū diem nā leny: post hoc euacuate aquā plane et modeste ne ꝓturbetur i alia bozia et fortificatis bociam i ore bñ clausam cū cera usq; ad tempus. Item accipiatis ℥ 2. huius aque: nō dico de illa iqua manet cinaprium: ꝛ de alia q̄ distillata. et i ipsis duabus ℥ij aque dissoluat ℥ meza lune fine qa dissoluetur. cito calefaciendo culum bocie ad ignē aliq̄tulū ℈. hoc facto capiatis ℥ q. uite metaline quā feastis supra: et ipam ponatis i ipsis ꝙor ℥ aq̄ iq̄ posuistis cinaprium: et notate q̄ ista metalina nō dissoluetur ꝛ idem calcinabitur: ꝛ nō est uix. Hoc facto misceatis et quinquatis istas duas aq̄s. metalline et argenti simul i una boca q̄ bñat collū longū et supponatis alembicum bene lutatū i suis ūncturis et ponatis ad furnū cineꝝ ad distillandū lento igne: et faciatis q̄ i fondo bocie semp remaneat liquum .i. q nō sit mā minus sutta ꝛ liquida: et hoc facto leuate bociam, et abstrahite de cinecibus: et ipam frangatis et mā accipiatis et ipam triturabitis: et i aliam bociam ponatis. et supponatis aquā suā distillatam: et supponatis alembicū lutatū ūncturis utꝫ et iterꝫ distillabitis et hūc ordinē seruabitis usq; ad ℥ distillationes. Post uero ultimā distillationē: accipiatis illam mā: et ipam triturate: et ipaz ibabatis cū oleo tartari et ad ignē lentū desicabitis: et iterꝫ triturabitis et cū oleo tartari de nouo ibabatis: et ad ignē desicabitis: et hūc ordinē desicationis et ibibitionis seruat usq; ad ℥ uices: et hoc facto attemperatis prectione: et una pars sup ꝙor eius purgati: et extincti i acto ubi sit dissolutus sal commune Alume roche: et sal tartari m et ita faciendo sine dubio et fallo si ex pto crediderit habebitis argentū uiū tum .s. ad q̄ lugas: ad tres libr cū dimidia ℥ q. uenetor ℈

A fare oro di pũbo. 96

℞ Vitriolo di capri libr. 1. e di aqua libr. 1. e distẽpa q̃sto uitriolo i q̃sta aq̃: et poi fallo distilar̃ i uno felitro. ch̃ sia fatto i q̃sto mõ et forma

et q̃n tu lay distilata falla ancora distilar̃ allo alembico q̃sta aqua si da el color al pũbo sexuala

in uno uaso modo: Et poi togli oro di foglia ch̃ sia bẽ colorito e fa ch̃ sia d'una onza: et una ỏza dargento uiuo: et metello i uno uaso diterra e fallo bolire. et q̃n tu lo uedi bolir̃ metteui suso q̃sto oro di foglia et ṡbito leualo dal foco. Poi togli una libra di piombo ch̃ sia bẽ purificato e fallo distẽpere: et q̃n le distẽpato mette dẽtro q̃llo argento uiuo, e q̃llo oro: ch̃ destempasti mãti et metillo al foco / et mettia sẽpre et q̃n hai ben meschiato / metti suso una ỏza di q̃la aq̃ ch̃ hai fatto di sopra. et lassilo fredare et hauerai oro fino. ℨ

El pũbo si purifica i q̃sta forma: pulia el pũbo e fallo distẽpere ẽ cossi distẽpato getallo i aceto fortissimo: poy el distẽpa e getallo i polueꝛ: poy i urina: poy i suco di celidonia: poi i aqua salata: poi i aceto doue sia distẽpato salarmõiaco: poi i la cener̃: sẽp̃ p̃ma distẽpando. Questo el pũbo purificato. el qual e necessario a far loro spto.

A fare oro di argento.

℞ una ampola et atorno q̃sta ampola copri di forico luto di sapiẽtie / del q̃l foremo mẽtio di sotto / et q̃sta ãpola uole eẽr fata i q̃sta forma et di uetro: poi ℞ ỏz. ℨ. dar. uu. e fato bolir̃ al foco: meteli dẽtro una ỏz doro ſ di foglia: et leua ſto dal fuoco: et q̃sta mestura mette i q̃stãpula: e poi

metegli ℈ .q. di sal arᵉ. e ũza meza di sal alabrot: et uno q̃rto di ℈ di boracᵉ: et noue ℈ dar. ui. purificato. quãdo tu hai messe tute q̃ste cose i lampola: e q̃n ella e ben stronicata. di luto di sapietia mette la bocha delampola al foco e ſaldela tuto ℈ luitro se comẽzi adesſi perarᵉ: e poi habi le molle calde e prestamẽtj ſerra la bocha ſich̃ ineſſuno possa respiratᵉ: poi metti q̃stampola sopral foco: ſich̃ foco gli batta ben di ſotto al fondo: e q̃sto gtinua. .ij. h̃. di: epoi tõpi q̃stampola. et togli q̃llo ch̃ troueraj dentro: e de q̃sto fame poluer̃ ſotile. Questa poluere e giornata dali phi elexir: togli .ij. o. ℈ dargẽto fino: e fallo diſſeperarᵉ: e q̃n e diſſẽpato metegli ℈ .j. di q̃sto elexir: e deuentara tuto oro finiſſimo: a foco et a martello: acioch̃ tu uogli. ℔

Se tu uoi luto di sapietia R terra tenace: e falla bẽ ſechar: poi fa ne poluere ſtiliſſimo: e mitila i uno poco daqua: poi habi poluere di ſterco di caualo e meſticha q̃ste dono e ſabolla molto bene poi meſticha tute q̃ste coſe. e q̃sto giornaſſi luto di ſapia. p lutar la ſpẽta ampola. ℔

Afar ſalalabrot.

℞ ſal commune purificato ℈ .j.: et ℈ .j. di ſal gema: et ℈ .j. di ſal alchalj: de tuti q̃sti ſali fame poluer: poi ℞ ℈ .ij. di ſuco di mẽta ℈ .ij. di ſuco di gerifolata: e tibr .ij. daqua gaza: e meſticha tute q̃ste coſe i ſeeme: poi mette q̃sta poluer dẽtro: e meſticha questo ſi giama ſalalabrot.

Lege ogni di sette uolte questo psalmo Dñe exaudi oronem meam auribus pape obsecratione mea i.v.t e.m.i t.u. usino ad tripe mē d inimicis meis ꝛ. et serai libero da ogni adversita.

a Mal di uerzha

Re uno bichier daceto bianchо / et uno di uino biachо ſ doi quatrini de uerderame. dui quatrini di zucharo rosso. dui quatrini di aloe epatico. et pone i uno pignatello tute qste cose e fallo bolire al fochо taxo ch ritorni el mezo: et da poi cō una peza bianca di lino bagna doue il male e guarirai.

A netare lo stomacho

℞ Aqua uite buona e pfetta nella quale dmetti adesoretione barbe di eleboro bianco iſieme i una ampuliza bē turata p doi o tri dj. et poi cauane la dita aqua gittādo qllo fondagio / et piglia della dita aqua tanta ch copri el fondo dumo bichierj et alto tāto uino et be udlo inazi di una hora et dormali suso una meza hora. et sara mirabile.

a far Guarir li tarnui da Donni

Dixai esta orone tre uolte sopra lombelico. Verus + deus + Verus + homo. + Vera + caro + vginis maria de q nat ē xps. Drem pceptis salu taribus monti ꝛ pr nr. Aue maria ꝛ

℞ nuciſ muſchate ℥ariſolo. ℥rana paradiſi. Cardamom. Cucube. Macis. Zinziberis. aa ℥.iij. Ambre balene ℈.j. Siliqui xloes. ℥.ij. piperis Longi. ℥.ij pulueriza, et ipasta, cu vino optimo, et pone ad lambedum cu dulo igne. et de aqua laua tempia bis i septimana, et ulta si opus fuit.

Ad faciendu sal fusibile Piglia sal coc: et apozalo cuna caza: et asmorzalo i aqua tepida: et Laualo cu la mano: poy cozela: poi lo pista: e getalo i aqua calda, e, disoluelo i aqua, cioe i la predita: po la despila p feltro: po cozela: poi pista: disolue: cozela: et cosi fa x o xij uolte: esera fusibile: questo sale cozela li spiriti: e retiene ch no fugeno e, dealba la luna: e acrede la roseza al sole e calzina li corpi. E nota ch giame dtuti iſecreti ſelo oparay bene.

Ad faciendu sal alchali ℞ aqua commune e fala bolire. e, poy dentro gli zita lume catino ben pista e fa ch bolio: ume bo pezo isieme: poy lassa refredar: poi cola la cu peza e fa ch uegni chiara: poi tolli delaltra aqua e fala bolire: e torna la dita lume catina e fa como di sopra e cosi fa tato ch me cani lo sal fermo: poy despila p feltro laqua: poy cozela e sara fato el sal alchaly.

Ad faciendū sal armoniacū ꝑfectū. ℞. Sal cū ꝑte ʒ. vrina ℔
homo ꝑte .ʒ. caligine de camin ꝑte ʒ. e ꝑste cose pista
e fa bulire ꝓsin ala desiccatio dela vrina: poi pista le
dite cose: e de noua vrina li mete suso e fa bulire
como di sopra: e fa cosi .6. uolte. o ꝓu ꝑto e piu e meglio
e sempre pista la ꝑdere: e nel ultimo lassa seccare:
e poy la pista: se tene ℥ ꝑte: e metti i la boza / or ua
fa cū nō respexi e sia ben lutata fata como uedi q.

Ad faciēn crusolos ℞ terre valeziane ℔ij. petre
lebetis ℔. ʒ. calcis uiue ℔. ʒ. feo sserri ℔. ijʒ. petre
mate ℔. iijʒ. oīa ista simul tere: et pista cū aq
deind fac crusolos e pone ad desiccāṁ ꝓxmo. ℥.

DE 4or Elemis extrom separationis & rectificatione.

Dela Celidonia 99

Adoncha nel nome de dio tolle lerba cognita laqual segama celidonia cō tute le foglie radice e frusto e tritala menutissimamēte con cortello ouero la pesta e metella i uaso di uetro e stoppa el dito uaso p modo ch no possia respirare. et mete el dito uaso sotto el letame caldo a putrefare, et lasagelo stare 30 di o piu o mancho tanto ch la dita herba torni aqua o uero materia liquida. E se no potessi hauere letame caldo fa stare el dito uaso al sole da state quādo el sole ha grande calore et la note al sereno p fino ch uengha al dito segno Ma secondo lopa di qsta essemzia dice ch debbi tritare
Sulis pars x. lerba o altra cosa laqual uoi putrefare cō la decima pte di sal commune pparato pch fa meglio dissoluere la materia laqual itendi putrefare. e quando e fata e copita la putrefattione parteli elemeti sopra dela dita herba cognita tolle el uaso colla celidonia e formaui su la lembeco e destila a bagno marie e receue laqua che destila p fino ala desicatiom dele fezi cioe tanto ch no distili piu himidita. E fato questo tolle le fezze ch son romase nel uaso et trita le bene sopra la pietra di marmoro fato

ch sia ben sotile e bruciata la sua aqua destillata
et cossi facendo ritorna la dita aqua stilata sopra dele
dite fezze. e queste fezze co la sua dita aqua mescolate
mette in uaso dentro, el qual uaso sera bene p modo ch no respiri
e metello sotto el letame caldo, o uero nel bagno marie
o uero al sole, et lassa possare i fino a sete di azioch siano
ben mescedatj. et da poi li sete di: fa destilare a Cenere
La dita materia co foco temperato, pochi foco e piu caldo
chal bagno marie: e destilara aqua splendida: laqual
stara i forma dolio a modo doro: e da poy ch no stilara
piu mente, tu haueray nel recoglitoro doi elementj
cioe aqua, et aiere, separa lune dalaltro nel bagno
marie, per distilation del bagno stilara solamente
lo elemento delaqua sola. et laiere cioe lolio rimara
nel fondo del uaso i similitudine doro, o uero olio, elqle
olio e lo elemento del aere, el qual ripone i sugellato
uaso, di uetro, e, serua. Consequentemete rimane
el foco co la terra, liqual elemeti se di partino i qsta
forma lumo dalaltro. Tolle delo elemeto delaqua
quatro liure, a, una lira di terra e focho: e mesce-
data isieme la terra ditta, colaqua dita, mette
i uaso di uetro el qual sera bene p lo modo dito et
lassa po stare p sete di nel bagno come deto. et
passato el ditto tempo, mette la ditta materia
a, destilare al foco di fiama molto forte: et de-
stilara aqua rossa, laqual recoglie p fino ch destilera
alchuna cosa, e, remara al fondo una materia

Elementorum separatio.

Aer. i. Olei.

molto negra laqual pone da parte p ch' è lo elemẽto della terra. et laqua rossa distilata dala terra contiene i se doy elementi cioe el foco e laqua. A separarlimo dalaltro: mette nel distilatoio e fa destilare a bagno e distilara solamẽte lo elemẽto de laqua. et nel fondo del uaso rimara olio rosso el qual è lo elemẽto del foco. et cosi hai separato quatro elemẽti cio è, aqua, aiere, foco, e terra. Et nota ch' p lo elimẽto delaqua si ritorna sopra la materia terrestre p estrare dessa, e laiere, el foco p ch' li diti doy elemẽti no sel farebeno p lambico senza adintorio dele elimento delaqua. La terra di sopra risuata negra falla col zinare nela formace de uetrarj, o uero nella formace della rinerberatione la qual ui debba star p tempo di 29 di, e chalzinata ch' è dissoluela nela sua aqua, e destila p feltro e poy la cogela a cenare, riceuẽdo p lambico laqua. Et haray el sale dela terra, questo sale si fa fondere i qsto modo cioe p reiteratione dissolutione, coagulatione, e distilatione delaqua. p lalbico come dito: p laqual pparatione se rdutie el dito sale fondile. E se uoy rdure laiere el foco e la terra in pfetta pparatione so!ue ciaschaduno di sopra ditti elementi p se, in lo elemẽto delaqua ditta e poi ch' lo tutto e solto el cogela a bagno distilando se, ricoglendo laq come deto, e cosi reitera sey o sette fiate: et sara ciaschaduno d diti elemti be ratificato a fare ogni sua pfetta opatione. Ma secondo qsta essentia, a uoler

reduire ciascauno di diti elemeti al ultima sua sutilita
si debe metere lo elemeto ch̄ uoy ratificar nel uaso
dela circulatione el qual uaso optimamt̄ serato si de
mettere sotto el letame caldo / o uero sotto uenare
/ o uero al sole dastate ne tempi de gran caldi e li
lassarlo stare p tempo di 30 o uero di 40 di / o piu
/ o meno secondo ch̄ uera al segno cioe ch̄ la piu sotile
materia delo elemento se separi dala pte piu grossa
cioe la pte piu sutile stia sopra la pte piu grossa come
sta lolio sopra laqua / o uero ch̄ la materia sotile se
pata uega i grandissimo e smisurato odore miraculoso.
℣ Amen ℟

Dele uirtu deli diti elemẽti

Lo elemeto delaqua uale a tute le malatie cossi calde como
de fredde ḡnate p manifesta come p occulta nã. Questo
elemento discazia el ueneno dal core et augumeta
lartarie / e / dilatale e le malatie ch̄ suo nel polmone
le dissolue senza alchuna molestia / e / se fusse rotto o qua
sto o maculato el sana. Questo elemeto mudifica el
sangue et purga le cose corrote nel spirituali et ato
le mundifica e costrui dala corruptione. Se lo iserno
bera di qsto elemeto delaqua tre fiate fa lopatione dite
lo elemeto del aere el qual se gionta olio uale a ognuay
male ipo ch̄ qsto elemeto e di tanta uirtu ch̄ gserua
el giouene nel suo stato di forteza et di beleza. Set
giouene usa nè suoi cibi de questo olio apoco apoco

e i pizola ꝗnta e la ragione e ꝗsto ch ꝗsto olio e di tanta
uirtu ch p nesuno modo no lassa putrefare el sangue
et no lassa abundare ne dominare la flegma. e no
lassa exaltare la melaconia, e no lassa idurar la colera
e ꝗsto elimto oltra modo multiplica el sangue e la sperma
e p tanto tuti coloro ch usano ꝗsto olio spesso si debeno
minuir sangue. Ancora ꝗsto olio apre le uene, e
nerbi, e se alchuno mebro sara diminuto el reduce
al debito. Anco se p tisico, o p altra malatia la psona sara
consumata e diminuita i corne usando di ꝗsto olio
misidate co una pocha di bona aqua uite i pochi zorni
ritornara i corne e uene grasso marauegliosamente.
Ancora sel giouene stando i stato di zouetu zioe nel
acresimeto hauera logio excuato, se ui metara dentro
ogni di una goza di ꝗsto olio, e stia riposato p uno mese
seza dubio ritorna la uista: et ancora se sara alchuno
superfluo o incorrutione, alchuno mebro tosto el dissolue
e liquefa. et se mele uene alchuna cosa e diminuita
la giunge el debito suo.

Lo elimeto del foco e miraculoso ipochuale a tuti cose
ch dico disopra dele elimeto de lolio. Questo elimeto
fa del uegio giouane e fa del morto uiuo itende sa-
nando mebro etendiamo quado lo iferemo e abā-
donato dai medici et ꝗ ha tuti i segni mortali
et ha p duto tuti i sensi. e p tanto quando lo iferemo
lauera i esteremo sera dato di questo elimento.

del foco q̃to e uno granello di formẽto disfeputo co un poco di aqua uita e dagelo p modo ch lo ingiotischa come giunto al stomaco subito ua al core e riscaldalo distazia li cattiui humori et anichilalj e cessa ogni ueneno e uiuifica el calore p tute le ptẽ del corpo e manifestamẽte si leua su e parlara e conforta si uolsi hauere aparegiato le cose cõfortatiue. et q̃sta cosa miraculosa ch di morto e uegnuto uiuo e sel uegio usara di q̃sto foco leua le malitie dela uegieza p tal modo ch el cuore el corpo riduce i zouenile stato e p tanto q̃sto elemẽto del foco e giamato elesir uitẽ.

La Terra e elimẽto molto maraviglioso poch se sara ratificato come deto disopra: essa cogela el ☿ e tienlo fermo e ritiene ogni spirito. E ancora se dessolui el foco nelaqua uitẽ p fino ch uẽga rossa e se i questa aqua metteray el ☿ fixo e poralo sopra lento foco subito si dissolue e quando sara dissoluto aguãzui la terra pte di sole e subito si fa uno corpo. E fuso q̃sto cõ alquanto alume si fa una pietra rossa laq̃le se cõ la midita del ☿ o uero dela uitẽ fo uiuifica e fassi elesir sopra el mercurio e ua una parte sopra mille e nota ch p molte ritẽtatione dissolutione coagulatione del sale di questa terra e p la distilatione delaqua p lambico riducie el dito sale fusile. E da notare ch q̃sta celidonia ueramẽte dono e dio e una herba comune laquale dogni tempo si troua e chiamala pizete entra nele medicine de ini uirtu li philosophi

lano occulta. Questa herba induze la psona ad amore e dile
tioc portandola: e fa la psona audazia e segurō in palazio
ha uictoria. Et se toglj una pietra rotonda dagl se
gama magnetis e inuolgerala di qsta herba col suo fiore
messi in uno pano mundo e bianco e portarala sopra
di te: sara honorato dllo ch la porta da segnorj e gradi
homenj e se sara acusato dalchuno maleficio o peccato do
mētre ch laray adosso la ditta herba no li potra esse nocito.
Questa herba disazia e fugie li maligni spirij e mali hoi.
e anco e da saperē ch sono assay equali no sano separare
li chimici e pongono qsta celidonia uerde nelaqua uite
col fiore / nelaqua uite dico dodej uolte stilata, e tosto laq
uite atrae a se la uirtu e fasse aq citrina delaquale aq
alchuno la pigliano col uino i ziaschaduna matina qto
dna scorza de mzola puo tenere / e uale a ogni malatia
e de uerza e puata. ch Amē. Laus deo. cf.

℞ garioffi nucis mᵗᵉ zinzibris zedouarie galange pipis longi pipis
nigri spice nardi licoris aloes gubebe gardamomi cinamomi calami
aromatici macis masticis olibani aloes epatici Junipi cortic citri cortic
rancioꝝ foliorꝝ salnie et floꝝ eiꝰ basilicomis rosis marini ayaranie
mente bacharo lauri. pulegii diptami generane calamenti floꝝ sanbuci
foliorꝝ roxarꝝ albarꝝ et rubearꝝ floꝝ rosis marini stichados camedreos
nigelle camepitheos seminis anisi seminis artemisie ana ℥ij ana
datilorꝝ ficuum pass pinearꝝ amigdularꝝ dulc monbitarꝝ ana ℥ij mº agchis albi
℥ dim zucchari fini ℥ x aque ardentis bone ℥ xij terenda ℔antur
et corporent

Aliter ℞ supascriptas species. ficuum pinguium dactilorꝝ pinearꝝ monbitarꝝ
amigdalarꝝ dulcium ana drame sine quarte dno melis depurati ℥ ij
zucchari fini ad pondus omnium terant grosso modo et i aqua ardenti
℥ij q aqua sit tripli ponderis supascriptarꝝ rosarꝝ et dimitte sic
stare et dimitte sic p dies vij et postea distilent p lambicum ardentem
gnauiter semp q̃hendo bona et hoc p balneum dem ℞ dictas ficus
et ponas i boccia lutata q aqua distillata et dimitte sic stare p dies
p duos dies naturalis postea utꝝ pone ad distillandu lenta ygne i
furno cineꝝ i primo q̃bibit aqua ℥ spiritus et sic distilla donec
videbis colore mutare muta recipta sigillu et q̃bibit aqua alba que
valet ad de albomine faciei lauando i capite sepe dieꝝ removet lenti
gines facieꝝ et multas maculas et facit pelle albificata et pcio
sima et dicta aqua. secunda erit i colore aque pluuialis et ea bi
bendo mutabit colore ℥ i rubeum muta recipta sigillu et dimet i colo
re sanguinis et quandoq̃ sepati pone aque denarios ter sunt
℥ duritus p aque et secunde sint quasi cadi p si ponas panni i
balneo recenti no indiget alia medicame qz sanabitur ado
dammodo no sit mortale. Item si cet bulnus mundificz del cmar

ꝓbi relinquent filios suos nō cō n dnus solus lapis

Sapientes relinquent filios suos: nō cō n dnus solus lapis: q̄ cō ex quatuor naturis cōpositꝰ: ꝙ terra: aqua: aere: et igne: cū ny nisi igneū ibi debet: neque pulvis: neq; aqua: n̄ q̄ cō de sua propria nā: debet q̄ purgari ab omb; suis superfluitatibus: et corruptibilibus: q̄m illa sit cū mō sue: queipe secū portat: et que mortificat opus: q̄ postea vivificat: purga q̄ cū bene: et sepa flegma corruptibile, subtili ingenio: et co nā: q̄ tibi dica: q̄m: n̄ bene purget: unqua tua dealbari potuit: unqua matrimonium: i tt corpꝰ et opus: fieri potuit: opus lapidis hēt potentia vivificandi corpꝰ: iste opus: vocatus ē opus lapidis: q̄ potentia hēt: vivificandi corpus mortuum: aquo ipe exiuit: i eiꝰ ꝓpatione: dn q̄ corpus resumpsit: morte i vita: ipe ē purus: pulcer: et albus: clarus: et splendidus: pulcro i cultus vestibus: unde q̄ opus ꝙ intromisit intus corpus: et suscitauerit illud: apellatus ē lapis benedictus: aptus: honorabilis: plenus igne: et opus tingente: spiritꝰ iste, q̄ cū sic illuminat: ē de nā quatuor elementorꝰ: ditti lapidis: neque ē terra: neque ē aqua: neque aer: neque ignis: sed tamē ē una nā: quēi se naturas quatuor elementorꝰ q̄tumcūq; sit: alius nō posset q̄ungi q̄ungi, q̄ terra sua: et q̄ sequenta nō posset: n̄ opus haberet de sua nā secū: ⁊ nuꝛ tamē q̄ nā et ꝓpietas corporis: quia est i isto opꝰ nō corrumpitur i sua ꝓpriꝰ: ꝓ ignis violentia: q̄m nāq; ea illud neq; q̄ungeret ea illo q̄m medium q̄ participat de morte et vita sepent ab opꝰ ꝓ violentia ignis: ita q̄ opus remanet mortuus. absq; aia et ab eo longe fieret et hoc secretū nō ē ustiꝰ:

q̃ qui de bonit fructu cuiꝰ dixit: faciam aquã mortuo: vnde rogo vos i ꝓpatione omnipotẽ ab ygne tali ostium: ut videas q̃ nũ fugam nre: et teneas eũ i amore: et custodi eũ animo tuo: qm si arã aperiet: qm̃ nõ potuit diu diu sustinere corpus qm q̃ i eo nõ e: alteri deus nõ potuit

Ꝓpacione huiꝰ ꝯpus vos sequenti mō fractis ℔ de sugo lunarie libra .q.
duas bcl. tres et sit de meliori et forciori et ponatis i tuo bnū bayo
vitri et ponatis clambicum supꝰ lutatu bene Jūctum et ponatis i furno
et ponat ygnis bnius luminis cō tali cui ygne distillabit dictus ꝯpus
qm nos vocamus aqentia bium i ꝯpe aq de ysto ꝯpo distillabimus tantū
quousq; videatis q̄ginum supꝰ nō faciat bonas ysto bene fiunt pp alias
acuas oleoginosas ideo qñ flegma frigidū incipit venire cito dissoluit
dicte ℔ bene tūc ē signū q̄ principale ꝯpus ē distillatus q̄ cōtinet omnes
ꝓfectionē vite i eo custodiatis q° vnc ꝯpus intus fiala bene obturata
Quod aqua sc̄oda capiatꝰ ꝑs Consequēter ponat alia fiala intus clambicum
et capiatis aquā scāmba qm adhuc habet de sup̄dicto ꝯpo sed non
tantū sicut p̄a De ista sc̄onda aqua distillabitis tantū q° usq; doniat
flegma q̄ nichil aliud ē quā aqua composita quā pars debet quibare et si nō
habet vitrū in aq̄ capiatis q̄ distillatū ē de pr̄a aqua et ponatis ad partē
sicut fecistis de p̄a Que flegma capiat ꝑs terra et ponatis alias fia
la sb alambico ad recipiendū totū flegma quousq; plus nō distillet et oēs istud
flegma abiciat qm istud ē ca mortē nū lapidis p̄cepti celati ignorantibus
nobis autē noti Post hec debetis dictū ꝯpm ꝑparare et rectificare cousq; habe
atis signa suę ꝑfectionis sicut alibi i multis locis scripsimus Que calcinet
terra Nunc debetis calcinare terra que remansit infundo bayo nigra ad mo
dum fripe hec calcinacio nō fit p violenciā ygnis sicut sopite facitur sed
fit tam q̄ sno ꝑpo ꝯpus q̄ custodit ca combustione qm ꝯpus ꝯpositū alias
incorpore et oppilat flegma et i tabiat et bibiat ad ꝑpetuo q° calcinate hoc
nō capiatis aquā sc̄ondā que distillatis et rectificastis et illā pyciatis intus
bayo supꝰ terrā nigrā et moucatis ut dissolvat et custodiatis de acubus quos
rejectis i mā q̄ vobis nō nocent Sito tē q̄ ista .sr. acus ꝑ sulfm habēs
potestate congelandi aquā de terra i lapidē cristalinum uel i perlas albas sicut
nix moucatis bene illas acus cousq; dissolvant q̄ tuo ꝯpus postea ponat
vasa bene obturata i putrefactionē sicut sūt q̄ die nāli postea ꝯplebat et ponat
clambicum lutatū bene Juncturas q̄ pasta et albumine et distillate ꝯpm

potua fsacrom hoc tstificat phs q dicat q̄ nō potest fieri transitus mo
licis argenti bm̄ ad illā dulcēdīnē mtalē n̄ fuerit media dispositio i.
āia q̄ participat q nā btudo q̄ participationē ptate tr lignū oīs
simul et bmodi unde sequit q tribus factā cē bm̄ et hoc i q di
citur apīs q lapis nostr et factus ex tribus naturis bz corpus āi
et spūs spūs tn mi i t āiaz et corpus qm ipe exuit āiaz a corpore
et tstificat corpus et postea rebiat cā i corpus et resurgat illud fuit
de qua reductione logit hmōi d. filij ph āiaz lapidis et femina
illā i terrā nostro soluta albā sicut dolatilis si bis q patat magō
alias suas qm ista āiā retinebit illā terrā ne fugiat Quādo gde
frigdū asenderat et postea de cello i terrā descendebat et recipit tuc omēs
binos corporis et spūs talis q nichil erit q sibi resistere potuit
neque intifice qm erit i mortalis Scriptū ē enim q semel resurgēs
mori amplius no posset bn̄ segtur nichil i mortale cē posse in pōs mo
rtalis fuerit qm mors cā ē ptorificationis corporis i bita ppetua
sic corrupto et cā nove generationis i huiā substanciā intifice hō
corpus p corruptionē amte āia et gnīa passiā exuit ab illa morte
i qua eam posuit et restituet eaz i bita consq bibent i medio illā corpora tēz
que participat extrema duo bz i tra āiaz et corpus bn̄ hanc racionē nos
apelamus illū spūm animalē qm i se gtinet āiaz Etiā illaz apelamus
corpus eo eo habz corporeitatē palpabilē et que bisibilē i qua se reduxit
bitā qz i se retinet de natura corporis pp ista duo ōia bz cōma bz
corpus et āia nos illaz medium ajunctionis apelamus habens inse btutē
bniendi ligandi ex illa simul i separabilitē Qm ergo q ipe i se āiaz cōti
net p quaz mortuum corpus bidificari dz nāz bidet ex ista ajunctio sit
naturali i ordinatione quadā bniōs ad alterū inter ista duo bz corpus et
spūs bnito amore naturali ajuncta ista amicabilē bnio ē amōr pp q
cōjunctionē corporis et spūs ē i nā cōis i diuidualis cōjunctio
i quo ē speciēs corporis q potestia omnz suaz figurazo que ph intrauit

Sias ḟ filij cc p nāz g terra rompet id g pdidit et humidus ꝺpus in
ſecū corp ꝑſtruet nāli trāſmutacione g nō fit violenter ſed ingenio
nature Quod qdē ingenium ē g loco generacionis nīi ſulfuris ſit
cōpleccionat i qualitat tali g germē ꝺpuāt g ē calidus et humidus
ſit transmutari unde dixit phs g hec una ſola nā facit et ꝑ
illa diſpoſicionē i qua mutabilis et germē hz ꝺpus humidus ſicco
phs dixim g terra lapidis debet ꝺpoliari atota ſua humiditate et ſic
fuerit et terra dixit g humidū reſtituat ſup ſiccū hz in propria
terra qm ibi totū noſtrum ſulfur generat g ipſa terra ante cīa ſcē
actionē fuerit nō poterat poſt facta cī ꝓpactionē ꝛē g calor cī ꝛc
ſtitut ē ci ꝑtracta humiditatē i q cā et cēbat et nīcōbificabat alu
cina ḟ bn terra philoſophi calcinacionē ante qua ſēm imponas
g nos ſup ora animus poſtea ꝑtra et pone eo ca et ꝺpū quar
ta parte nīe ſuy ponderis et cōſequēter pone ea intus vas g nos
retorrorium apellamus cuius forma hec ē g ponis ſup furnū tuus
cōtinuādo ygnē lentū donec ꝺpus totaliter ſit cōcoctus in terra
ſias g nigrū corpus deſtitutū albis. Indurat ſi deus tibi cōceſſerit hāc
operacionē reyteratus donec terra alba fuerit aut modicū minus et tūc
cīs terra ꝑgnās ē claritate ꝑpetua et apetit cōmittere filiū ci

et ꝺpus congelatū in ſulfur cōbuſtū ante

Deo cōmiſſo infantio fit ad hoc ut ꝺpus cōgelatū in ſulfur
ſepultū ante qz ſplenderū ci ꝺcipat et reſti pura aqua ſepul
ti corporali et ſic hoc modo qñ terra cui alba fuerit
nigra tu ſphes cū vas et cōtritos illū ſup lamina vitri i pilnow
ſtillū poſtea ponas intus vas et ſuſtenta lutatis poſtea pone i
furno ſias g infra tra ſpatia horas in denuo in fimū natus et ante
ſepatus ad latera vaſis clara ſplendens et lucidus ut ante

lunæ hẽ custodi ista cũ ẽ terra nostra foliata in qua debes aũz semi
nare que ẽ tinctura clarificatiua sulfur et arsenicus et medicinæ ḡsũ tro
nis et patet finit intra mortales in nimicos ab ortus ḡsita Que
lapis ẽ corpus hereus et ḡpat et corporale ep q° dominus ꝑtur
ḡtinet et quia dis sit ꝓfecta quãtũ ad sua creationẽ impfecta tñe ẽ
q ad ad cũ opationẽ qm ipa opari nõ potuit sicut dictum? Insuꝑ
illa hora qua natus ẽ quo ad usũ mutat et roborat ut opari pos
sita potestia cy dat ꝓp mutmũtã hoc fuerũt alig sicut ego dixi
eo cũ apud regẽ roberti q de hoc lapide in creato statim projectionẽ
faciebat et eo multa nõ [illegible] et digerat multa ꝓfectionẽ ẽ ca
i deberũt tñ postea in diligare potentia sue operationis incꝑerũt q°
ep illo lapide opus ꝓhoz q ẽ medicina ḡfic et ipũ mutationẽ et ẽ
2a et vlta pars totius magisterij Ista q totũ magisterium ꝓhoz diuiz
ẽ i duas partes p[ri]a ẽ sulfur ep cio 2a ẽ cũ sulfur i medicinã
fixã et fluente ḡsio hoc mouemus dicit q totũ nostũ magisterium
duplici creatione egz et ad vltã q ista p[ri]a et 2a opꝑa ei i nã
coiuncte q q̃ primus p[ri]a creatio finit 2a incipit Jam in cohari
fici medicina q 2a finitat totũ magisterium finitũ ẽ i p[ri]a Ista q
parte nos ꝑparamus et purgamus materiã et creamus sulfur ep qua
mã ꝑparata nos cõponimus et creamus medicinã que tantã hꝫ potẽ
tiã Ista que creamꝰ p° sulfur quo creato creabit medicinã ꝑfectã
et nolã afici tedio In mutatione lapidis neque cura festinus sed
magno et Ingenio et paciencia multa opus continuum si ei patientia
nõ abnerus expellãt nõ secreta nõ attingas Cum primum ei ꝑp brevitatẽ
festinationis Materiam ista que lapidem tuum tã diu donec projectionẽ ep ipe
facere possis tñe mirabilia cũ Instructus et ipse ẽ pars 2a ut de la
pidis creatione et materie ꝑparatione ep qua [illegible] mã debet

Cuaz unde phi dicunt ppa prio materia tua et sepa philio assisa et nobilli amili qm op mā ppata rep cofiat ppata et op lumine oplebr nasim

Segm pars 2a dz de cofectione medi

Ypa hore 2a operatiōe lapis tingit et fixatur et fermentat fermentū dz lapidis ad albū et argentū ad rubeū et aurū Cui phs nos monet q abq fermēto nō potest sol neq luna sed aliqs efficax q nobis nō cura neq nā ea Segm Ojungit 3o fermentū sulfuris et attrahet illud ad natura sua colore dz pontus et sonu unde sunt simili generat simil et colorat sum sulfur Dicta medicina ponitur tante et pmanete Ideo dicunt phi q q sulfur et argentū dicunt q sole et luna sit tingere attingit supmum dz artis secundū Ex quo segm q sol et luna pt tingere et fermentu ropum et aque pmanētis q qua debet fixari et nutri nāli calore usq ad ultimā cui pfecta fixatione Sed requiru q junctionis lapidis cō fermēto suo nō fit subito sed successiue hoc cit nā arbores sed successiue paulati crescendo et coagulando continuando sc Medicina. uniforme et homogenea Ideo q cōjunctio ista fit op philibus partibus transmutant et alterant i formas et entitas opatas scripturā cū cit grossa corpora q philibus et cōmisceri nō posse pp hoc q grossitate in grossa ad philitate complicium nō reducunt te bene misceat absq corpe separatione hoc aristotiles dicit q pfecte misceri cū misceri bñ alterator bno alterat bno q fieri nō pt absq alteratione que corpus philiat et reducit i formā opis dicunt ad phi q medicina corpe completa cū ad modū cristalli Ex q segm q pom debe op philibus partibus nāliter junctis q ingenium nē uniformiter ita

ſit ꝓ oñi i ea mlatem dimpio cognoſca ꝙ ee nõ poſſet ſi mã nõ eet homogenia
cuiꝰ oñis partes ꝑt ſimiles i natura nulã rez i ea intranoio diuiſionis
quo fit ut diſſans ꝙꝰ rez ſit vnita i vnã ze trasparentẽ coadunans i
vnã equalẽ i ꝑte ꝓbã et vtute

Secretũ generis ſulfuꝝ et fermẽti

Non itaq; paruuꝫ videt pauciũ ſecretũ generis ſulfuris et fermẽti homo
genea ꝙꝫ corpus d̃ illumina .i. diſolui aq̃ aiaꝫ intro ducas in
ſpiritus ꝙꝫ nõ retinebũt ꝑt ꝙ ꝫ lume optime et diſolue i aquã geniꝫ
qua ego manifeſtabo tibi i lapide aynerali et diſoluet i aquã viride poſtea
ſepa aquã q̃ voc ꝓpria dicũt ſiue ex forma argenti et i nra aqua ꝑt
tria lume et pone ad parte q̃ ſequẽte ꝑt aquã et diuide illã i duas partes
et i ꝑ parte pone tria lume et i alia parte petra pulꝛata et obſcure fiat
et pone ad ſole et cito diſoluem i aquã clarã iſta aqua fermẽtabilis ſ aqua
lapis fermẽtat et trayt ad ſe nãꝫ metalli iſta aquã diuide i duas partes
vna parte pone ad congelandũ i tno bn̄ vitreũ lento igne poſtea ꝑt ꝑ
partem argenti et amalgame illã q̃ duplo argenti viui poſtea ꝑt de lapide
ꝙꝫelato parte quarta et miſcras q̃ dicto amalgame q̃ triendo et miſcendo ſil
quouſq; totũ fiat vnuꝫ corpus poſtea i cibatio miã q̃ alia parte aque fermẽ
tibili paulati parte poſt parte ſicut dixi i cruciolo lapidis poſtea po
neris mixturã ad mixtendũ lento igne hoc magiſterium dat i eligere ex
vapor lapidis cõiuncta eo vapore corporis ꝑfecti cõgelabit argentuꝫ viuũ
i vera medicina alba lucida et trasparente hanc operationẽ reyteratã
ꝙm vltra multiplicabis q̃m quanto magis reyterabitur ea operatione multo
plus multiplicabis i potentia ſicut ꝓbatũ ſicut ſuperius vnũ
pondus medicine q̃ vertebat ꝓ centũ partes ꝙ 2a vice conuertebat mille
3a vice decẽ milia 4a vice .c. milia et 5ta vice mille milia et

sic ī finitū unde fili nō ponas inquisitū ī hac re q̄n medicine bñt melius ī suos patribus et digerit ī suos patribus et pfectū opat

fixatio tincture et eiꝰ cōpositio

Nūc dicā de acy fixatione q ī se portat tinctura tu accipies tertiā argenti. q̄ ad partē positū ī tuū bñ. partē aque et totū hoc ponas ad distillandū et lento ygne aque sepabis quo facto remoto illo recipiente apponas alind et recipies acre q̄ erit colorū croceū augumentando ygnē plus p̄ ygnē ī bno poncto cō que ygne bnius pcti recipies q̄d distillare potuit et cū mitte distilationē ad partē ponē bene obturatā et cōsequēter p̄ tria qui ī fundo remanserit et cōtrite sup laminā bitri q̄ mādato dicti l'apidis et ī bibe totū hoc q̄ aqua que ē distilata cousq̄ fiat ad modū pasti postea pone ad alambicū ad distillandū et distillet ad duo poncta qua grauius distillabit et quanto tardius sepabitur a suo corpore tanto mayoris erit bertutis ita qui distilationes istas reytrabis cousq̄ a corpore arā tota cōsumat et amplius distillare nō potuit et ponas quantūcūq̄ distilationē cō acre q̄ ē croceū colorū postea distille illud semel et erit rectificatū et habes acrē q̄ quo tingis et fixabis lapidē tuū hoc modo

Acr cō quo tingit et fixat lapidē

Tu accipies argentū bīuū q̄ ē sum cōgelatū bapore lapidis et illud cōtritū sup laminā bitri pias q̄ totū teritur facille ī clarā terrā et pulue ſbtilē hunc pulueꝛ inbibes q̄ mādato acre panlatī et fiat ad modū pasti hanc māz ponas ad mittendū lento ygne quo admisq̄ acr erit cōgulatū q̄ lapidi sicut superius fecisti q̄ aqua reytrati hanc operationē donec biberit medietatē sui ponderis postea pone de illa mina cristalina et ponatur mādatū sup laminā cristalinā cū ygnita

et si fundit ad modū cere sim fumo medicine ū pfecta et frica et si ne
reytrait decoctiones causa signū dicte viditatis hūg medicine pf modig
et proytrat sup eā partes plūbi uel stagni uel alterius metalli et i
breui luna oni ēpimento fricta transmutabit g ombus suos ppetatibus
et si medicina semel fuerit multiplicata tm facies hoc modo pricipio
ne pf unū pondus et proye sup centū partes dictos exhibendo g fumare
cepit et g dicta totū i medicina hūg 2e medicine proytrat pondus i
sup eā exhibendo exhibi et erit medicina sup alio 200 hūg thoc ne
proyer sup pondus unus sup centū exhibendo pondere exhibendo unij uto
dispositi et congelabis i bene argentū dicte ag.

Alius modus cerambi elixir lemoz

pf p alius modū sup dictū lemoz elixir tm creare potes Nā aq ne
dissolues lapidē i aqua argenti ymo capias malgama lune et argenti
unij et misceo g dicta amalgama quarta pte sui ponderis lapidis
p dicti g exhibendo illud sup laminā uitri et ad ignē totū optime i cor-
porat postea i bibes tota illā medicinā g aqua lune pmulti sicut dixi
i creatione lapidis postea pone mūz i tuo bayo ad mutandū et facies
g nī desz infinū sicut superius dixi

Alius modus cerambi elixir

Adhuc et p alius modū coponere potes elixir habendo respectū ad pfecta
temperantia et pfectionē sue cōplexionis et ppetatis hoc modo dz g tu
accipias unā partē g dimidiā aque lune et i ea dissolue unā partē dicti
lapidis et bene totū ad modū aque clare postea piciatis intus

una parte aceto et alia miscetur i forma aque ista aqua ponatur ad
cogelandus gubernato prudenter sua humiditate radicali et hoc c
ad finem q petrus lapidis gfortis et no dissipet violenter ygnis qm
petrus cib h totu gelare debet et fixare
Cista parte aque separabis lento ygne atoto oppposito p distillationem h o duetu
medietate medietatis duas medie partis qm alie erat plus aque pp
qua sulfur fuyt i forma aque vnyo luny et gessu i naz aque pp plus
aq unde apparet sic tao tao nalis ordit q forcius vincit debilia et
minus debilia q eo fuerit et cofortat ita qui sicut aque dicit
sulfur pp mayore cib qualitatis ad sua naz reductu sic opz q sulfur
hat potentia gbibendi aqua et cogelandi et reducendi ad sue ppe mi
gdictione et h gbsio c nalis et nos certificant gfortando i tatu
vino sulfureo tolendo de aque q potentia habeant gelandi aque
unde poribus et mesura facta ffunt ad cofortandu suoz membroz
unde no sufficit ze ipaz sire sed q modis potest ofici et p h mus
potentia cib virgiliter ordit ygnorantia rey ipis dignitatis cognitis
cib potentia q Cm In cognitione earu vnitatis q sapiens et
ignorans aliqd adequatu debet i uplicatione earu ipaz ad suos
proprios et adequatos effectus q ignorantis asapientis latissime i di
fferentia

Explicit epistola raymundi lully de lapide maiori
prosa ad nepote suu tarifensem

A fár. ℞. bono dare. ui.

℞. ar. ui. e fallo purificar e[t] q[ua]n[do] e purificato: frecallo bẽ cõ el sal ar[mo]
e cõ urina doi o tre uolte: et poi el frega cõ salina di sale: et ẽ fine
frechalo cũ urina una uolta e doi e tre e ciachaduna uolta el cola
cõ una peza di lino triplicata: poi el frecha cõ salmitro bẽ trito: poi
acora el cola cõ la peza di lino: poi mette q[ue]sto ar. ui. ẽ uno uaso di tha
caldo: et metelo al foco tẽpato: e q[ua]n tipár ch̃ sia bẽ:

dome nō sit statutū alcō ut moriat et nota q̄ statuto istio sint Jnete
Bubuli apud nos sedi deo dome bene sint

Memoria de mete sop̄ laboz lo antenotoriō como meti bebuto ch̄
bubi bene seruta poy pigli del matrici Jngrassi bene mōdo
et metilo esposo i bona caccta di zmio met. ad delengua
et come sera delengata metili tanto i censo bianco pesto
quanto era lo matrici et fali bolire i sumo et poy lauali
bi fogo et pighati dicto pesto et ponetelo cossi calo esposo
alu bosso del bacino facendo stagnare i sumo q̄ dono fao calo

El licinio si fa de lume di piumi acat di talso

℞ arsenici cristallini ℥ 12.
Cerusa uiua ℥ 12
Agrippa de uin ℥ 6
Sal comū ℥ 6
Salnitro ℥ 9
Sanō negro ℥ 12.
℞ Chiare de ouo — .diij.
℞ Vrini de pictin .℔.

Opus Magri Bnardi de grauia de auinione apud flumen rodam q laborabat arte i fenestra ut a nullo ꝓprehenderet magisterii. Viuebat i ano. 1[mo]ccc[mo]ix[o].

Prohemium.

Non obstante ꝙ hec ars sit philosophie naturalis e tame speciale donu dei cuius fructus nullo usui minime aplicare licet si ei obus ad diuinitatis gloz ordinare: hec aut ars res ꝓ uim aut ꝓ iram no ꝓpetrat. Et eiz uere scimus et cognoscimus: ꝙ no e rezo pfectio absq; diuinitatis auxilio. Sit igit spes tua i deo firma ut sue sime ifluetie grem possis hui magisterij scietiam absq; diuatione ꝓ lineā rectā felicit adipisci. Et qa tu quesisti a me itentione ueram no fictam, qua hactenus phi nri ꝑ figura posuerunt sup magisterio transmutationis: tibi declarare propono: sm nezo possum phie: illam eande re: q trasmutat: et transmutat. Quia uero memini: nup dixisse: illam re: qua elexir dicimus: et nulla alia re: d mundo: elici debere: neq; posse: q; et coporibus metallozo: magis pfectozo: actione natur: et eozo spirituu: sibi ꝓpinquozo: ꝓ alteratione: et transmutatione: et illa alteratio et transmutatio: quas a me fidelit petisti: fieri nequeat absq; precedentibus i. dec de his opationib: p̄o est diminandu: et qbus ꝺsequt eozo recta ꝓparatio: ut alteratio: prius q; ualeat trasmutare uel alterare. Coꝑa igr: et spūs: preparar: est superflua demere: et diminuta iplere: ꝙ est impossibile: nisi ꝓ cobinatione eozdem: i prius actionibus: et passionibus: se iuice alteratozo: i sales: et alumina: et aquas argēteas: et aureas: i colores tā simplices: q; ꝺpositas: imgat. Nā qlibet accides istozo spirituu. s. saliu et aluminu, est ꝑformatiuu et trasmutatiuu quoduis corpus: sm qlitate aurea uel argenteam, qua i sua nā obtinet. Vez nullu corpus ꝓpt̄ius

¶ trāsmutat ī aurū q illud ī quod qualitates auri transmutati sūt sufficient introducte: quales sūt caliditas et siccitas existente ī sulphure phico: q ātr dr sal et alumē / sine istis ē quasi impossibilis trāsmutatio unius corporis ī aliud: cū p ipos heant curare materiales egritudies: et superflua demere: et diminuta adimplere ī solē et lunā. Et dixerūt qdā q ad gradū optatū habendum: ponenda ē quarta pars illius rei: que huic gradum dr dare / cū illo / quod ab eo informari et trāsmutari intendit. hoc ꝓpriendis ī solem et lunā intellexerūt ī oībus diminutis a ꝓpriis corporibus adimplendis et ꝓpriendis ī solem et lunā: p quod dicit siue elicit quatr artifex prius dr respicere / quales et ī qbus / sales ꝓdicti et alumē guemūt cū ꝓdictis corporibus ī nā: ne tales sales apponas que guemētas auferāt / ī auferendo discōuenietiam: et sic nō deficies a proposito. ¶ egrediūtur aut predicti ipi sales tā gdē et corporibus q̄ spiritibus cum preparatione necessaria huius est ugr ipa corpora et spūs preparar. Nā spūs nō ī gredūt corpora / ita ut p minima possit iuicē ꝓmiscexi ī ptidu: et cū hoc alterari: donec sue superfluitates auferāt: sed casu quo tingat: solū hoc exit ī suptiae: nec et ī corpore ꝓperiet spūs: q̄ et ipe spirit) preparat: donec et ipm corpus / a suis egritudinibus nālibus ꝓparatione ¶ mūdet: nec erit possibilis eoz adūuicē comistio: donec corpora fiant spiri tualia: et spiritus corporales: tunc n: d facili exūt ꝛ solubiles ī sbstātiā aquea: que gdē sbstatia aquea: post gelatione opat sm Alexandru / der greus ꝓpatericus: q res meliꝰ nāt opant sm q melꝰ ꝓparāt. Dicit et p aristotile: q forma elegit nō iducat ī qualibet materia / sī ī materiam dispositam: qa q̄to nobilior ē materia et simplicior tanto debet ei nobilior forma. Ad hoc et facit phs: q dicat q sm merita materie dant et forme. Nā ī materia disposita per ꝓ preparatione: introducūt uirtutes celestes: que res nālit opat

teste Alberto minerali. Quibus opibus preparãt corpora et spus: et quomodo oportet eos pparari: ante eorũ ĝiunctionẽ

Ad hoc igr ut & corporibus et spiritibus fiat dnũ uerũ pmanẽs: necesse est / oĩa uitia sua / ante eorũ pfectam cõmixtionẽ / delere. Circa q notandũ: q corpora dupliciter curãt. s. p calcinationes: et lotiones / cũ aquis acutis. Spiritus uo p decoctiones / et sblimationes: ideo dicũt Adap et Albtus q omni opationi magisterio: melior ẽ illa / q pcedit & eisdem / & q3 pcedit: natura sicut

=natura= nã sic et purgatione sulphuris / seu decoctione: et sublimatione: et purificatione: argenti uiui / et eo bona eorũ pmixtione / oĩs nã metallorũ fit: donec totum: ad forma metalice fluentis ul fondentis: sup lamina igream: pueniat. Cum istis. n. sic i unũ rductis: oĩs spes metalli rducit: qui uero ante huiusmodi rductionẽ / materiam primã albificant / ul citrinant / manẽte spẽ prioris metalli: i nã: nõ ĝiuncta uaporabiliter / nec cũ nã fermẽti fixi: i quã iseparabiliter pmixta / deceptores sunt: qa nõ uerũ aurũ / nõ uerũ argẽtũ faciũt. Volentes igr querere metalla: oppõ ea: ad eorũ primã materiã. priusq rducere / huic gñi metallico proximã: sicut ẽ i quã fluẽte. Et tũc talis nã prima / aptitudine sua: iuuata uirtutibus disponentium / facile rcipit: ueram spẽm: illius metalli / de quo itendit philosophice: uz. cũ nã fermẽti fixi / cui / ia dicta nã prima / i profundo isẽparabiliter adhereat / & fluit: quod nõ facit argẽtũ uiuũ coe crudũ. Ad hãc igr nãm prima / assequendam oportet corpora rducere / i pparatione eã q3 secũdo.

De ordine pparationũ q3bus corpora rducũt ad prima materiã.

Prima ẽ calcinatio: deinde solutio: postea destillatio: tinde ĝiunctio:

post uero gelatio: deinde proiectio: et ultio pbatio. Sitr spirituū
pparationes sūt. Sublimatio deinde cū corporibus calzinatis solutio
deinde sicut dictū ē d corporibus. Nec differūt pparationes spirituū
a pparationibus corpoꝝ: nisi i calzinatione: et sblimatione, sicut aute
sbstātijs fixis: debet tm sblimatio, et calzinatio: sic uolantibus distilatio
et sblimatio. Ex his patet: q̄ quedam sūt cōes opationes cōporibus: et
spiritibus: ꝑ qa iste opationes dr: que utrisq; sūt cōes: psuponit
alias opationes: Ideo d psupositis p̄o ē determinādū: quaꝝ p̄a est
calzinatio: et diffinit sic a Mensilo i libro d proprietatibꝫ corporꝝ cal
zinabiliū: calzinatio est i partes minutissimas resolubiliū ultima diuisio. Calzi-
Calcin. natio. n. cū sale, roe siue corrosiōis, corporꝝ et spirituū humiditatē
ꝙsumit, et ꝑ hoc resolut sbstātiam li qsactiōis: ꝑ q̄ reducit opposita
qualitas i mēdi. s. siccitas: q̄ ē lima caloris. Sciendū uero ē: q̄ triplex
humiditas triplex. ꝙsistit humiditas. s. aquosa corrūpens, q̄ ē i corporibus: et ista educit
cū sale, ꝑ calzinationes. Et alia ricendens, q̄ ē i spiritibus, q̄ educit
ꝑ sblimationē. 3a q̄ ē ignea, meliorans et rectificans, et hec extra
hitur ꝑ distilationē. 1a ꝑ primū gradū ignis. 2a ꝑ sm gradū ignis:
corpus magis efficax. 3a separat ꝑ tertiū gradū ignis, corpus fortit
calzinando: et sic remanet ei humiditate priuatū. Ex quibus deteg
uirtus operis. dr q̄ corpus calzinari nō potest: nisi fiat cū separatione
sue humiditatis: i sbstātias elementales: q̄ separatio fit ꝑ destilationē,
et sblimationē. Vnde gebar, polens ingenio mirabili: statim post
ordinē distilationis: siue separatiōis eius: a suis duabꝫ primis humi
ditatibꝫ: diffinit ipam sic. Ex aut calzinatio: rei: p ignē: pulue
rizatio: ex priuatione humiditatis, partes ꝙsolidatis. Hanc autem

diffinitione tradit/ut qditas totius opis melius itelligatur/cu no fiat
sine separatione hūiditatis spūalis/ calzinatio ipius corporis/neq; sepa-
ratio humiditatis/absq; illius nali deficatione: et hoc ē opus .s. secundo
humiditate/et itroducendo iterū eam i calcē/p quā quodlibz corpus re-
ducit ad sua prima materiam/cū purificatione sue hūiditatis/q
fit sepatio p distillatione/et calcinatione. Vn Morienus dicit/q hoc
magisterium no ē aliud/nisi fictio aque a terra/et aque i terra
conuersio/donec putrefiat .s. aqua/et mūdificet terra/et ad
prima maz reducat .s. i argētū viuū gumosū/qua gūmositate/
cū sit lapidea/et icombustibilis/potest i profundo corporis sepabilr
adherē: et ē reductibilis ad quālibz speciē .s. auru ut argēti/sine
gnāz fermēti/cui ifigit. Quodlibz igr corpus transmutabile: ad hoc
ut i quālibz speciē trāsmutet/ad primam materiam reduci necesse
ē: cuius roe materie/possibilis fit transmutatio/ut dicit Aristotiles/
4o Methaurorū/et libro d gnātione/et corruptione: et 2o phīc. Sed
calcinatio/ē talis reductio: igr calcinatio ē necessaria/Dicit n. Mē
philus/i libro d corporū pprietatibus/et spiritū: q. qlibz corpus
ad sua maz reductū prima: ht una pma dispositione/q pcedit
oēz trāsmutatione/et h dispoitio/ē calcinatio: sic n. ois reductio/
ē p gria/ut het ab Ar. le i li 1o Methyor. Bosarij/et dic. q. corpora/
cū sit fortia/indiget pparatione logica/et opatoe gtraria/siue
pfecta dissolutione/ut unione gtraria/ut pus calzinet/postea
soluat: qa calzinatio/ē dispoitio p qua corpa hilitat/maq ad
dissolutione: ita ut ultio pueiat/ad illa aptitudiez/p qua oio/
recipiat unione cū spū/pactū reductois/siue recreatois/ut i pcē-

tionis

p. Calcin. 2a ē Solutio.

i Gerl. cū subtiliato spū i eode gradu. Oppz. n. q spūs sit eisde stiliatois/ gradus/ siue ꝛ distilatois/ quo corpus eius calonatois ẽfistit: aliogn ipm amplius stiliari nō possit/ nisi i qualibz distilatioe/ virtute separatois/ maiore stbilitate/ et ꝓ gsequēs/ activitate/ inde ꝛoperet: et et raritate. qa spūs q̄to rarior/ tanto fortius prius agit i suū cōp̄ reducendo ipm i spūz: ꝓꝓ q dicit Auicena: q q̄to mag distilat/ tāto magis ualet: qa fortius ē ad dissoluendū: et hanc fortitudiē acquit/ per iterata separatione/ q ꝓ distilatione et stlimatioēz fit/ a suo cōpore. Hoc sciaſ/ qm maximū opationis secretū ẽfistit. Ideo. Ar. i lo. de secretis/ secretor⁹ dicit: p̄ insinuaſ nāz spūs: q oe rarū/ agit i oe densū: ẽ q̄ patet/ q oppz here spūz stbilem/ rarefactū et activū/ ad reducendū cōpus i spūz stbile/ qa ut postea stdit/ ondens nāz corporis stbiliati/ et grūsi i spiritum/ pene/ eius grosiem/ q oe stbile/ dignius ē grosso/ et hoc pp eius ualitudiē/ quas acquisiit/ tā ꝑ ꝓte sue stlimationis/ q̄ et sue nate fixe pmonetis/ in igne/ i spūz grūse. Intellige que dico sinis cōsē nāz lapidis. Ad pportum igr sue reductois/ i mag ꝓma: patz/ q oe cōpus passibile/ ꝓ opationes nature sue grias/ reducit ad mag sua primā. s. ꝓ cōruptione sue fōme: q oēs grias opatio/ et eis corruptio/ et cōruptio ē gnātio materie prime: ut hēt a Mēphilo titulo palegato. te demetrius/ dmostrat purificatione/ sui modū purificatois/ utiusq; s. cōporis et spūs/ ante eoz ꝓfectā mixtione/ dicit sic: Mirandū ē d lapide tebaico: q reducit ẽfectos/ assereteſ Argetū uiuū i Magisterio phorꝫ/ efficax ẽfisteſ/ nec posse/ fixari ut retinere igne/ qm fugē heat: et in phi dicit/ ipm posse/ cū corporibus/ ꝓ minima comisceri/ et eis i pfūdo ꝓfundo adhereſ/ et retineri/ et fixi/ et multa mixa opari/ que oia ipi negat/ cū ignorat debitū/ atq; modū/ sue sepationis/ p igne gerendū/ ꝑ si cū oib⁹ causis suis/ illud sic uiuificet/ utiq; sciret/ nec utq;

xpbaret/miracula ipi). Nuq̃ aut xp̃s hoc pfectio; quia mixtioe pfecta/ auxerit corpus sum; q̃ e frater ei; ad spiritualitatẽ seu iposita q̃ totu sit factu unu; sine sepatioe ignu: et hoc e tq̃ signu signatu a sagittatibus.

Prepar. corpoy et abntia adimplex/ q̃ 4or rebus adiplet. primu e horo; ad nãz corpoy & spuũz ignis reducẽ. 2m e ipor; i aqua resolutio. 3m est roy; i aere leuigatio: 4m e eor; i terra grasio. p̃m fit calcinando: 2m; soluey. 3m pp albediu distilay. 4m; igne leui cogelan. et hec e eor; itegra pparatio. Ad puenien aut ad hoc tria: sut 4or magisteria facien̄ p ordine. q̃ p̃mu est sblimare Mercuriu: 2m e dissoluẽ ipm duplican. tertiu e diuidere et ipm p 4or elemẽta: 4m et ultimu de pfn e magisteriu reductioy: p eius magisteriu/ corpus et spũs/ vaporabit; iugut adiuicẽ/ sine separatione: nec e elemẽtu/ q̃ possit ea diuidere/ ut corupẽ. ymo aut q̃ tota sui substatia/ recedit a igne/ aut cu tota sui sba/ stat i igne fixu. et ideo i isto passu/ admirati sut phi/ de q̃ uirtute/ et admirabilitate/ mixtioy ele mẽtor; adiuicẽ: eoq̃ essẽtie elemẽtor; sut se iugut adiuicẽ: q̃ minimu unius/ sit cu minimo alterius: et plurimu unius/ sit cu plurima alterius/ alteran̄ ab uiicẽ qualitates ipor;. Sed ad hoc quattu magisteriu/ nuq̃ puenire possem/ n̄ p̃me te pcedes ipm̃. s. p magisteriu diuisioy/ elemẽtor; Mercurialiu. Nec ad Magisteriu diuisioy puenirem; nisi p̃imediate pcedes ipm̃/ puta Magisteriu solutioy. Nec et ad magisteriu solutionis/ n̄ p magisteriu sblimatioy. et illa ideo/ qa a sblimatione/ disponit Argẽtu. di: ut possit dissoluẽ cpora/ et i ptide ipor; magis comisceri/ et eis adherẽ. sine sblimatione/ fixi no pot pp sba te rea/ qua ht gnea/ i sui pfundo/ impedietẽ igressu/ et adherentiam/ et pp quada sba aquosam/ fugitiua/ q̃ ola p magisteriu sblima tioy/ sepant/ remanẽte illi; pura sba media/ q̃ e causa pfectioy/

et hec ſba media / ad diſſoluen corpora / ẽ diſpoita. Conſtr Magiſterium diſſolutiois / diſponit mãz lapidis / ut poſſit diuidi / p q⁹ elemẽta / & q⁹bus / p⁹ fuit ꝯpoita: Cauſa ũctionis huius / ẽ / ut que diſſoluta ſſt / mag ꝺ purẽt: et elemẽta mag ĩ ſuis qualitatibus accuẽt / et magis ſtbilient / ut poſtea / cũ alteratione uera / fixmius ꝯiũgat. Nã illud quod penetrat / ut penetrar̃ ht / aut ĩ corporale / aut ĩ aqueũ / aut ĩ ſpũale / aut aereum / et q⁹ aereus ſtbilius ẽ / q⁹ aqueũ / et ideo mag penetrat ĩ ꝓfũdũ / et magis p minima comiſcet / ac p ꝯſequẽs fixmius ꝯiũgit / cũ cõpore / ſine ſepatioe / q⁹ alia ſba aquea: Ideo igenioſi / ſtudẽt facẽ certiſſimas ꝯiunas / per ꝯiũctionẽ pdicti humidi aerei / cũ ſuo ſico / q⁹bus ĩenodabilibꝫ uinculis / Argentũ ⅴiũ ꝯſtrigit. Et ſicut dictũ ẽ ꝺ aqua / ita q̃ q⁹ ĩtelligaſ ꝺ terra / q q̃to magis ſtbiliatur / p calcinationẽ / cũ ſit elemẽtũ fixũ / magis p minima diuidit / et magis acuit / q⁹ ad mãz ignis ꝺducit: et p ꝯſequs / cũ pdicto humido aereo / ipm penetrãte / magis p minima / fixmiſſime ꝯiũgit / ut oĩa ĩ uapore uertãtur / & q⁹bus ꝯſequẽs apparet / quo p magiſterium diuiſionis lapidis / ĩ quatuor elemẽta / diſponitur materia eius / ad ſtblimandũ ĩ uapore: huius aut ſtblimatiois cauſa patet: nã alr elemẽta nõ ꝓpetuarẽt / ut p ſeuerarẽt ĩ igne niſi uaporabilr miſcerẽt: nec cõpatio / neq⁹ pũdus debitũ ĩduceret / ſicut decet: nec pfectio: q⁹ ĩgreſſionis et rẽtioĩs fugitiuoꝝ ẽ ultimũ: q⁹ cũ ſba uaporis / ĩa agat ad ſtbilitatẽ ignis / et humiditatẽ aeris / q⁹ duo ſũt ſtbiliora. et magis ſe ĩuicẽ penetrãtia / ĩ forma aeris: q̃ ĩ forma terre et aque: Ideo cauſat mixtio et ꝯpatio fortis / atq⁹ pũdus / atq⁹ bona ꝯtinuitas / et uniformitas ĩ ſba & q⁹ / p magiſterium ẽductionis / ĩ materia ſicba / p⁹ op. atũ ẽ humidũ / ſpũale aereũ facere fluẽ / qualibꝫ ptẽ sicci

Sublimatio

Perfectio.

Mixtio

ad qualitez q̃ humidi de lapis tales cũ vaporabit sursũ ascenderit
debere ẽ comixtus comixtione unitali aĝ̃ misibiliũ alteratiuũ remote
et inflabile et humidum bñ comisibile ẽ sui generatiui partium
et partiũ partium ut dicit p̃ ignem 2o. p̃ce ãbus igr lapidibus
phis maxime ille ẽ bene comixtus q vaporabit̃ comisceñ. et
ideo p̃ce ãbus potet et splendidior efficit. et quo ĝ lapidem
materie optime comixte sunt eo ẽ optima ĝmixtas et ĝ patio
fortes: misi calidum dequoq̃s illas humidũ radicale nimis exota.
Hãc aũt comixtione phi dissimiũt moderni p̃ hũc modũ. Est enim
Mixtio. mixtio p̃fecta illa qua coponẽtia ita p̃fecte se reassumitur et
elemẽta ut ad homogeneitatẽ omnino p̃ueniat tã i fba q̃ i aplexione
q̃ i oi mixtue ita ꝙ ad unã aplexionẽ totũ et i ptibus et ad
unã uirtutẽ seu ꝓprietatẽ eiũ reducatur. et hec ẽ una mixtio
quã ĝiderat ñalis: et ad quã p nrã ñale artificiũ satagit̃ puenire.
Et q̃bus lucidissime patet necessarias pdictor quattuor magi
sterior operationiũ: Sublimationis Solutionis et Separationis nec nõ
Sublim. et reductionis. Cum Sublimatio disponit materiã ad ꝓpera dissol
uenda et ad capiendũ eã i coniunctione cũ ea ꝙ igr ĝ sint
sublimatione soluto fieri nõ potest sitr nec separatio elemẽtor
Solutio Separ. nisi prius dissolutio disponeret materiã ad susciendũ talẽ separationẽ
nec et mixtio p̃fecta. s. q vaporabilr et p̃ximissime fieri ad
effectũ deduci potest nisi p̃ pdictã separationẽ q disponit
mãz ad susciendam formã mixtionis p̃fecte. patet et ex
Mã. his q propinqua et q propinquior ẽ materia q magis queñt
ad eleĝtas oppositiones. cũ ña sep et magis ꝓpinq̃ ita dicũ operi.

et nō ēt ī motiſ/ cū actus actiuor ſint ī patiēte diſpōto. p quod intelligas elixir fieri/ nō niſi ēt mā/ hanc p fectionē hītē. Teſtificor aut uobis/ huiuſmodi ſalitatē ēē meē. Et quia meis manibus. teſtibus/ occultis/ p aliena tn doctrinā/ factū fuit elixir/ ſuturumq; ūtēs in purissimū aurū. Hec tn materia nō ē argētū uiuū utigare cundū/ ſ potiꝰ phūz/ ut patet ēt in dictis. Differt tn hoc ab illo qđ terrestreytas ipediēs egressū/ atq; ſtillatiua eſt humiditas fugitiua/ ſiue ſuperfluū uaporosum/ ab hac mā ē elaborātū: et ſit ex ipsaq; partes/ et magis affines: ſ. grosse/ humidoꝰ q̄ſuate/ et ſpiſſate/ forti mixtione/ ſiue unione/ cū ſicis. Hec cū argēto uiuo utigari deficiunt: et ꝺ nequt ī pfundo nature corporibus adhērere. patet ēt q̄ talis mā ꝓpinqua/ hns diſponere/ ad rapiendū formā elixiris cōpoſiti/ nō rēpit p māz/ niſi p artem diſponatur/ ſicut ſupius dictū: q̄ patet/ qr mā ī ſuis mineris/ nō facit de cōpoſitis ſpiritum/ ſicut ars facit: cū nō heat motū ad illud/ quēadmoꝺ ars. ideo ars facit elixir/ q̄ mā nō facit/ aut facē nequt.

Ex predictis utiq; patet/ q̄ tria ſunt ī q̄ē/ q̄ gaudent ad gnātionem lapidis phōz/ p ordinē ſe hntia. ſ. Materia: forma mixtionis: et forma ſpecifica/ Materia uero ſunt quattuor elēta/ et q̄bus ꝯſtituit ipe lapis/ ſicut ſupra patuit/ et ſunt priora/ ſm naturā/ duobus ſequentibus. forma uero mixtionis/ qr diſponit maz ad formā ſpecificā/ et mātr p̄cedit ipaz. forma aūt ſpecifica ē illa/ p quā mixtū/ ī determinata ſpecie rēpit lapis phōz/ q̄ dicit ꝯpletiua rei. Et his ēt patet/ qualiter queat dici/ q̄ lapidi phōz/ ſunt duę forma. ſ. forma mixtionis:

q̄ ꝯsistit ī modo colligantie / misibiliuz adiuice / Nā posito q̄ī ponderent mēsura / tūtū ēet / d uno gponēte ſ ī uno lapide / q̄ꝫ ī alio / tn ſ ī alterō / istoꝝ lapidū ḡcurāt ſb numero certo / dē centū / q̄ elemēta possūt ī uno lapide / uenire ad maiores ptes / ī alio uero possūt ſb maioribus ptibus numero uenire / ut pluriumoꝝ / ī alio uero q̄nētoruz / Constat q̄ forma colligātie ut gplexionis ipoz adiuice uariabit ī utroq̄ q̄ uariata ꝓportione misibiliū adiuice necesse ē colligentiam uariari / Alia aūt ē forma specifica ꝓfecta /

Ex his ēt ī uenerīū ph̄ / q̄ tria sūt ḡna uirtutū ī lapidibꝫ phoꝝ / p̄ uirtus manās a ꝯponētibus / 2ª ūo a forma mixtionis / 3ª ūo a forma specifica / Et has q̄dē uirtutes / ꝯsequabr dispiciūt / et denotāt nobꝫ ordinabilibus / cū dicūt / q̄ uirtutū lapidū corꝑ / q̄dā ſſ p̄ / q̄dā 2ª / et q̄dā 3ª / primas uero nōiant / qualitates / gplexionales / duplicī / ſanie / ꝛōe tū / ſ / q̄m aūt illas nō sūt alie / a q̄bus dependat ut sit ī fluxe / tū ēt q̄ dependāt ēt his / q̄ſm nāz / ꝓcā sūt / ī ꝓpositione lapidis phoꝝ / ſ / et materialibus ꝯponētibꝫ / Secūdē nō dicūt ille / q̄ imediate procedāt / et 2º principio lapidis / ſ / a forma mixtionis / Tertie nō / q̄ et tūio procedūt / ſ / a forma specifica / q̄ alio nōie / ꝓprietates nocātur / Cum aūt p hāc uiā / uestigamus species / uel differētias / p dictoꝝ genera / inuenimus / q̄ſb p̄ gnē / tot species / p̄ maiores uirtutū ḡnerātur / quot sūt uirtutes / p̄mores ꝯponētiuz / et q̄ / p̄mores ꝯponētiuz / sunt quattuor elemēta / nō quatuor species uirtutū / ſb p̄ gnē ḡprehendūt / ſ / Caliditas / frigiditas / siccitas / et humiditas / has ꝙ qualitates / dicūt ph̄i uirtutes ēē / q̄ sunt

que fiat principiū manifeste apatiōs .s. alterationis ouiz corpo-
metallioꝝ . Et ita uocant illas uirtutes primas rōnem dicta
Cum aut 2e uirtutes imediate pueniant imediate pueniunt
& gressu primoꝝ / in rectitudine elementoꝝ lapidis / antea
puenīat ad specifica formā / propterea dicit q̄ due sunt
prime differentie secundaꝝ uirtutū / q̄m nō possint a primis
i gne differre . nisi duobus modis .s. aut sicut itensū et remissū
aut sicut simplex et gpositū Et ideo dicit q̄ forꝝ uirtutū
quedā sunt q̄ secundū se nō differūt a primis : & sūt alique primoꝝ
pre ut sunt itense ut patet i elemētis : et quoꝝ tēpati humores
causantur actione mutua .s. Sulphur et Argentū uiuū
gstitutione maioris lapidis primoꝝ attingant sicut latius patebit
iferius : Quāobre secunda gpoētia dixerūt ea. ues aut 2e
uirtutes et .3. q̄ careāt nōe proprio : ideo ph reales nōant
ipas ab effectibus earū : quoꝝ p̄ penetriam manifestāt . Dicit
ergo q̄ uirtus gbustiua nō ē nisi caliditas itensa : et gelativa
nō est nisi frigiditas itensa : indurativa nō ē nisi siccitas itēsa .
Molitiua nō est nisi humiditas intesa . Quedam dō sūt q̄ dependūt
a primis : nō solū i q̄tum prime itendūt & iquz p ulteriorem
gtepantiam : siue fractione mutuā : reducunt ad aliquē gradū
mixtionis proportionabilis huic lapidi : ut illi : ut alteri : q̄ effectus
q̄ manat a tali uirtute nō potest esse tātū effectus
unius uirtutis primaꝝ : & remissaꝝ : et talis ē uirtus nō
differentia : et p̄mixtiua .s. gnātiua : et gsolidatiua :
et multiplicatiua : et gsimiles : ut patet i simplicibus

elexeris uel humoribus tenuioribus. De terrijs aut uirtutib
nō possūt assignari primas causas differētias absolute / q
forme specifice rez / a quibus dependūt imediate / nō hmōi qd cōe
sb roe gnīs / ad quod uniuersales et prime differētie reducāt /
nō Metlirie lapidis. ſ tm̄o reducūt / ut distīguāt ppriijs effectib. Q aut lapis phoz /
purgat ut sanat hoiez / ab oi egritudine / cuiuscq; nature fuit /
manifs sicut nouus / de iure excitās motū i corporibus / et
uiuificās elemēta / q i hoc / q elemēta / i actu puocāt / uiui-
ficātur. / eoq; uirtd naturalis / nō e aliud q; actus elemētoz /
q ipe lapis dissipatione nō patitur / sicut alie medicine / cū
sit idissipabilis coppositionis / et de senio / hr rfice uitam / i hu-
manis corporibus / et sup addere sibi anos / mediāte qd dei / ultra
proportionē propriam / et sic uitā producē / ultra actū / nāle
susceptū. Et hoc sic efficaciſ dictū et uerissimū e. Attn tales
effectus / nō possūt attribui / alicui elemētoz / ſ uirtuti celiq;
e in ipo / et uirtute cuius / ipe lapis / ad spēm e deductus: sicut
n. ppriet̄ specifica / ab orbe iprimitur / sic et idiuidualis / postq;
eius excidit misibiliū facultate / ois. n. uirtus / excedens potētiam
ponētium / necesse e ut introducat ab altiori agēte / q; sit uirtus
eoz / licet n forma de potētia mera .s. misibiliuz deducatur:
tn uirtus talis / nō potest ꝯsequi formā / et ꝑte materie .s. mi
sibiliuz: nō eiz dari potest a materia mixtā: necesse e igr q
ab aliquo detur / p dispositionē / p formā introductā: ſ illud agēs
uel ifluens / hr ee uirtualr / i oibus mixtis / et et nāli / et
tot sint uirtutes tales / quot sunt species similiū mixtoz / .:

et tales uirtutes sunt uniuersales, ut i nãli qñatione adempte: huiusmõi uero agens, ut ifluies celũ et istit: hz igr proprietas: nãlr adueniat lapidi: ab ipressione celesti: tn illã quod dispo nit ad susceptionẽ ipius: potest ẽe tota latitudo mixtiois: ut pplexois: q̃ q̃uenit speciei: et tũc ꝓprietas ẽ uirtus specifica: idest q̃sequens spẽtie: ut põt disponere ad susceptionẽ ꝓprietatis alicuius particularis gradus mixtiois: q̃ cadit sb latitudine spetici totius: et tunc ꝓprietas ab orbe ipressa erit idiui dualis: hoc ẽ q̃busdam lapidibus eiusdẽ spẽtiei tm̃ q̃uenies, q̃ patet p differẽtiam q̃ ẽ itr lapidẽ secudi et uij gradus: partes n orbis que gtinue oriunt: gtinue i rebus iferio bus ifluit: et sm̃ dispositionẽ in eis iuctã et imprimit: et q̃ accidit i rebus nãlibus dispositis p aute: accidit et i rebus p nãz: nam a tempamẽto: q̃ eidẽ spẽtiei debetur: poterit: sm̃ diuersitatẽ mineraꝝ: i q̃bus lapides phoꝝ na scũt: ~~positis~~ propositis qualitatib): labi: manẽte spẽtie: taliq̃ lapsu: disponi ad ~~susceptionẽ~~ suscipiendas: ab orbe proprietates idiuiduales: q̃busi aliis agũt: ut ab aliis patiunt. hãc aũt mixtiõ itãtum honorauit ~~deus~~ q̃ dixit: q̃ aliq̃no tm̃ corporalit: sz et uitalr: et sẽsibilr: et q̃ his plus ẽ: et q̃ itellectualr: opetur: asserẽs negeta bilem aiaz: et uirtualit: oẽz animã ẽe aliq̃d corporale: sequẽs armoniacam cõmixtionẽ elemẽtoꝝ: i eo: q̃ cõmi scetur pplexionalr: et orgãice: Sicut Alexãder et q̃us pipaticus hoc asserit: et pbat: p opa magistrij: in quibus

simplicia elemẽta pars prosuñ: ſ̃ qñ ſit ꝯplexa admirabiles
ualde reddiñ effectus: Virtus n regẽs et dirigẽs qualitates
elemẽtorũ i lapidibus phicis ẽ: quod dã in materiale: ~~elemtorũ~~
ꝯſequens elementorũ cõmixtionẽ: ſ̃ qcꝯ dixerunt d aĩa, nullo
mõ ẽ uerũ: ſicut ônſus ẽ i 2o d aĩa: ſ̃ tm illud: q de actione
elemẽtorũ dixerunt. & precedentibꝫ aũt patet: q duplex:
i gñe lapidis phorũ: ꝛpit ꝯſtitutio. ſ. pa et 2a et dr pilla:
q fit et ꝯcurſu elemẽtorũ ſimpliciũ. 2a uero ẽ illa: que
prouenit: et ꝯcurſu lapidis iam mixtorũ. pa uero haruꝫ ꝯſtitutionũ:
ueritas
ut plurimũ manifestat: i humoribꝫ tẽperatis: ſ. sulphuris et Argẽti
diui: ſiue i ſimplicibus elixirijs. Veritas aũt 2e ꝯſtitutiõis mã-
nifestat i lapide pfecto. Hec aũt oĩa dicta ſũt: ut ſciat: q uir-
tutis: qua cognoscunt uirtutes lapidis: quibus puenitur ad ꝯpositionẽ
maioris lapidis phorũ: necessariũ ẽ: q pcedat ordine gemino: q
partim a prioribus: partim a posterioribꝫ ichoat: nõ qa p pcessũ:
a q incipit: a ꝯſideratione ſuorũ pncipiorũ ſ. quattuor elemẽtorũ:
et ſuarũ uirtutũ: rõnabiliꝫ ꝯprehẽdit: quot ſt: earũ gña: i oĩbꝫ mi-
neriis: ſiue lapidibus phorũ: et p quas differẽtias: possũ multipli-
cari: hec tm ꝯſideratio: maxime regulat: p inuestigationes nãlis phie.
Sz iquãtũ ꝯſiderat: quãtionẽ metallorũ: et lapidis phorũ: et ſuorũ
elemẽtorũ: q ſũt sulphur et Arg di. et aliorũ elemẽtorũ: et rõez et
mixtionis eorũ: ita ut noscat ꝓportionẽ miſcibiliũ et qlitates
eorũ: et modũ mixtionis eorũ. Conuenit n artifici uti ꝯſiderationibꝫ
ab his
aliquibus: quarũ certitudo trahit ab aliis facultatibꝫ: quas ſupponit:
ac p hoc: ut ſtudiũ teneat apicẽ et florẽ et perimẽti iuxta duo
tenetur iſudare. ſ. de qditate elemẽtali: et eius ꝓpõtione rei curande

uel subtiliande. Et secdo: ad idem ꝓ̃z rei curatiꝝ: hoc ē ꝑncipaliꝝ agētiꝝ: et trāsmutatiꝝ: qūcadmoꝫ. sacꝝ proportio; ꝛ̃qrit medicamiñ medicoꝝ: oportet .n. q̄ arꝝ fortissimo agēte: disponat mag: quā uirtutes nāliꝝ digestionis: ꝑualeant i passiua mā: eū uideamꝫ quandoq; ꝓ̃gere q̄ agens ꝛ̃sufficiēs. s. omne ꝛ̃digestū mōlissimū patiꝝ. digestionē ꝑfectā sua crudītate: q̄ ē aut ꝑ cōmixtionē materie crude ꝛ̃digeste: aut ꝑ debilitatē caloris digerētis. et terminātis. Et q̄ precauendū est: q̄ nā agētis ꝑncipaliꝝ sit tā fortis i nā sua / et fortificata suo mo / q̄ et proprio nāli officio sit potens ad digerendū et ꝓ̃uertendū mag i aurꝝ: et q̄ mā illa sit talitꝝ disposita ꝑ ſbtiliationē et ſblimationē q̄ suis uirtutib; ꝑ artem acquisitis aproximet ad qualitates sui agētis. i. auri et ut mediantibus his: agens ꝑncipale citrinitatis: sine' acruitate posset eam ꝓ̃ducere i lapidem phoz et aurꝝ. Ad hoc aūt faciendū maxime ualet opatio proportionis i putrefactionibus rex: i qbus oportet, ut calidū siccū / ꝓ̃cuet frigidū humidū. ipm mortificando: et i puluerē ꝛ̃ducendo: ꝑ hoc .n. siccū ꝛ̃ceratur humido spūali aereo ꝑ calidū mouēs et ꝛ̃piguat ab eo: ita ut abo simul i humores ꝓ̃ductam passos / a calido / postea ꝑ ſblimatioēz uaporabit ſblimat et cōmiscentur / et ad unā opletionē ꝛ̃ducūtur. Ceratio

Volatilis fiat

et ipo mo corpus ꝛ̃ceratū i spūz uertit / et udabile reddit et q̄lit / elementū ꝛ̃ elemēto ꝛ̃ potētia pura rex i actū. Contrariū aūt eueniet si frigidū uicerit calidū nā tūc ꝛ̃ducendo et ꝛ̃gressum ipm / impediet ei opationē et motū: et io ꝛ̃ducet crudītatē i mā

p nimiam oppositionem al'ibitionem / tūc magis ipedit alterēs calidi iducēm
cruditatē i digestione et putrefactiōe / pp qd nō gustit humidū sibi ōpositū
nec putrefat / qz sicū nō cōmisceatur cū eo. Et hec est opatio frigiditatis
frense / ut exclentis: et nō oplexionate: ꝑ ut uicēs oplexionale et ppō
tionale: et mālē calidum: ppq dicūt phi i oibus quātitatibus / siue i
ibibitionibus / humidor ꝰ i siccas: pondus ē ubiq notand ne nimia siccitas:
tio ē pati. aut supfluus humor: administrandū cōrumpat: itaq; ꝑ ꝑ
post ꝑcalcinatione terre / supfundat aque tempate nō multū s. nec
paruo: ꝑ ſm mēsuram uirtutis quertetis: et hoc suauit: et nō festi
nat. Alius plus: et dicit / multa mira / d mēsura oīz ibibitionū:
iquiens p talem mēsura quātē elixir: et cōpus fit dstitui nā et re
ducit i spūz: et dicit: q nā opatur p modū remis: et nō alit s. cū
mēsura. Tollerabilius ē in sbtiōis diminutiōs iopia errare: ꝑ supflui
tatis augmēto irremediabilē peccare. Nā aqua cōmensurabilr administrat
depurat scipaz: 2o dissolut: et corrūpit: et coagulat: et totū cōpus
melioratur: et facit apparē necessarios colores: si cū mēsura admi
nistretur: et aqua clara / rubeola gnāt: et sic et aqua cōmensurata
fit succursus ad alios colores gnādos: si multū ifundat rādet colores:
et multū āmittēt de sapore suo: cum nimis sit d aqua: ppq dicunt
empedocles: et hermes: q licet q aqua sit valde pura in si ultra naz
ifundat: deteriorabit: et flores ꝓibuit: et colores et semina ꝓ suffoca
butur. Ite dicūt q mēsura ibibitionū tempat cōpora: et facit ea quāge
miscēm et uniendo cū spiritibus: et oīa metalla facit rāduce ī aurez: et
oīa opponit / dissoluit et coagulat. Et illud quod mensurā dissoluit:
et mēsura iungit: copulat: et coagulat. Ite dicit quam diu plus: q nisi
mēsura operet magisterio rāductionis: nulla utilitas et lapide consequetur:

pp q̄ ut dicit Bonellus: totū studiū fuit ī ibibitione: ut ifusione aque sup̄ terrā: et dessicatione et mortificatione suar̄ spetier̄. Sed cū oporteat artifex: ad pfatas mēsuras ... seruandas: et ipm̄ regulāre p̄ principia scia: s. p̄ colores ī ope appareāt: s. ideo oportet ipm̄ a posterioribus ī cauare: s. a fo posse: q̄ et regulat̄ p̄ nālia: ḡsideran̄ cōes passiones elemtor̄, ia mixtor̄: ut colores: et odores: fusiones: ductibilitates: et actiōa diuīsitates: per gradus: et p̄portiones: sicut patet ī fructibus et seminib̄. Sed cū processus sit magis a causis sanctis: io q̄uenit ab ipo sūmē ordiū.

Capitulum de proprietate reductionis

In isto capitulo reductiōis pendet tota ista scientia: q̄m tract̄ oēs solemnitates ceteror̄ capitulor̄ ēēnt obscurate: nā sine isto oplete operari nō possent: sicut nec istud sine illis: cū actus actiuor̄ prompti debeant ēē ī dispositiōne. Sed istud capitulum sibī pficiatur omne experimētum opatur: eo q̄ illud quod diminutū ē: ab alio pfectiōnē augetur: ac p̄ eius differētiam materia meliorat̄ et approximatur quisq̄ ī pfectum eligit pōuit. Et q̄ sequitur q̄ sine isto negt magisteriū pficī: ī modico quidē negt̄ p̄incipiari: nec̄ mediari q̄m ē uia plana ad nāz pmā: q̄a ī expresse quesimus: ḡsequenda. Qui igr̄ oēs opatiōes nostror̄ capitulor̄ memorie bene cōmendauit potuit uolare sup̄ uictor̄ pēnas: et ī cibus sanctis tāē uoto suo. Et si q̄spiam hanc carā nāz: uirtutē q̄ efficatia ... q̄q̄ no uelit attēdē: profundius solemniora cōtrahere poterit: quibus humana mēs miretur quātum ad: ulteriusq̄ actus ōtigē soleat: a p̄mo ... q̄ captionis pūcto: usq̄ ad ad ultimū resolutionis articulū: q̄ ē intrinsecus: accidentia eisdē nālr̄ et et q̄ ieuitabiliter adherēat: uel quedam amoris cōnexio q̄ corpus et aiaz ligāt: quod utiq̄ ... oppositū speculari hemus. Similr̄ si utilitatis q̄ditatem diligentius attendere poterit: nil honestius: nil sanctius: nil utilius: nil quoq̄ pfectior a deo mortalibus ī hoc mōdo collatū pfecto patuit nec patebit: cū p̄ hanc ad quarundā diuinar̄ rer̄ humanar̄q̄ fere notitiam et obtentū aspirare audeā. Profectus n cōporis et anime

et sic nō poterit calidū digerēs mouere ī humidū siccū: nec humidū ī siccū: nec ea ī cerare: nec p̄ osequēs: ī spūs duce: q̄ illud quod ligat et fortit̄ ḡmisc̄et humidū cū sicco ē callidum humidū digerēs. ꝓp q̄

Albt̄us ꝫ Mīnaluz. dicit q̄ calidū agēs cū humido sibi cōnāti et ꝓpio ē comiscēs humidū cū sicco et siccū cū humido ut postea p̄ ignē separari no possunt. ꝓp q̄ dicit ī ḡblegmate: qualis ē mater q̄ libēt ut̄ficaret filiū quē nutriuit. Et unde dicē q̄ ignis nūq̄ destruit q̄ ligauit. Imbibe ergo corpus tuū ex una ꝑte sue aque: et suauit̄ ege donec unum corpus fiant et siccū. nā aqua ipa cū corpe ḡgelata combustionem repellit et dapnū. Cū ige calidū et humidū sit principia digestionis et p̄fectionis: frigiditas hūc caliditatē p̄mit, et exprēmit humiditatē. qbus ablatis remanet frigidū mortificatū et siccū ceratū. Actiones aut ut operationes calidi sunt: Digestio: maturatio: coadunatio: et ḡplexio: Sed operationes frigidi ē ingrossatio: p̄hoc q̄ reflectit ad interiora spūs, calorē et humorē: qui humectat, et laxat, et fluē siccum faciūt ī humidū. ⁊ modus et ē cogere trahere humorē ad interiora: q̄ quod frigiditas hūs motū grauiū calido: quā ꝑ. calidum ex cent̄o ad exteriora facit: ebullitionē: exprimit: ꝑ. frigiditas, et reflectit humorē ad interiora spūs. et uirtutes q̄ uebūt spiritibus: et sic ht actū ḡfortationis mūz ab adustione ḡseruando: alioquin debilitas iduaret: et p̄ calidū ethalans mā ḡbureret: et efficeretur rubea. ante tempus: quod nō prodest. ꝓp q̄ ne minus fluat, ut nimis minus ebulliat precipiūt phi. facere ibibitiones cū illo. q̄ dicūt acetū q̄ defendit ab adustione defendit tūc. n. reflectit ad interiora: et caloris motū mitigat, ne mūz inflamet p̄ exalatione: ⁊ si magis ad interiora. ꝓtingat: quod ḡtingit

prestantior ee creditur: cu quada ecz: q futura nobis iminet: studetes: suma industria: eorz occupare cupitum: et qbusda adminiculis ingeniositate mea / eis succurrere satagimus. Siqsigr hac trasmutatois scia: no possides: ifamare uoluit: obnubilatus e ignoratia cecha. Et qa ad manu: pecuniam dare: tacere dignitate no nouimus: profecto plus: q potius ogesta disparagi: et dispsa [illegible] iungi tunu: cuitus iducet: minus bene: cu nihil pstantius: nihil iocundius: nil i na miraculosius: apud nos nihil dena: apud quelibet potente: et atiqn pro: ipa phi disciplina utilius fore: totus pclamat orbis. Cuius qdem transmutatio: licet et roabili dei potentia: cohopante na: q tn ei potestibus causis procedes: quod no ignoramus: semp a supioribus natis roabilr sumat et ordiu: tn qbusda adminiculis / natura sumatibus / itegrat.

De opatione sublimatois q equipolet reductioi

Quia uero: p magisteriu reductois illius: qr dissolutu est a lapide: fit melior mundatio: subtiliatio: et preparatio: et maioris partis aquositatis ssj / sequestratio: cu alteratione peculiosa / no modica: q p aliqua alia magisteria: et fortior: nec huic no preparationis: parat alius modus: nisi qr p sublimatione pficit: et cu residuu illius aquositatis: p eam totalr remouetur: et hoc purum: ab ipuro: per fortem igne heat seperari: ideo magisteriu sublimatois magisterio reductionis equipolet. Opportet. n. p. q i ma sicci fixi et calcinati: p magisteriu reductois: opetur humidu spuale aereu: faciens fluere qualibz partem sicci: ad qualibz humidi: prius posset: p sublimatione uaporabilr elleuari: et hoc fit p mortificatione et putrefactione: tuc n. corpus iceratu: i spiritum ducitur: et trafiguratur i aliud etatu: sicut supius dictum est. Sed ne credat artifex: p solam reductione et sblimatione: pfecta pparatione ee possibile: sicut plures hactenus fuerut decepti: ignorates sue iteratois pprietate: qua ducit ad complemtu. Ideo (ap) ad reiteratione accedamus.

De proprietate xiteratiõis: qua ꝓficit opus: et q; sine xeite-
ratione ꝓfici nõ potest.

Proprietas igr xiteratiõis: tã magisterij xductionis: q3 et ſblimatiõis: cũ
suis annexis opationibus: ad attẽndũ q; queritur: patet hoc modo.
hanc aut uirtute: xcipit lapis: p xspiratiõnẽ i aere: ut possit uiuẽ:
uñ aer: e uita: ac fometus: et nutrimẽtum eius: quem xspirat ad aere:
p uiam ſblimationis: totiens xuiuificat: nã xuiuificatio spũs mõtis fit
fit p xspiratiõnẽ i aerem: ut postea possit xuiuificar corpus ei: mõtuũ
atq; lapsu: et ut postea totũ xuiuificatũ: et i medicinã uiuã fut
gratissima xdactũ: possit xuiuificar siue xsuscitar ses cõpera de
familia sua: et ea gutere ad nãz sua: sed eo nisi medicina ſblimet:
no xcipit uitam: qua xuiuificar possit alia cõpora mõtua: nec p
sequens fusiõnẽ diuz ee nãz gstatiũ: unde uita et aeris ſblima
tionẽ gsistit: Tota igr uita lapidis: totũ magisteriũ i ualor gsistit:
et ſblimatione aque sue xspiraz ad aere: et uita lapidis e fulgor
et claritas melior i ſbtilitate uerea atq; fixa fusibili cũ igtione
patet et ꝑdictis: q; lapis nr i aere ꝓficit: ut et altatur: scaturiens: et
de terra exiens: et i terra procreat: et i terra gnat: et de terra egdit:
proficuũ aut: q; xcipit i aere: e: q; uim gnatiuam i se xcipit: q; aer facit
germinare segetes: et ascendunt p eum i aera: et pp hoc extendũt et celsoũt:
et id dixerunt sapientes: cũ aer sit medius inter ignem et aquam: et p ca-
lorem et humiditatẽ suam: ppter suscipit aquam et igne: est n. uicinus igni
p calorem: et aque p humiditatẽ suam: et io e mediator eoz. et p media
toꝛe uere significauit aere: et ois spũs sulfuris et fumositatis ſbtilitatis aeris: pp
q; Arnaldus: alꝫ Rosarius: dicit: q; lapis: p ſblimationẽ i aere: ꝓficit ut et altat.
nam ignis sit a pte inferiori et et altat i aere: et tũc liquefacieñ naturã i
se xcipit: et fulgore et claritatẽ: q; uita e melior: et stabiliendi proprietatem:
postea ibuitur aque sua: et fit gutio et dispositio maschuli et femine.

deinde / positi sup ignē lentissimū: fundunt̄ adūicē: et dispōsant̄ et ēpulūt̄: et suad̄ aqua cor: nā masculus hē i actu suo aquā: et femina in hē ipse humiditate: et io ambo uacant i uētre domus clause: sicut uocāt uir et mulier: donec fiāt fuga dispōsatio et ḡnatio ab ore: et timēt undiq; uisibilr: et un̄ no potest separi ab alio ēternū.

De Ablutione terre Draconis.

Vt aūt itelligas ablutionē latonis et quatr heat fieri et quomo: Et sciendum est q; abluē e materia terrestre homogenea mercurialem alterata ut mortificatam in sba sua ligdam rdigere p dissolutiones et sblimationes: et quibus patet q; no ē oppdiens: q; Mercurialis terra q latonē dr ēcedat a nā sua: sī ut ēcedat ad illa: et ipse accessus et recessus ē eius melioratio et propria lauatio: q; no ōtigit d'alijs terris hoc fieri posse: qa ille tergendo madefit i manifesto: ista uō i occulto: qa nisi occultetur humiditate aqeitinui: nec madefit nec dalbatur: propriū ḡ dealbat̄ ē occultare sicci i humido: et humidū i sicco: quod fit manifestaū inū: et occultaū rliquū. nulla n. res sordida proprie lauari potest / nisi humiditas abluēs / tergēs / humefaciat eam / cū apparentia manifesta / uestigij sue humiditatis / lauatis eam: q; patet i latone a quo calor nūq; auferet: sī azot. i. aqua ē sui tegmetum: ḡ terra lauat̄ p hoc q; ab aqua tegitur: et ueniens suo magis humefaciēs rēdudit: et hoc ē diuinū: quia i maiori humiditate rdigit. Opus ḡ latonis: huius terre fieri itelligas: post res mortificationes: et putrefactiones: qn dr. ipe res resoluit: et reuiuificat̄ p sepatione: ad nāz suā humidam et uiuā: rducēs aut rdemēs. tunc n. sicitas mōtua: i colore fere designās ceuditatē / i nā sua: solo cursu liqditatis: i qua deregit: tergit: et humidum sibi homogeneū: i q occultat̄ oēs ei⁹ partes: uniformit uelare nititur: et p hoc nā: pteget nāz suam ppriam: defendit ea a robustione sue: uelado et otempans homogeneitate sua: et superflua: que ignis: ab itrioribus ipar: rep homogeniar: mortificans resolui: / p resurrectionē huidi sibi homogenei: seperat / seorsum sblimans / et rleuans. tunc n. mercurialis terre uniformit et occultans / deportat i suo huido: quod ea lauat / et modificat / et aqua sibi

f. fi. c. 80. i. fi.

Ve fi.

uelat

homogenā terrā / ut ad māz propriam. Et ꝯ abus iam patet: q̄ ista humiditas nō est sicut alie humiditates: qa iste nō lauat / nisi q̄ sue nature est: cū nulli alteri mate adhereat: ꝑ alie humiditates / lauant q̄ nō sūt sue nate. Scito igr proprietate huiꝰ lauationis: et q̄ mouet ablutio / p elleuationes et depressiones / tā diu supra latus. i. terra: cū humiditate sua / uelando cam / et detergēs: deco quēq; elixando: quousq; appareat alba / et ignis fortitudine: et humiditas cū terra terminet i albedine sincera et pura: et induret et sicca fiat. Et scias q̄ causa mortificationis: et reductionis rei occulte i rem manifestam: e terra fixa p: q̄ licet nō sit pfecte ſtn e suma / et iformas: tāq; q̄nā sicitate occulta: diuidit n sua caliditate / ut qualitate sicca / q̄ nō e de homogeneitate ipius aque / pp. nāle pmixtionē qua facit in profundo eis: et sicitate sibi homogeniam augmentat digerit / et mltiplicat. supfluam humiditatē desicat. Talis e ablutio latonis: et ſblimatio mauritis: ꝑ semp i calcinatione uigora igne / ut tota humiditas q̄ terrabat p ſblimationē. et terra dealbet / totē / iterat: quousq; fiat totū una ſbstātia: alba et sicca. et ignis fortitudine: gratāter recipiens sui magnetu diuini. Quanto magis ſbtiliat aqua / ut rumificat / post ei adustiones: tanto magis mūdificat / et dalbat. Et cū terra: q̄ e i Mercurio phoso / dissoluta sit: creata et pura albedine ſbē fixe: quare tepore sue digestionis: qua ducit ad pfectionē: nō apparet alba: / sicut et illa aqua so luta est: respondet: q̄ hoc orīgit: rone sue rudecudationis: siue mixtionis ei. et uolatilitatis: qua recipit a ſba crūda fugitiua: sui argenti uiui: cui e alligata iseparabilr: i qua q̄dē ſba: ipa albedo sic occulta / ꝛalit occultat: que admoz maxime uidet de citrinitate auri: q̄ nō solū i ſba crūda: ſ; et semicota: ſ. tepore albedinis: i profundo eius latitat / talr q̄ nullatenus se uideri pmittat: pp ſbam argenti uiui tingentē eam. Et io in predicta decoctione: siue digestione: que fit proquius: i 2a parte: de i rectatione sue maturitatis: fiūt uariationes diuersorū colorū: demostrantium metas decoctionis ipsius ſbe crude: q̄bus ptransijt: donec itez puenīat ad albedinē: et ista albedo tminus sue decoctionis existit: io dicitur determinatio argenti uiui / ad albū: ſi ꝑpium tminū decoctionis attigens: Et dr q̄: pp sui cruditatē / quā adhuc possidet: respectu

rubedinis: ad quā necessario puenire cōtingit p ulteriorē decoctionē: donec totum
i pfectum rubeum terminetur. huiusmodi aūt rincrudationes documētū per
speculum: ad circularem gñationē humanā: Magr Arnaldus de Villa noua:
i libro suo d medicina: q Speculum medicine uocatur: cap° de gueniētia
et disgueniētia lactis et Spermatis: ac gñatione humana: pbabili expimeta
demostrauit: reprehensione illoz ostendēs: q asserit absolute: q coctum rincrudari
nō potest: et dat ibi modum cōplendi medicinā phicā: sb figura alterius
documēti: uidelz gñationis humane: nō solū p cōuersionē lactis i natī sbaz-
uer: et ipē fundamētum gñationis principij: et ulterius demostrās et ifi-
nuās: p trāsmutationē seminis mestrualis a uirtute spermatis: tradit
fortificationē uirtutis penetratiue: sacute caliditatis: ad iformādā massā:
p ossumptionē humidi superflui: ebetatis nāle calore: q ē in spmate: ut p hoc
possit i nāz suā forma humana: nāz trāsmutare: Et itelligē hic Spmā pro
Argēto uiuo phico pus gñato: cuius tn gñationis modū ipe met tradit: dicēs
sb figura. precipior. ex ipis gñationis humane: s. lactis et spmatis: sicut et p dictis
posset cōcolligi: ut igr Azr: nō esset defectuosa i traditione sue: uidit nō sufficere
posse solū precipior gñatione: sz et nobis: tota illoz trāsmutatione: i nāz humana
gtulit: ut trāsuptiue: totū magisterium trāsmutatoris: solis iuētibus patefieri posset
quēadmoz ipe testat: p hec uerba: dicēs: totum magisteriū filijs ueritatis pādens: et
sup arguēs psuptionis alumnos: q asserit absolute coctū rincrudari nō posse. Ari
stotiles et i epla ad Alexandrū: lz alij dicāt ipm ee Alexandrū exercu phm: q d secta
fuit pipateticoz: dixit: hanc artē deriuari a creatione humana: cui dā necessaria sunt
ad gñationē. Cuius gdem artis regimē: uel dispositionē: et Morienus demostrat ad ple-
nū: i libro suo: quē fecit: ad regem Kalid: diuidens huiusmodi regimē ut dispositionis
qualitatē: p tminos gñationis humane: sicut postea declarabitur ifra. Sp° ut
melius p dictū dispōtionis regimē idaget: et a quolibz desiderante, cū diuino auxilio
possit possideri / dicit sic: Considera si poteris istam puram argēti uiui: sine obustione
dirigere recte: et si aūt tuū opus recte exit: hoc n regimē iqrit, dispositio
purefactionis: p quam acqrit azot: diutū sustinens ignis obustionē: putrefactio
ergo erit regimē tuū: et dispositio tua: p opatiōes iferius descriptas: cū nullis

fuit aliquod datum: nec ad maturitate eductu: nec crescit: nisi post putredine: et
ipsius imutatione: et hoc testant. Si ergo uolumus argentu uiuu dare: et ad
incremetum: et maturitate educe: expedit hoc fieri p putrefactione. Signum
putrefactionis: manifestat Morienus: cu dicit: q tota fortitudo huius magistij
no e in post putredine: q quidem fortitudo recepta e i predicto azot: siue Argento uiuo
phoro dato: et quato: et nato: post putrefactione. fortitudo do ei): e acuta q[uo]litas:
fundata i sua pa stabilita ualde: per hac uirtute: acquirimus pfectionem
dissolutionis: na p illam: facit putrefactione et penetratione: usq; ad occultu
corporis alterabilis: sine separatione eternu. Et hoc e Argentu uiuu phoro.
Arg. v phor de quo dicit Hebar: ad differetiam uulgaris crudi: qz. q negt dissolue: uel mu-
tare corpora: ut pueniat i elixir: nisi pus acquirat fortitudine dissoluendi:
et penetrandi: cui admisceat: sine separatione: q nuq fiet: in stabilietur ualde:
cu pparatione: determinata et certa: i cap° sublimationis nota. Est et isto
Azoth. azot: aqua illa acuta: nullam huius fecis: distilata et sublimata: de qua dicit Ge-
xi bar. cap° de solutione. perfectio dissolutionis: adducit cu aqs stabilibus et mixi-
me acutis: et acribus: nulla fecem habentibus: ut e aceti distillati: et uua
acuba: Et talia nota acquisiuit mz azot pp eius reincrudatione: cu)de
stabilitione: et mudificatione: et fortitudinis acquisitione: assignauerut phi
debere fieri: ipm separa pelemenra: quousq no heat fecis: nisi forte albas. Et
dant exemplu: de sua purificatione: p aquas distilatas: quas uidemus nullam
fecem habere Et. Et et de aqua uite: de qua dr i rosario: q abluit latonem:
lauare quidem ptingit: humida: cu calido acuto: q facit eu penetrare i pfundu:
Azoth. ut pz et aquis saliu: de saponatis siue lixiuatis. Et quibus pz: q Azot e de na aqs
x. f. xi ut lissiuiu et huiusmodi. Preterea: cu heat fortitudine dissoluen et penetran
i pfundu: tingit p sequens: seipm comisceri: quousq fiat unu corpus cu
terra: sine separatione eterna. Et simile istud azot: e Argentu uiuu illud:
Azoth. de q scriptu e: i libro utilitatis: ubi reprehendit Argentu uiuu ulgare crudu:
s. ex. s. dicens sic: Reprobatus operationibus Argenti uiui ulgaris crudi: et timo neare
lxv. esse ee: uerum phoron lapidem nouere: a quo p igne extrahit eorum argentu uiuu: q
i uera et perfecta cu corpore quitur medicina: huiusmodi aut proprietas Ar
genro uiuo ulgari deest: et io negt i pfundo nature: corporib adhere.

Azot. Et sibi hoc Azot: et illud Argentū uiuū: q̄ phi occultauerunt: cū dixerint, q̄ eoꝝ ope-
ra de ipis: teratis cū aceto, et cū urina et sale: et dealbate ipm cū aq̄ maris
salsi: et aqua dulci: et cū lacte: et cū illo: q̄ imitat oēs res: q̄ legūtur i libris
eoꝝ. Sciās tn q̄ nullatenus p̄dicta intellexerunt, i eoꝝ magisterio: ꝛ ut ignaros
seducerentur: et sapientibus magis patefierent. forte necessario intelligit aut: p̄ sale, et aceto:
Declin. et urina: et p aqua dulci et prolacte: et pro Argēto uiuo: spiritus humidos:
q̄ sunt extracti de eoꝝ lapide: i quo ē humiditas, et siccitas. Sic aut intellexūt
p Argētum uiuū humiditates illius mixtionis: et et tota mixtione, et aqua
extrahit humiditas, dixerūt Magnesiam: Vero tn ōsideratione uolatilitatis:
& i fumū tota mā ḡuit: potest hic lapis totus: aqua: notari: nā i opere: cui
p̄fectio dissolutionis, acqrit: p uirtute azot: uel q̄ cum lapis: uera alterandor
efficitur, medicina: necesse ē oia sublimari: no solū parte uolatilē: sed et fixā:
et tūc omnibus in aquam ipm uersis: dixerūt oia ēe aqua: uel argētū uiuū: et
hoc testat Socrates: i turba dicēs: nisi i aquā uerteritis, q̄ lubrica dicā no poteritis.
Cum aut q̄ quarta pars fixa: recipit aptitudinē uolandi: ut spūs est: q̄ tūc
spiritus no fixus, siue pars no fixa: cū ea s. parte fixa: i profundo ascendit: adhe-
rescit: et cū suma uolatilis supet sumaz fixi: totū uolat i fixum: ꝛ si supet
a fixo totū ascendit: remanebit: cū neutra pars possit a reliqua separari. Patet
igr: q̄ phi loquētes d Argēto uiuo: et aliis humiditatibus dissoluentibus: no in-
tellexerūt d rebus uulgaribus: a nā simplicit datis: ꝛ tm Argēto uiuo: a cor-
poribus: p artificium putrefactionis: separato. q̄ alr dr Azot, i terpretatum
Latine alume: potens illuminare: et clarificare oē corpus: claritate sua.
Azoth 3. Cum igr tale Argētū uiuū: siue Azot: siue Aq̄ uite: Latonē alluens: a corpo-
ribus: p gnationē, abstrahi no potest: nisi post putrefactionē: erit igr pu-
trefactio sua gnatio et dispositio: Effectus aut: siue opationes: quas hui-
moi azot acqrit: uirtute putrefactionis: ē posse fundi: et fundendo solui:
que sunt cause: sine quibus: unqua p̄fectionē obtinē: est possibile. ꝑp q̄ posse
sbdit: si putredo no fuit: fundi no poterit: neq̄ soluet: et si solutū non
fuit: ad nihilū redigetur. ꝑ istos igr effectus: cognosci poteris mag illius
Argenti uiui: q̄ post mortificationē: siue putrefactionē: resurgendo
nascit: et mag cuius Morienus uocat Azot: Aut n ape sic. Post putredo

uero: Azot deueniet: cu q̄ ipſ deus: et oiuz creator Altissimus ma-
gnus: quesitam pficat opatione. Debeig debemus igr̄ huiſmo⁹ cre-
aturę gn̄atione: ſiue opatione: quę p putredine et corruptione fit: et
pficitur. Multu n. expedit ſcire cauſas: et pncipia rep̄ta n̄aliuz q̄ arti-
ficialium: quatu huic Magſterio expectat, ut ptinet: ad plenu ꝯsiderando
gn̄atione mixtorum: et modu et mixtionis eorum: p iuſtigatione n̄alis phie:
et oia ad ppositu equalr ſcire Educere: tam̄ doctus. Expedit et artifice
multu ee ſollicitu i ope: ut siqd ibide mouetur: mox directe ſupplē ualeat:
pigenio ſuo: qm̄ arſ ab igenio iuuatur. Opz et ipm ee ſedulu: et prouidu
ꝯ orbus: q̄ euenir̄ possent: ne otigat errar i ope bn̄dicto: qm̄ error pcognitus
facilius euitatur. Et ſitr cognoſcē maz interius et exterius: ut si forſan ab actioe
ſui motus: ſe deuiar̄ gerigit: mox possit ea securiu⁹ ad uiam pfectionis red-
quam pfectione ignorar̄ no debet. Et tam̄ piuſam rēte cognoſcē igenio ardore
igneo diuini intellectus: qp nihil e cuius ortu: ultra causa no pſcruit. Sm pla
tone i ethimeo. Deo cauſas diſſolutionis iqramus phice: ut ſciamus ipam
p ſuā cauſā cognoſcē: et cognitam tāquā mre mētis oculis piuſam: cu ea ſua
ppriis effectibus: inuenire. Vlterius hz. ſint due gn̄ationes: ſiue opationes: expectu
exp gn̄andaro: qz Azot hr ſua propriam gn̄ationē p ſe: filiū et lapis: uel
medicina: q pfecta diſſolutione ſequit: ſuā cam ppriam hr ſimilem:
ſicut et demoſtrat Moriemus: q dicit: qp hoc Magſteriu⁹: binis exactionib⁹
ꝯiget: atq̄ binis exactionibus: in eodem mo: et eade uirtute: qbus
Azot gn̄atur et coplexionatur: p ſuā diſpoitionē ſimile: pficit et me
diana diſpoitione ſimili: ꝓꝓ Moriemus ſequet: dicit: quare una e
ſicut e altera: et uerissima ea hui⁹ exiſtit: uirtus gn̄at: et pduc ſuu
gn̄atu ad pfectionē coplexionis ſui ipius: cu de ſui ppetate ſequetur forma
ſue comixtionis et pfectionis: ſicut n. ondit p cam interſecta: qp eade
uirtute et opatione: qua pncipiu n̄ali comixtioe gn̄at et producitur:
eade terminatur et finitur: muq̄ aut finit q̄ diu e in motu ad

determinandū suū humidū. ꝙ̄ opꝫ ꝙ suū humidū: q̄ e ſbrictū ei): trahetur ad ꝯplexione sui ipsius: seperando totū illud: q̄ dissimile ē ei: ut ēt nociuum: ideo uirtus: quod ē caliditū: mouetꝰ seipm̄ p tam diu mouebit suū ſbrictū, quod ē humidū: q̄ diu fuit ī eo ꝺ corrupto. Si ig̃ ꝙ caliditū ꝯplectens: Azot fuit gn̄atū ex placenti mā: melius putrefactione disponet: sic p uirtutem eius: gn̄abit medicina: et preiacenti materie illi Azot: q̄ ad modū aliq̄ res q̄ nō est: cū ad p̄fectione deducit: et eande ꝙ istrumēta sua, q̄bus ꝙus fuit ī cepta. nil tn̄ nāliusē, q̄ eade uirtute, lac ī sanguine uertet, qua gn̄atū est: si caliditas ī cipit: caliditas pficit: ꝙ differt ī mesuris suaꝝ actionū: qa in ḡfusione lactis ī sanguine: fortior et acutior ē ī penetrāꝰ: et siglando ut ꝑmendo forma sua: et ſbilior ī agendo: cū tēperamto: q̄ illa q̄ sanguine mestruale trāsmutauit ī lac, io sperma fortius ē ī trāsmutandō: q̄ lac: q̄d ē debilius ī rēsistendo: ig̃ p ḡsequet lac ꝓpriꝰ et tempatius absq̄ magna rēsistentia ī sanguinis ſbaz cū eade uirtute rēducit: qua fuit nāt̄ ꝑparatū: ꝫ fortiori ꝯplcat: puta q̄ pedit esse mar: ītelligē differētiaꝫ lactis et ſp matis: ꝫn. gueiant ī gn̄e ꝯplexiois: differt tn̄ ī mesuris eoꝝ: nā sperma calidius ē lacte. lac uero humidi) ſpmate: q̄ ḡtigit ꝑp differentia suoꝝ gn̄atiuꝫ: nā lac gn̄at ī corpore feminei sexus q̄ frigidi) ē: Sperma uero ī corpore sexui ſesse oppositi: calidiori: io sperma formalius agit et ītēsius operatur: Corruptio uero feminei sexus ꝙ corpore lunari, huic ꝓpto ītellige: et q̄ extrahit azot: ꝙ actū gn̄atiois: oppositū io ꝙ corpore solari: et q̄ sulfur extrahit: sicut sperma a masculo: et sic ex duoꝝ ḡiunctione: ſ. Sulphuē et Argēto uiuo. q̄ dicit Azot, gn̄at medicinā: q̄ dr elixir ꝯplectens. talis n. distatia ē ī ſ masculū et feminā: et sic lac, et ſpma: nihil aliud sunt: q̄ sanguis alterato a membris: ea tn̄ alteratione: qua ꝓptius ualeat forma cōporis humani suscipē: sic magisterium nihil aliud ē: q̄ sanguis rectificatio: et a mortuo humano solifico et lunifico decenter extractus. ☞

Elixir

De ḡnatione actiuor et passiuor

Ḡnatur igr actiuus et passiuus: et gpletur adiuuce, ut fiat gpositio dracois: et gburatur in puluerem. Illum n puluerem diuide i duas ālitates: et ipar una i sulfur coagulatur. Altera uero ad ipm nutriendū putrefiat: et liquat: itaq dispositio cuiuslibz earz qualitatū ēducatur ad dispōnem alterius: sicut principiū sup suū finē: et finis sup suū principiū. et sic ilsa uice. opz n ut caput disponatur eo modo quo cauda, et cauda eodē modo q caput: ut utroq3 fortificet ēliquū i agen. p hoc n nā suple actiua iuuat et fortificat i agen sup passiuam ut citius pficiat illam arte miscente. Sic et ipa passiua pōptius ad celerem pfectionē disponitur ipius agētis. Cuius qdem causam, nāls phia sic declarat: et experientia certificat. Nam cū Argētū uiu. et celentissime possideat ēse frigiditatē multā et humiditatē multā: q ālt qualitates elemēti aquei, fugiētis ab igne, pp grauitatē, quā hr nō solū ipius: uerz et illius q petitur: et p exemplari nobis a nā

C determinat: lz hoc cū predicto Argēto uiuo nō discrepet i nā: restat inuenire modum proprium: q nālr p artificium eius frigiditas .s. et supflua humiditas deleant. Et qualitates grie .s. caliditas et siccitas: q ālt qualitates elemēti igneiꝰ cū tempamto ideo augeat. Et cū hoc fecerimus erit tractata pax et cōcordia ēt duos inimicos .s. ēt frigidum et calidum: hoc ē ēter Aquā et ignē: ita q postea neutr corrt rspuat ēliquū. Sed cū frigidū nō posset alligari cū calido, nec calidum cū frigido: nisi mediantibus

aqua aliis elemētis .s. terra et aere, ideo cū terra aer gtineat ignē. et Aqua aerē: et Aqua tenent simbolū ēt aerē, et terram. et aer simul rs ēt ignem et aquā. Ideo mediantibus illis copulant et simul gplectunt. nec

C aliam ppparationē qsierunt phi q3 istam. p quā hoc fit .s. supfluas ālitates ab argēto uiuo demē et absentia supplere. Cū igr i ipo Argento uiuo, sit supflua frigiditas: et humiditas supflua qbus septur

¶ se nocumētū i opē. Et sit ī ipo modica caliditas modica siccitas: istas augmiētas
et dias ꝛsecca. hoc aūt fit p̄ medicinā: ī illis ḡbus ḡlitatibꝫ existentem. s. i
mā: sibi ualde gueniente: et p̄ sequens diminutū ꝙplentē: Velut ē cal
corticum ouoꝝ mox: p̄ hmōi n̄ auferꝫ ab eo: quod operi ē nociuum:
et augetur ei: qꝫ ipo ē diminutū. Opꝫ tñ: ut mā oui de qua fit cal: pus
optime ꝓparet: ut si de nā terre: p̄ debeat fieri ignis: opꝫ q̄ ꝓparetur et
ꝓtilietur: et simplicior fiat: mortificatiōe: et debite ꝛsurgēdo. frequēs aūt
¶ mortificatio: et ꝛsurrectio corpoꝝ ī singulis elemētis: faciūt sempiternū gu
gium: et uitam īdelebilem: fratꝫ glorioſi: et simplices ꝛsurget: nec ē alicꝫ ele
mentoꝝ: q̄ ea ulterius cōrumpat uel diuidat. Sꝫ qa nā calis: propria
īdiget operatione: puta dispōne artificiali: sibi ualde propinqua: cū oīs
potentia: ēducat ad operationē: sicut ad propriam ꝓfectionē: Et illud: quod ē
principale: gisti ī operatione: cū oīs rei nālis: propria sit operatio: et ꝓpꝫ
opus: sit proprium bonū: sm̄ speciē: qua formatꝫ et ꝓficit ī eē nālī: et
hui⁹ speciei istrumta: sunt oīa ḡplexionātia: eoq̄ ī ipo ḡtinēt oīa: et ipo
nō existētia corūpit et dissoluit ḡplexionatū. Examinet igꝫ nālis artifex:
priꝰ eius ingenium: ut mediante cōditione: p̄fate nature: quā cognouerit:
Occultet ꝛi subꝫ stantiā. ipaꝫ ueniat: p̄ nō nisi nobis: et filijs nostris ītelligentibus: illam dispositionē:
modum operandi: et nāꝫ fortificandi: p̄ potiꝰ illū inuestigā: cās tradidimus:
Et necessariū omnino: et certū opus artificium hoc: ipossibile ē inuenire: nisi in
genioſitas artificis: priꝰ experientijs propriissima: nā rāb informetur: p̄ hoc ut
nā: se ipam cognoscat: et eius: qua nō solū dispositione: ꝓficit: uerū et mēsurā
approximationis eius: ad quā ꝓfectione ducitur: inuenire demōstrat: quia igꝫ
¶ proprium opus: propria īdiget dispōne: cū sit ipius met mat̄ē propriē: sm̄
¶ Argēti uiui: et eius ḡbus ḡlitatibus: operante caliditate: et tēperata siccitate:
demendo supflua et suplendo abentia: ac p̄ hoc necessario habeat ꝛcipere
formā medicine ꝙplete: nec alr nā p̄dicta motū habeat: n̄ inuertetur arte

et opatione .s. artificiali dispōitione/ sibi propria : sine q̄ nihil fit. Ideo illam cum inueneris: ſt uestimēto phīe candē/ sicut et tui secretū predecessores: q et tegē scitius p̄ceperunt. cū sit totius huiꝰ artis secretū/ hucusq; a nemine re- uelatū: ne tā idigni/ q̄ digni illā possidē ualeat: ne paruuli haberēt: et nr̄i mō- dus duaret: et ne mundane scā pro nihilo rputaret: iō nec nos illaz a mor- tali hoīe potuimus obtinē: ſz solū p nos ipos/ securiori et meliori mō q̄ potuimus: illā inuestigauimus: et modum opationis nē cū causis suis ꝓpriis ingenio māliori/ q̄ potuimus/ adagam. Et postq̄ illam inuenimus: uidimus/ ꝓpietatē eius: p quā ḡsegr̄ propria opatio: que ē et ipius natē pfectio: quā et nos i secretioribus nīe absconditis/ sitr̄ reduximus. Sed q̄ illam adnudare: et scire uoluit: ad ꝓbiam accedat: et ꝓbiū modū regendi nām inueniet: p quā: facile ē phīs ditari: si uelint. Jam autem notificauimus et ꝓdictis/ quō ars cū nā:/ et nā cū arte: se inuicē gūtunt: et opāt: ueluti altera altera succurendo: et protegendo: et cōfortando: et hoc ē. quod nā: pia uoce: clamando dixit: protege me: et protegam te. petit n ſbsidiū ab artifice: ut sibi exhibeat dispōitionē propriam: qua uelocius/ q̄ possibile ē/ possit moueri et ꝓpria directione ad sui ipius pfectionē: propria opatione: p quā: ducat: egena. & his utiq; apparet sicut ante expediat artifici: nō ignorare magisteriū dispōitionis: natē huiꝰ: qm̄ sine illo nihil fit: et Argēto uiuo: ſz potius cōrumpit/ et dnigrat: nō igr̄ sine Magisterio/ ipo utaris: Ars tn nō opat/ ſz tm iuuat: mouendo nāz: ut ē peditius: motu ꝓprio operetur: fortificando/ et emouendo/ ipam tandē nāz: modo suo ꝓprio certo: et determinato/ ualde agens/ proximū: ut uehemētius agat: et citius: eius acuta caliditate: transmutet suū passum: ducendo eū uelociꝰ ad terminū sui motus: uz. ad nāz ul' cōpletionē sui ipius agētis: .s. i albedine pfectā: q̄ dē albedo: ē ſbalr calida: et sicca ualde: cū tempamento: i tales eiz qualitates: trāsmu- tatur Argentū uiuū: uigore/ tam fermētationis: et calefactiois: sui ipius agētis: i uirtute fortificati: supple ignea: ul' ignis: qz qto res ē calidior: tāto magis ē calefactiua: et ſbtiliatiua: et desiccatiua et terminatiua. Mercurialis hūidi satagentis: p hoc aūt medicina acquirit penetrationē et ingressū. Qto igr̄ plus passiuū fortius ē i rsistendo: tāto et agens debet i uirtute fortificari

sz uide: ſ. hec. i. fi. exseq. & 82. ſ. Quadre ex philoq. iñ de ope pōis est i uidere cōclusiū. Vel si ꝓbr̄ de anteriori ꝓparatē i telligē: ij Ad primū reducit nāz. tūc uide. ſ. ſſ. 85. & 86. ſ. Nota ad 1um ſ.

uel elleuari: ut potentius sit i agen: qd forti ꝛ̄sistēti: debetur fortius agens: quē admodū ifirmo
grauiū quieme: s. forti Agenti: debet forte resistens: p quod desistat a motu et actioe sua: et hoc
ē, qn utrūq; t̄minat i corpus pfectū: sicut ⁊ forma et mā qnātū, sualde, cū argēto uiuo per
medicinā sibi unitam, quiet in solem, uel lunā: et tūc ibi cessat motus, ageti, qd pfectoe
unā. Et qto plus ulteriꝰ agens: mouen p arte: fortificat i trāsmutan suū argētū uiuū:
tāto fortioris uirtutis, et penetrationis, ē suū sbiectū: trāsmutan metallū: cū sit ma-
ioris sbtilitatis: et p sequens actiuitatis formalioris: ēntia, quieti: Et hec pparatio mā ē
qd thesaurꝰ dei ē sbstatian elexiris perfecti: et auspicium opleti: qa p illā: no solū per-
uenimus ad opletū alicui gradus pfectionis, ⁊ potius ad multiplicatiuz: quod licet
a pluribus nouerimus ee tētatū: procul dubio a nemine fuit opsumatū. Iden ppatio
hec, cū no sit aliud, nisi aggatio thesauri ifiniti: pro tanto dr thesaurus, cū p illā thesaurizemus: cuius finis no ē: nūq; fuit n mortalis q fine hui scie opleq posset, nisi
solus deus: cū mā sit idefectibilis: et imutabilis. Si igr pfecta et opleta fuit ppa-
ratio: pfectū et opletū aderit opletū: et si diminuta diminutū: hoc dicitur
ꝛ̄one opleti alicui gradus pfectionis: no ipsius scie totalis, cū no sit finis: ⁊ bene
potest pm finis ad ubitū. s. cū ppatio peruenerit ad opletū alicui pfectionis
gradus: i pax tūc ab actione desisten. Quātū igr deest pfectionis. suple de uirtute
trāsmutātis i preparatione: tm et preter diminutionis opis: i proiectione: sep tā
opatio aliqua: iuxta mēsurā sue potētie, procul dubio pstolat. ⁊ his n tā eluciatur
manifestissime: q pfecte opationis negotiū: no circha tmetione supfluoꝝ ab Argēto
uiuo nro: deꝝ circha multiplicatione deficientiuz illo uersatur: quod totū fit per
predictā opationē: cū sit pfecta et unica sola, ⁊ssbaudi suplet absentia, multipli-
can magis: et demit supflua, Medicinam i altiori gradu. s. uirtutis ꝛ̄ponendo,
uel elleuando: p illam nāq; grauia: quietione leuiū: superius leuigatur: sbtilian
magis: et ēt dissolue: et leuia: ⁊ sortio grauium: iferius detrudut: ispissan et
coagulan magis: p hoc ēt: calidū frigidi, et frigidū calidi: humidū uo sicci, et sicu
humidi. Duꝝ ēt mollis, et mollē duri, admētione: iuice tempātur, cū mixtōe
firma. ⁊ qt si alternati ꝛ̄gue disponsentur: q fit p p̄dictā secretā opationē
unicā: ꝛ̄gen draconē. s. eius occultū manifestan, et manifestū occidendo:

3. ⁊ 4. ⁊ 5. i cap. de ablutōe terre draconis. post p̄n

p̄ mortificationē / et r̄surrectionē / qñabit̄ ē eis ſba tēpata .ſ. diſpoſitione ~~ultima~~ ultrā: quā nullo mō pōt ignis uiolentia ſupar̄: neq; terre feculentia uiciar̄: neq; aque limoſitas ꝺdenſar̄: neq; tactus aeris obtenebrar̄: ſ̄ potius oēz r̄e ſbtiliē uincat: omneq; r̄e ſolidum penetret / et alterat: ſic ēentialis matia igneā: q̄ cadit tempor fulminis: p̄ impreſſionē: et impulſionē aliar̄ ꝺſtitatū: in aēr uaporabitr qñata: et ſbtilioribꝫ: et calidioribus r̄bus: pus alteratis. (cut: n. Maior mūdus: et grauibꝫ et leuibus: molliſ et duri / calidi et frigidi / humidi et ſicci / ita ſe / a nā / ꝯcordi pace ligator / / admirabilis / ꝑpetuus ē effectꝰ: ſta la. piſ mr: oēz r̄e ſbtilē: et omne r̄e ſolida / penetrañ / et r̄bus tñ calidioribus / et ſbtilioribus / a phīe nexu / federatis / ſuꝑ igne: ꝑpetuus ē creatus. (ciaſ hoc q̄m mixꝫ ē ſecretū. Locus .n. ubi qñatur ē calidus et ſiccus ualde: et Vapor et q̄ qñatur / debet ee ſbtilis ualde / ualde ſpiritualis / ſba tingens / penetrās et pſeuerans. Notandū igr̄ ē / nō modicū ꝑ̄ mōiata diſpoſitio / q̄ talem ſbaz ꝑduxit ad ꝑparationē ultimā / q̄ poſtea elleuat̄ ī eſſentiam qñā: huiꝰ tñ mei diſpoſitio ultima ~~ultrea~~ ꝑfectiua huiuſ q̄ ē una / nūo etr̄ una dr / ſm formā tātū: ꝫ illa / q̄ unica diſpoſitione / forma / et nūo ſe hē .ſ. aſceſu et deſceſu draconis / ꝑ ſe ſolum / ſine alia diſpoſitione manuū / illā ſuccedat. Sed / q̄ mūdū / nā draconis diſpoſita ē / ad patiendū benigne tranſmutationē / q̄ ꝑ illam ultimā diſpoſitionē fit: quia mūdū gratanꝫ ſeipaz ꝛcepit: ꝑ aliquas crudas ſuꝑfluitates: quas adhuc poſſidet ī ſeipa: et digeſtione ī completa. ſ̄deo ī diget cōtritione manuū / ad giungendū / et mortificandū ſeipm: ut et ꝑ iſtam diſpoſitionē / iſti ultime īmediate p̄cedētes / a p̄dictis ſuꝑfluitatibus crudis optima digeſtione / totalr ī mundetur. Et hic utiq; r̄ecolligendum ē: q̄ ultima diſpoſitio q̄ unica ē: nō eſt adminiſtranda nati / ante tp̄s: ſ̄ aſpectū t̄ īmini huiſmōi ꝑparationis: donec corpus et ſpūs a ſuis cōibus ſuꝑfluitatibꝫ: p̄cedē tibus diſpoſitionibus / debite adminiſtratis / gradatim / cōio ſpolietur. Et ſic / huiſmōi nē diuerſitate / opportuit: neceſſario plures uias ee: ut diſpoſi tiones: tendētes ad hanc unicā ſolam et ultimā: Omnes igr̄ p̄cedētes

Vnica diſpō.

tenet colligantiam cū sint sicut uia ordinaria ad illā solam. Causa uero
ꝯuentionis huj ultime fuit, ut lapides fugientes ab igne totaliter ut unusquisq;
ꝑpetuentur et coadunentur cū ꝑtibꝰ fixis: ut ꝑ hoc melius demōstret effectū
suarū uirtutū i transmutationibꝰ metallorū sup igne. Qm ut dicit Rasis phꝰ
sicut accidentia nō possunt suas qualitates ondere: misi cū fuūt ꝑtibꝰ associata:
sic et lapides fugientes ab igne: nō possūt suas uirtutes demōstrare, ꝑ fugam
quam hnt: misi cū fixis fuerint maritati. i. coadunati. Sz quatr ꝑdicta se bene
adiuice ꝛcipiet, ut coadunet misi utrūq; fuerit ꝑ optime mundatū. Dico
q; nullo alio modo mundi: numq; n. ꝛcipit corpus spūz: nec spūs apprehendit
corpus: ita q; spūale fiat corporeum: et corporeum spūale: misi sint ab oi
sorde prius defedata: cū ilo sit sic: q; plectit corpus spūz et spūs corpus: et per
hemnis et eis operatio ꝑfecta: ultima dispositione eis hituata: et exigēt cōpora
a spiritibus i ꝙamnatione: et spūs tenentur a corporibus sup igne. Vnde
Albertus de ꝛaimine ꝑfectionis dicit sup hoc, q; i ḋq; loco: i q; sulfur ontuosum
nō urens album ut rubeū p uapore i se ꝛflexum comiscetur: aut comisceri
potest: ut i quo uires sulphuris apprehendut nāz augeti uiui ꝙa puritatis est: dē,
et iclinat eum uehemēt ad siciditatē, ibi pro certo ē locus gnationis lapidis
philoꝛ, et ꝑfecte unionis corporis et spūs. Qui uero secretū huj ultime
dispōtionis, siue ḋlitatis loci gnationis, post ꝑdictā ꝑparationē, ignorat:
ab ope manūu suspendat: donec ipm sciat: dū n. hoc ignorauerit
nō gaudebit operatione sibi ad uota ꝙplexi. Ac si diceret opꝰ sine ista
ultima dispositione, nūq; ꝑfici potest: nā ibi ꝙpletur ordo ꝑparationis
xerꝰ, et trāsmutationis ꝑtātiarū, et quietio nāz ꝑ ipm uia sulfuris actio
nem sine fuit agentis siue trāsmutatis: Et io illa q ignorauit nō gaudebit
ꝙpleméto sui operis. nos n. ꝑ illam, diuturna tū ꝙstantia ꝑcedente:
ac ſtili meditatione ꝛdefessa: ꝙstanti q; operatione: post et mul-
tiplices, Laborū q; falacias: et operationes sofisticas: siue coagulationes ꝑfectas:

o ¶ Debinc ꝓcedimus ad quedã menodabilia uincula ꝓmodũ cõiunctionis per minima et artificiosas gumas: quibus ois spũs in solem et lunã indissolubiliter astringit. Et sic tandem a nobis phia fuit ꝑfectissime gsecuta. Hec igr dispositio supradicta et expeditio et abreuiatio temporis et motus ne ad hoc disposite / qua sine preiudicio sui motus ꝯcipit ab ingenio artis cũ uiolentatione sue actionis: in cuius signũ e manifestissimũ / et hoc q̃ anteq̃ albedo unius mediatis ꝯcesserit: ipa adhuc frante apparebut alterius humiditas nãlis in albedinem eminata: q̃ nõ cingat in qualibz decoctione ꝑ minima giũgendo: ꝑ tpre q̃ ꝑ reiteratione eius aproximata fuit ad ꝑfectione. Quãobre differentia magna sit in albedinem: qm̃ q̃ ꝑ igne minoris actionis gnatur melior e q̃ que minoris: Et io mq̃ pia mater libenter itficit filiũ quem nutriuit in eodem gradu: ma tn trahit ad ꝑfectionem ꝑ alteram. Et hoc est unũ et signũ ꝑfectionis opis demõstrantibus: cumq̃ draco sic se uiderit gnatum ee, ut augmẽtetur eius fortitudo / mox in duas se diuidit partes equales / quarũ una nõie uocatur descendentis a celo in terrã / eaq̃tus / ꝑ humationem / fouetur / et nutritur / q̃ qui ꝑ assationem mortificatus est: ideo ꝑ ista / cũ sit in augmẽto uirtuali / multiplicatiua dr: Alia uero pars equalis / ascendens nũcupat / a qua ꝓ nutrimẽtũ alterius ꝑducit. Ascendit a terra in celum et exaltatur in uirtute sublimi: cũ ꝑ calcinationem induat proprietates celi et ignis: ꝑterea / cũ sit in incremẽto / uirtutis / dat augmẽtũ et nutrimẽtũ q̃ multũ fieri ꝯtingeret / nisi ee uirtute sui ascensus / et ꝑ illã qua nutrit: cõscribat ꝑ caput: / et descendẽte: alia uero / qua nutrimẽtũ producitur / designatur ꝑ caudã / et ascendente: semꝑ in cauda draconis e in ascensu: qm̃ ab ista emanat uenenũ / q̃ ab eodem met dracone duoratur: et sunt sẽp oppositis motibus / caput / et cauda: / unũ fouet aliud: et unũ itficit aliud: ꝑ uiuificat et cõfortat: qm̃ uero uenerit ad finẽ ꝓdi: caput et cauda / ff in oppositione et tũc et capite /

gñāt cauda: et ex cauda caput: ita q̄ pars draconis q̄ prius uocabat descēdēs, nūc dr ascendēs: q̄m hec ē i ascensu, illa uero i descensu: ō descēdēs nūc pat. Sz nos uariamus hic nomē quarūlibz partiū i reliquū pp differētiā ascēsus et descensus: alioqn i opere errar̄ ḡtingē possibile est. Sic. n. se hr draco iste i motibus grearijs i sui nutrimēto: donec pficiatur etate et colore: hr et duo capita: quorū unū principale totius corporis: aliud uero quod ē i capite caude: p primū deuorat duobus oriis nutrimētū ad querendum i ipm respiciens uersus terram, more canis rodentis ossa: p sm attrahit fortitudinē uenēni ore unico: q̄ fomentat ul exuberat alimētum: quod postea euomit respiciendo uersus cēlū. Ideo expedit artificē huius nāt draconis: i qlibz ascendēte et descendente: p̄cognoscē uariationē sui coloris: et mutationis: et ḡuingendo cū tribus suis egritudinē hntibz: ut p hoc sit ētior d uirtute nē sue: siue mutatione: et domesticatione sua: q̄m acat fortissimus est: et siluestre: nec pmittit se capi: nec domesticari: p dolositate et fraudolentia eius: nisi cū igenio maximo: q tn igenium hērī minime pt: nisi a seipo: portat. n. secū retia: q̄bus domesticat stabilitate sua.

De Operationibus qualitatū actiuarū draconis i gnādo seipm et passiuis

Conuenit. n. i gnātione draconis: duo Agentia: ee i greario motu: ul dilatatibus oppositis: faciēs sic pliari: id q ē frigidius: cū illo q ē callidius: ut frigidū faciat itrar̄ calidum: i profundū: et id q ē calidius: cū i q ē frigidius: ut ei humidū: cū sit sm tōs mutationis: decoquat: et in profundo sici terrei coadunet: actione coloris eiusdē: donec ad cōpone dū draconis: puenit ad amicabilē cōcordiam: et unionē pfectā: ita q̄ nō discrepet: neq̄ diuidat: hoc aūt fac solutione phica: et cpōitione: sicut latius declarabit infra. per hanc. n. opationē cōrūpet mā: et q̄ debet fieri gnātio draconis: a forma propria: et iducit forma gria: q ydē forma est nigra i p colore: et fetida i odore: et i tactu stabili: et i puluere dissolutiu ata: et illa sunt signa: q̄ repsentant dissolutionē pfectā: qa calor existens in sicco stabiliato: agens in humidū: p frigidū oppressum i profundo sici: gnāt p nigredinē: et hoc ē caput corui. s. principium opis: q̄ ē dissoluere lapidē in aquam

rhcurij. Latet aut̄ i mā ista potentia quedam activa: q̄ ē forma ī gplera: et hec potentia ē cōis duobus grecijs: Vnde cū illa potētia ducit ad actū forme lapidis ut elexiris/ appetit statim ēe sb forma grecia: ut ista potētia: q̄ cōtf se hr ad frīdū et humidū: cū actuatr ē sb frigido: statī appetit ēe sb grio. Vnde nulla forma: sive lapidis phor̄: sive elexiris: sive alterius rei gnabilium: et cōruptibiliū: potest sufficaet/ gplere potētiam activā: q̄ est i mā/ qn semp appetat impleri p aliam formā: Illa aut forma: cū sit disparata: no potest iduci: nisi p cōruptionē forme pntis: sm igr̄: q̄ uirtus agētis īmissa: cōcupit patientē: sic efficat formā activā ad formā griam: et dat ei pau-lati gpletius ēe/ p colorū diuersa uariationē: trāseundo: donec fiat sb ēe gpletissimo illius forme sm nāz: et hoc ē proprīū materie humidū igr̄: cū sit sbm trāsmutationis: mox noie suo ēcipit grium i se ipo: ut si prius fuit sb specie argenti uiui uel metalli: mox erit sb forma grīa: ita q̄ illud: q̄ prius occultū et mortuū erat: fiat manifestū et uiuū: et q̄ prius erat manifestū pter et uiuū: fiat occultū et uiuū mortuū: et q̄ album fiat nigr̄: et q̄ nigr̄ albū: pluribus aliis p̄cedentibus cōloribus: spē pmanēte: tm semp: itrisice saluata: hanc aut transmutationē facit materia argenti uiui: a calido: et frigido: motibus alterutris: frigidum aut: pp motū suū nāle: q̄ tūc fugit ab exterioribus/ ad īteriora gprimit humidū i profundū terre: ubi īuenit calidū: q̄ digerit ipm: et coadunat: pmiscendo cū suo sicco terreo pacuto. et tūc siccū sibi pmixtū: uel unitum: si fuit uicens i pmixtione: rētinebit eū: ne fugiat ab igne: qm humiditas ē facta sibi ppria cā: et no aliena: et io siccū cū tali humiditate decoctum et unitū: fit: sibi gnāle fēz/ ista q̄ siccū aurit et fluit cū humido sibi proportionabili: et humidū rtinetur a sicco trēo sibi pportionali: tunc n. op̄z ēta i puluerem mortificata: et quasi fessa: prouocare ad actū: iacendo sup laminā ignitam: et efficiendo motum caloris itrisiti: p caloreē extrinsecū: ut ēta p sepationē uiui fiant: Sic et uiuificantur ad multiplicationē: cū ad actū prouocantur p calorem ignis: nā p hoc: q̄ ēta i actū puocāt: uiuificāt: proco: q̄ uita spūalis elexiris: prouocatio ē elemētor̄. Et sic sufficiat.

q̄ argentū uiuū: ideꝫ uolatile: nō supet formā fixi: cū q̄ unit: aliogn totū uertet̄ur
ī fugam spūs: nō fixi: Sequitur et predictis: q̄ argēt̄ uiuū nullatenus fixa
ri pōt ad utilitat̄: nisi propriis nāl̄ibus ī̄strumēt̄is: q̄ sūt caliduꝫ et frigidum:
et ms. siccis loris uel r̄etinaculis sicci terrei: aliq̄ter et r̄tineat: Et q̄ nec ipa ī̄strumēta
nec r̄tinacula possidere uolatilis: nisi p̄ uirtutē separationis ipius met nē ī
ptes primas: s. elemētales nās: ideo nec fixari nec coagulari cū rebus coagulatis
fixeri nō possit: nisi prius separatione facta: post debitam aptitudinē sbtiliationis
et putrefactionis: his n. declaratur manifestissime: q̄ cū totalis q̄ūctionis
et glutinose unionis corporis et spūūz: siue fixionis et r̄tentionis spūs cum
corpore: uel uolatilitatis siue fugę corporis cū spū: fuit separatio eor ī
nās primas. Causa igr̄ uniuersalis q̄ūctionis: ē separatio: post putrefactionē:
et debitā attenuationē corporis cū spū: q̄a sic unita debite cōiuḡt: Sepulto
uero post putrefactionē: nihil aliud ē: q̄z reductio: et r̄ductio nr aliud ē q̄z
reuersio: a sua mutatione
iterꝫ ad eandē reductio: Cū igr̄: p̄ mortificationē et putrefactionē: nā fuit mu
tata a sua spē metalli uiui: ī aliam spēz mortuam: s. ī istaz terream: opz
iterꝫ q̄ r̄ducat̄ ad illam. s. ad spēz uiuam: q̄ū metalico proximam: quod
fit p̄ separationē ipam faciendo a mortuis r̄surgere: Et tūc pp uniform
tatem nāz ī simul q̄ūgetur: et cū forti adherētia glutinabūt: Et hec
est forma sbalis. dissolutionis nr̄e: de qua dicit plato. Quando facta ē
dissolutio: utrꝫq; in ī aquam uersum: neq; ignis ab iuice separare: si
q̄d eoz ḡstiterit: ḡstat simul. et sic q̄d uolauerit simul uolat. Secūdū aūt
dissolutionis aptitudinē: copulatio fit: et sm̄ coagulationis aptitudinē: ḡstātia
fit partium: porro dissolutio: sapiētie ē pfectio: sic patet: q̄ dissolutio
supius explanata: ē cā sue fixionis: pro ut facta fuit: Vñ Heber dicit:
q̄ cū argētum uiuū ad fixionē deuenerit p̄ calorē ignis: et p̄ sbtiliationem
suaz ptium: ab igne quere aptitudinē siue sbe dissolutionis: q̄ p̄ illā acquit
sbilitatē suaz ptiū: a calore ignis: sbiliantis et diuidētis ipm: quēadmoz ī
putrefactione: certissimū ee dinoscit: huius tn̄ dissolutionis pfectio nō acquit:
nisi fortissimis dissoluētibus acutis pficiat: ut sūt aque sbilissime et acute.

nullam fecum hntes: uelut aqua/et oleū. | Aa. n. fit q lauando dissoluit: et dissoluen°
lauant nāz propriaz: donec ismul fortiter ĵungantur: nā lauāt: tingit humido: cū
calido acuto: q facit eum penetrare in profundum: time. n. amouet a profunditate pō
roz: sordem ostractam. et sic inducit ablutio latonis: cū dissolutione: q nūq fieri possit:
nisi p talem aquā: penetratiuā: subtilem: et acutā: et q ē aqua ipius/lapidis: et non alterius
natē: Celebret ergo putrefactio: deinde fiet separatio: et postmoz ĵunctio separatoz p minima
q si adhuc ipfecta xpta fuit: x digatur ad opationē: quousq; pficiat. Her aut mixtio: sm Ale-
xandrum pipateticū: facit mirabilia: eoq; ela tūc melius opatur: q dā effectū i mixto:
q̄ simplicia. Nam a qua simplex: cū sit spūs nō fixus: nō pseuerat i corporibus: nec terra
p se ingressum ht: nec opari pt: cū careat eletis actiuis: Sed/q̄n fit cplexa: unū timet aliud:
i comixto: et opat° effectus i corporibus: quos prius nō poterat: quodlibz eoz ipse: sicut latius
explanabit in sequētibus: tūc n. dicet totam opationē trānsmutationis. Q. edeudo igr:
ad pfectam dissolutionē attingendā: cū sit totalis rei pfectio: ad fortitudinē dissoluētis: in
fortiare debes frigidum et calidū soluendo et coagulando: lz. n. frigidum nō sit uita et aia
libus opetur: tn/i nā metalli: ostringen° et xprimen°/ nāle humidū i siccū/sm fortitudiem
suam. Preterea siui minem frigiditate dissoluē: magis ipaz coagulas: et si aquā igne uis
frigidiorem facē: ipam magis calefacias. Hec sunt uerba Aristotelis descripta ad Alexandrum:
nec aliud desiderant/i dissolutione nāli: qm tūc frigiditas ligatur/cū calido/ut maz
ostendat effectus suos: ipritia sui ogrij. q cū alterata sit: a calido cplexionali: opatur
multo melius: ad dissolutionem pfectē gsequenda: pp penetrationē: quā accipit a calido
q agit i ipam: et ab humido aereo. q. idē est pmixtus: et cū penetrat: p nāz essentie
uaporabitr: aut et p uirtutē/usq; ad occultū corporis alterabilis: et time incipit uincere
calidū: opam et iformas corpus: et corpus incipit ifrigidari: et dissolui et reincudari
ad nāz et spēz argenti uiui/ ipsum xducendo. p hoc. n. potes dicere nē/ quātr ipso mo
frigiditas impedit oēs opationes calidi tpre dissolutionis: cū tūc xducat i frigiditatē mo
riori: et p oppositū cū caliditate minori: Calefac igr aquā ut magis ostendat esse
cū frigiditatis: aligande ipsum cū igne: tūc. n. fiet magis subtilis i essentia et ma
gis acuta: et p gsequens efficatior: ad penetrandū: et ad dissoluēdū ōia ōpera mer-
curij: cū coagulatione i eadē mometo: pp calefactionē: quā xcipit ab igne calefis:
Ideo precipitur: q si aquā uis igne frigidiorē facē: s. ut habeat maiorē effectum
infrigidandi: et humectandi: ut liquefaciem lapidē: i profundo: magis ipam
calefacias: i. coagulan°: et et dissolue° eā: cū sua humiditate: tūc. n. tuebit

uchemẽtẽ actiua: qa iam ꝙtinetur sico terreo: et locus eius appetit: ut iuret spũali aereo:

Acuitur aũt aqua nra: et fortificat ad penetrandum: acumine igis. s. calcis: ut ingressa i interiora corporis: sit efficatior ad dissoluendũ: cũ coagulatione coligata elemtis: i mixto. ar. u. pro ut ẽ i nã sua. Et io bñ dicitur: ꝙ medicina nra nõ ẽ argẽtũ uiu i nã sua: nec tota sua sba. Et io est precauendũ. ꝙ dissolutio: quẽ hr fieri: cũ tali aqua acuta: efficiat per uiam nutrimẽti: ne calor calcis pereat: nec sbmergatur: nec suffocet: cũ sit uis ingãtiua et multiplicatiua: ꝑ potius nutriẽs ipm cũ aqua sua modica: et cõmiscẽt ꝙ minima ẽtr ꝙ nõ impediat opationes caliditatis: ꝙ ẽ i mixto digerens humidũ: ꝑ potius tãꝑ hms motum ingrium calido: ꝙ extensio ad exteriora sitiuz facit: ebulitionẽ: exprimat: et reflectet calorẽ: et humorẽ ad exteriora: ut fiat digestio humoris. Sito n. nõ multiplicando calorẽ: i nã nãli: artificiali processu: ꝙ fortatur uirtus mineralis: i lapide ꝓbox. s. ꝑ hoc ꝙ frigiditas: ut dictũ ẽ: reflectit ad exteriora spũs: cui aligatur: et calorẽ et humorẽ: ꝙ humectat. et laxant: et diffluẽ faciũt: siccũ pmixtũ et ꝓbiliatum: a calore proprio digerẽti: et exteriora ingrossat: et idurat et coagulat: pp hoc n. gradus i uirtutibus frigidi st notandi: sicut i uirtutibus calidi: pp diuersas proportiones: quibus ipa frigiditas: se hr ad alias qualitates: i lapide ꝓbox: ꝑ mixtiones: et proportiones armoniacas: nã uerũ ẽ ꝙ illo ꝙ accidẽtaliter idurat ꝑ se: extendit et molificat: ꝑ hoc, diuisis proportionibz: sicut dicet infra de modo indurandi et molificandi. Sꝫ i spũali nõ cognoscimꝰ opationes primarũ qualitatum i qbz st i corporibus mixtis: de istis. n. opationibus fiet sermo: i capitulo de mirabilitate elemẽtorũ. Sꝫ reuertendo ad ꝓpositum: dz illo ꝙ accidentaliter idurat: et molificat: certissimũ tn ẽ ꝙ cũ frigiditas ostringens humidũ, sit incens i aqua: et siccũ pacuũ extines ipm: cũ aligatũ: sit incens i terra: io nãr terra et aqua: ꝙ fecess otinẽt aliorũ leuissimorũ elemẽtorũ: qualitatibz suis plus iuuant et plus opantur idurãtur ad opationẽ: ꝙ molificationẽ: et ꝑ ꝙsequens ad fixionẽ et getem. Retentio aũt spuz ẽ ꝑ uirtutẽ sicci terrei: et ꝑ ꝙsequẽs spiritũ qualitatiuz existentiuz i ipis: aut. n. humido defluerent: aut caliditate recederet: si. nõ eẽt sicũ terreũ: extines eos: ꝑ idurationẽ: duricies aũt propria ẽ opatio siccitatis: qua terreũ opatur ꝑ se ipm et humidũ spũale, cũ sit fixum extinet spũz: ne fugiat: et hoc cũ terreũ et aqueũ a calore nãli digerẽti ꝑ minima sit cõmixta. Calidũ et ꝙ ẽ ꝑte calcis maxime idurat ꝑ accidens, extrahẽs supflũ humidũ: nã cũ sit

Calcis caliditas.

feruēs et calefaciens māz humidam; talentū desiccat illam: ḡm ex hinc suo
calore: exprimit d humido p euaporatiōnē: et cū euaporatur: fit i euapora-
tione opilatiuū: et tūc glutinat illa: q ſit diuiſa: et diſtantia p expſſionē
humidi: et p ḡm ſolidat: firmat: et ſigillat: ſuo acumine: d uirtute celeſti:
et uirtute proprie mixtionis: ſic q ſit renouatio alteriuſ forme. Simr
frigidū indurat: et fixat p accidens: tūr iuuādo: et opprimendo: mālo
humidū i profundū: p hoc n coagulat argētū uiuū: i corpus fixū: nā coagu-
latio: ſemp fit: a frigido, coprimente humidū imatū: infra rimacula ſicci terrei: et
calidū coadunat: ea ſimul pmiſcendo: et digerēs: ſicut dictū ē. Sed cū humidita
ſubtilis: reſoluēs et liquefaciens; moliſcam et extendens: ſua caliditate: ſic uīcēs in
aere: et caliditas pfecte maturans: et coadunās: ac terrēs: aīa frigiditate fixāgēs:
et ad optimā pfectione ducēs: ſit lucens i igne: io aer et ignis: qualitatibus
ſuis: māz apont: ad fusionē electris et tinctura: qd pfecte maturitatis i ſigno.
Intellige uirtute: et ḡditiones elemētor: et ex hac opatione os: n: ſpūalis opa-
tio: fit p elenationes: et depreſſiones ſuor uapor: i res alteratas: mōtificatas:
et alios colores mutatas: p hoc n elemēta putrefiūt: ſiplicianātur: et coa-
dunātur: p poſtea i māz propriam rutunt: et hoc p ablutiones et fuſiones
ipar ex alteratar: fiūt aūt predicte ablutiones et fuſiones: p reductio
nem ipar ex alteratar: ad eas ſpēz primā; ſiue māz: i q primus erant.
Reducūtur aūt ad ſpēz primā: p ſeparationē: q igr ſeparatio nil aliud eſt:
q reductio: et reductio nil aliud ē: q materie ſulfuris et argēti uiui a ſua
ſpecie mutata: ut ex eandem reuerſio: Ideo cū primo eēt ſpēs metalli:
qualis nūc p alterationē totalr occultata: i puluerem mortuū: expedit
neceſſario: ut p modū ſeparationis; ut ex manifestaīs ea reducat ad ſpem
eius ppriam, et uiuā: huic gñi metalico prima ſtaudi ad ſpem metalli
fusi: nō fusione uulgari; ſz phica: ita q ſit ad modū cuiſdā ſbe liquefa
fulgidiſſime; ſic argenti uiui, calida ſpiſſata ut pulues: q ſba poſita ſup
igne coagulat i lapidē albiſſimū uelut argēti; ſequēs māz puriſſimi
metalli. Et i iſto lapide ſic ḡgelato exiſtit mineralis uirtus operans et trāsmutās

coagulatio

secundū fortitudinē sua: et maxime si post eius ꝑpleta preparationē, per
xflexionem sui ipsius, coaguletur decoctione nāli. Iste m modus ē, q nē gre-
mium xuerfatur & eius tunicā eleuaꝝ. et ꝙ occultū ē ꝓ ea extrinsecus
manifestaꝝ: Caueat aūt ne ei eleuc nisi mediocrē tunice: ut humiditas
opetur ī panaori sicco: et ut metallū ātali elixir transmutabil magis sit
obediens. extensioni et ductibilitati: et ꝙ eleuatū fuit xprimat. et candor
eleuati ī intimis rexo cauernulis, utq occultetur: ita ut humidū cū retinaculis
sicci terrei adūgatur, coadunetur, et xtineat. ut ad quandā fixionē approxi-
metur: ut ut ꝓueniat ad hoc xuerare opationē eius nō te pigeat ꝑ spūz
xprimendo: eiusq candorem tā diu occultaꝝ! et utq manifestaꝝ ipm: utq
detegeꝝ: separando. et deprimendo: quousq ꝓuenitur ad illā ꝓbatē albedinē.
q amplius occultari nō possit: nec alterari: nec uariari: nec ī alios colores
querti: ꝓterea q ī rubeū digestione ꝓfecta: et tūc fit ibi mālis cōmixtio corporis
et aue: que mūz sepat: p hoc n. ~~ruelet~~ luget: q oēs colores sunt ī pura albedine
terminati: q signū ꝓfecte decoctionis, argenti uiui significat. Ab hīc uero
cera ipm, ipinguando ipam albedinē ceratione propria: donec liquefiat
sicut cera sine fumo sup lamina ignita. Q si uolueris ei mās multiplicare: et
mās eius magis ꝓficē: ducen ad altiorē gradum: xsolue totū cū uirtute qua-
tuor ignium. quoꝝ unus ī materia ē: ut uelut ꝓmus: et q tuor elemētis:
essnt: et ꝙbus oleū xsoluit, nō solū a corpore: uerū et a lapide: q xseruari
debet ad ꝓtē: ad mās cerāda, et ad fūgendū: ut p hoc ī tradicat medicina:
ī corporibus tingen: ceratione ultima: ꝑ quā hīt fusionē et ingressū. Cum
igr xsoluerit totū: mox separata fuge: cōunctione, q fit p minima:
sm ordinē sepatoꝝ. hīc, cera: et ꝓficē gradū tui opis: ora ista facilr fiūt:
si cū patientia assequāt. Ignis fortis mās corrūpit: et oriri nō ꝑmittit:
qm humidū nimis epotat: et colores abortiuos iducit. Ignis quoq lenis
opus xtardat: si ipm multū meliorat: et ī eo humiditatē seruans:

fit terra: q homogenea ē: cū sua humiditate: Deinde, levi igne: oritur ipa humiditas: q homogenea: cū sua terra spūale, existit: et comiscetur, mixtione fortis: Ideo ille ignis observandus ē: q facit oriri frigidū: et caliditē: et eodē tpe retinere simul. Sapiens putrefacit putrefacta: separat: separata ajungit: patiēs pficit: et ei patientia ēducit ei gaudiū. Pater mei lapidis aerei: s. terre q homogenea ē: cū mercuriali humido: ē sol: pficiens illam: et rubeū: et mater luna: ēducens: et colorem albū: q cū ipa deportetur: et ventre humiditatis aeree: maximo igenio: ēducit ad ubera matris sue: Ipe qdē lapis: sive terra: ignis ē: et igne cocut: et ignis, ē cibus eius: et nutrimētū ei: nō ergo timeas: diminū ignis: cū abluta fuit et sicca et alba: qm nūq destruet mater filiū quē nutriuit: Induit: n: viā supiorē et iferiorē: et virtus sua ēintegratur: dū cū terra unitur ita: q corpus suū ingreditur: velocit undiq fluit: qz dū virtus supior: virtuti iferiori ajungit: et unione fortificatur: p ipam: n: virtute: tūc mollia corpora durat: et dura molificat: nec ē in mundo similis lapidi isti. Benedictus sit deus altissimus q istum nāz homib ēnudauit: et p ipse mihi celestissimo pietatis: et pane celestem ad meditandū suis scis fidelibus miserator dit dedit. Jesus Xpus Deo pri: filio: et spui scō. Amen.

Nota q p° opus cōcupē corpora et fugere spūs q debēt ēduci ad nāz ignis et tūc solue p humectionē: deinde destilare et ea separē: nū opus mortificant spūs fugere p° loco igne: et calcinari p° postea unificare: ē solueⁿ et distilari. et q da alt q iubet p° sblimare: ut si vag sit fixe dispositionis et nō adhet ab igne: et sit de nā ignis. et finis Ave maria.

Peccator Octauianus de spino Pegomensis

alora serà appellato p nome sperito sotile: e quiero titor de laia: a nulla mea opa e necessaria laqua se ella nō e candida: ne lolio se nō e biāco oziale: nel foco se nō e rosso: nella terra se no e palida / E quando haverai cossi ꝓparati gli elemēti: sara la terra ageuole a soluer laqua efficaze a tirar: e lolio nel qual si porra el foco a tigere: E se cosi nō haverai li elemēti: e segno de ēcore: el qual si uole cōrege: poch e piu psso ala pfectione: cha comēza l opa noua: e cossi li elemēti lauati ciaschauno i sugilato uaso singularmēte sua: e maximamēte lolio / poch lacre lo ꝯsuma: p uicinita di sua nā

Ricoglie ogni uolta le fece ch sarà lolio nel suo lauamēto / e ripole col fuoco ~~a~~ desono / poch sono del fuoco tendendo a negreza / e a rosseza / liquali quie prima cū aqua tritare: e soauemēte ardere tanto ch sia poluere senza humido / e cossi quie le fecie delaqua colla terra ~~ꝯmiscere~~ giugere / e cū foco acceso forte calcinar tanto ch nō habia humor. Calcina el foco col foco / ela terra cō la terra / tanto ch siano modi senza negrezo / quelo ch uera dal foco e olio rosso: e dela terra e olio biāco / q̄llo olio ch piu tocha si parte sie meglior. Adonch i ogni tempo segue la pte cō la pāte / e / ciaschauna serua p se.

Capº . 1 4º . De 3º rēgimine q̄ e rēduere

Tertio rēgmēto dela pietra e rēduere lhumido sopra el seco p ricoparare la pduta humidita / ma cōciosia cosa ch la terra de doi corpi sia / e / ch doi elemēti sieno sechi e duri: cioe el fuoco e la terra / grōdanti i siccita isieme / sono da ꝓparar / poch hano una ꝓparatione simile giuge adoncha la grosezza del foco / cō la terra: Quando naverai tratto lacre / ꝓparali isieme p far piu psto: e ancor azoch sia bona loro ꝯmixtione / e nō si ꝯsumda la ꝓparatione e luno cinga laltro bene: i mo: ch nō farda no sopra fuoco:

cpo preparagli ĩsieme / azoch sia piu saluo e piu presso al cõpimẽto / Adonche
la loro ꝑparatione si fa / azoch comprenda la maggior humidita ch̃ p decorso nela
calcinattione : poich̃ corpo calcinato e del tuto dhumor priuato : e ogni corpo stẽco
coglie bñ uolunticri lhumido aq̃tico /.

Ap°. i lꝯ. De mo ꝛ educendi aq̃m sup terra .

Adoche ifunde sopra lei la pma aq̃ p piu / uolte tritando et apoco apoco ibeuẽdo /
et asemana cociendo / poi licuemẽte calcinar° tanto ch̃ la terra habia beuuto
dela sua aqua pte del suo cinquatessimo . Sappi ch̃ prima si uole nutre
la terra cõ pocha aqua / e poi cõ piu / si come cresciendo el fanciullo si cresce la
uiuanda . . E cpo molte uolte gtrita la terra ibeuendola daq̃ et de cõ octo i octo
die cocie : e poi cũ mediocre fuoco calcina : e nõ ricresca ẽsto molte uolte
ricrescha ch̃ la terra nõ fa fruto se nõ e bagnata / e se nõ sara ten tãto ch̃ laq̃
si facia i corpo cõ la terra mẽte farai / No leuare le mane dal tritare
e da lassare tanto ch̃ laqua sia secha / e la terra bianca / ℞ Guardi ch̃ nõ
beili terra laqua se nõ apoco apoco cũ molto tritare : Dapo ch̃ la terra sara
secha / tiene a mẽte ch̃ molta ficita / o molto humore / nõ cõrupa : e cocie
tanto assando / ꝗto la dissolutione aq̃ũse : e ibeuẽdo dissolue / ꝗto seccãdo e
mãchato : E cpo ogni uolta / da po la calcinatione della terra : fondi sep daq̃
tẽpatamẽte / docto i octo di / Cocerai e calcinerai : tãto ch̃ habie beuuto
de laqua cinquantessimo / e cpo ẽsa molte uolte / tua opa : bene :
bench̃ ti pare longa / e cpo nõ ue durerai ticura ne / ẽfeto dolore / se nõ e
opito : Adonch̃ studia / ꝗto farai nela opatione / ℞ notã li segni ch̃ appari
scono i ogni dottione : e tieli a mẽte : e cierca le loro cagione // Sono tre
colori : Nero : Bianco : e Giallo : Mentre ch̃ la terra e negra / nõ e opita :
cpo ogni uolta apoco apoco / nella calzinatione riforza el foco / apoco
apoco / tanto ch̃ la terra nescha bianca : E se la terra nõ sera biacha /
tritula cũ daq̃ e poi la calcina / e cossi ne leuarai la obscurita / E cpo la sua
ꝑparatione e sempre cũ aq̃ : E cpo q̃l sera la giazeza dela aq̃ / tal sara
la giazeza dela terra / E ꝗto piu sera lauata tãto piu sera biacho ℔.

°/o ne troppo ne poco : ꝓch̃ se molta aq̃ gli ifundesse gitterebassi i uno pelago
di gturbation : et se pocha aq̃ gli ifudessi : adarebbessi : plaq̃l cosa suane
meti ℣.

Cap°. 16°. De mo ſblimandi et albificandi terra.

Per molto refar lo ibeuerare: e col forte tritar e ſpeſſo aſſar la maggior parte dela queſtia del mercurio ſi ſtenge: el rimanente ſi rimouano p molte ſblimatione: e po quando la terra hauera beuuto dlaqua ſi come io dito diſopra: Allora la ſublima ſenza fer. co forte fuoco tanto ch ſaliſcha diſopra a modo di bianca poluē: e quādo la uedarai coſſi fatta: et acoſtata ale ſponde del Aludel. Allora la ſublima ſenza ſteza: poch allora ſacoſtarebe la pre fiſſa co le fece: E la poluē honorata ſalita ſopra le fece: e cenere di cenere: tratta di cenere ſblimata ſpuce acter: e quello ch rimane di ſotto acoſtato: e cenere uitrupato dānato feza ſcoglie / negreza delaquale no habiamo biſogno / e po diuide luna dalle. poch il bianco e ſpiuto: po ricoglilo: e guarda: ch no cada i fumo poch hay fatto buono aqſto: cioe terra bianca foſgliata / coagulate: cenere di cenere: Arſimico / e ſolfo bianco / da fare argento: e iqſto mo dito ſi fa el ſolfo bianco no ardēte.

Cap°. i ij°. Quomodo Sulfur albū fit rubeū:

Diſſolui lo ſolfo bianco / ricolto di ſopra / nelaqua roſſa p tritar e p ibe cuerare cū ſuc dicoltione: e diſſoluto che ello congela i pietra / e poi lo ſolue nelaqua: e coſſi fa tre uolte: e poi lo ſublima tuto co forte foco: poch la medicina delopante / adoria / e drizia e adapta la opatione: poch gllo ch ua ſu como poluē / e ſolfo bianco: e gllo ch rimane nel fondo nel fondo e ſolfo roſſo / come ſcarlato: e queſto e optimo ſolfo a oro. Cqſto ſa lo mercurio p artificio. uero oro e po diſſe bene Ariſtotile / cioe ch una petra una medicina: una natura: una diſpoſitione: una opa: e imo uſo a ſolfo bianco / e roſſo / da fare una uolta inſieme: Adonch li cerchatori di qſta arte uegendo la dita biancheza / nel uaſo apparete: peſorno che el roſſore eſſere aſcoſo i gllo biancheza / ma alora no ſe ne quie trare la dita biancheza: ma cocela tanto ch ſara roſſa: e qſta e uera opoſitione di caſchauno ſolfo no ardēte.

% ch el mercurio uiuo non coagula i solphoreo

Quarto regimẽto / e fissar lo solfo bianco / elo rosso / sopra lo cõpo fixo: cioe biaco sopa luna: el rosso sopra el sole: poch secundo pitagora sofferente i fuoco / pnulla uia tende a biancheza: ecchi el ditto mercurio uiuo nõ coagula i solfro rosso: sofferete il focho / p nulla uia tende a rossezza. e po nõ affatigni el suo cõpo i cossa / nõ si possa far: e po adopa sauiamẽte se nõ p caso / poch senza fermẽto nõ usare sole ne luna. e po dice plato: Lo solfo ch e tuto spũdle: nõ mettere nela corte dela mã / sete nõ lo cupi col corpo ch hai denazi pparato. e po cõ luy lo giũge e faralo simile ase: e quando sara col suo corpo gũto / non resta di fare i esso i fino ch lha tuto gũto. e po quando uogli fermẽtare mescola lo solfro col corpo / sich sia tuto fermẽtato: poch lo fermẽto ritorna lo suo solfro a sua mã / e color e sapore. E se porai le fermẽto de la luna / col solfo dil sole / tornaralo a sua mã / ma nõ a suo color: e po nõ mescolare lo fermẽto de luno / col solfo del altro / ch faresti errorẽ: e sapi ch nõ sũo altri fermẽti ch qsti doi ditti

Capº. i 9º. quomo dicat fermẽtũ: et q̃ fermẽtũ debz ẽ preder pondus sulfuris.

In ogni fermẽtatione e da notar el peso di ciaschauno / acoch la soma del uolatiuo solfro / nõ auãzi la suma / del fisso corpo: poch se uno puoco di solfro gettarai sopra molto corpo: sich habi potentia sopra luy: quertizalo i poluẽ simile ase: e po lo solfo nõ po itrar nel corpo senza laqua / ch fa giũctione del solfo e del fermẽto. e po pon prima la terra / poi laqua. e poi el fuoco. Ma ibiancha medicina nõ ponẽ el fuoco / ma sinela rossa. Adoncha apre e giũg soglj et anoda. Laua e secha / poch laqua e mezo p giũgẽ le tinture. Se pma tu metessi lolio poi la terra occideressi lo spirito / quando laq itrasse: e se ponessi laq poi lolio: starebe lolio sopra laq. e se ponessi laq poi la terra / sarebe laq piu grue di lei. Adonch fixa laq cõ la tra: e se ardessi luno di quatro tuti gli altri smorti: e se luno piu ch laltro dilamina nõ uale. e po adoch lo fermẽto adupta la fermẽtatione: e sia como poluẽ calcinata / soluta / et idurata: e se tu no pparicion lo fermẽto nõ uale lo magisterio.

Certu bene no diuidendi la pietra p quatro elemeti no si po giugner col corpo: se no metterai desso corpo nella medicina: poch no ama lo corpo el spirito: e se no mescoli lo fermeto cola medicina no sadapta. si colora lo corpo como egli delba: e se tu no el sublimi tato ch l meti nela medicina: sera come ago azeto: e se no ppri lo corpo no sustiene lo fuoco: e se tu no te quadi da idurir e molificare no sera habile loro e lazeto ad opar: e po e da sublimar la calcina ch si meti nella medicina azoch la sia simplice e una: e quado tu vogli gittar la medicina dsopra calama/di qlla ma/dela qle sera lo corpo/sopra el qual vorai gittar: e seglie oro metti doro: e seglie dazeto, meti dazeto, e le medicine suono simplice poluer ch debiano esser fatte di pietra: e lo corpo e el fermento ch ui mescolerai delba esser poluer doi o uer tre uolte sblimato: e se piu/sarai lo to cop lieue tato ch sara megliore/azoch possi gittar uno sopra 1000: e 100 sop mille/e mille sopra diece millia: e diece millia sopra 100 millia e 100 millia sop mille millia e sopra nuo infinito.

Capº 21 Quo debes observar qtitate unusq; rei.

Quando uogli pparar la pietra sappi qto e i peso di terra/aere e aq e di fuoco/quado sia calcinato sera essa maior sicita/calore/frigidita/e humidita minor: e qn sera pparata el calore/maor sicita/freddo/et humor minor. e qn la vorai quetare/sappi qto ha pduto di suo proprio i ogni regimeto: poch se qsto no saperai niete farai: poch quando risolue, ritorna i fredo maior/humor/calor e sicita minor: e quado si laua torna i humor maior calore/fredo/e secco minor: e qn se ducie ritorna i secco maore/calor/humor/e fredo minor. e qn si fixa torna i calor maor/fredo/humor/e secco minor. e po nel fissar la pietra ponemo el mercurio caldo e humido pparato oltra aqllo di la natura l metere inazi la sua solutione: Adoch intende qsta reuersione dela pietra a differetia i differetia: e poi e como qsto si fa e sua pmutatione/poch si se muta i simile a seno e aquadag: e se si mutta i pegio e dano: e si si muta i meglio e quadag grande. Adocha qste la pietra dibe in meglio e sara opita la medicina.

Capº 22 Quo ipa fl corige da e quo aqueu fusio medicine no fundet

Nella mutatio dela pietra atteder tre colori pncipali: p negro: poi biaco: poi Rosso. Ma quado ch no arossi mai el te poch pirebe la tinctura pla bustioe: e se qsto ecor auenisse/cocer isieme tute le cose nela biacha: tanto ch siano negre: e cossi sarai se arossissi inazi ch ibiachisse: no er negligente nella doctrina d loi bundar: poch tolle larsione: e rispera la pduta humidita: e se la medicina no si mescola/socorella co dissolutioe/poch fa regresso i ogni cosa: ch alui se giuge la mixtioe. e qsto si copie p dissolutione i aq di mercurio: e compissi agreolmte la fusione nele cose no fusigle/azoch meglio tigono e si mutino cu opimeto: e po calcinamo la medicina/azoch piu tosto si solua. e poi la soluiamo azoch meglio sia moda e se fixi: e se fudi: azoche

dale i riceuano li cõpi impressione, e ingresso meglior, piu e piu uolte sublimano la medicina, azoch gli spiriti nõ ~~siano mai~~ siano mesti sopra sopra gla: cioe de laere: de laq: e del mercurio nõ fisso: e cõ molto essurre dela soluatione dela medicina nõ fondete: e bona equatõ ci dara fusione la medicina fondete: e ch si solua el corpo del bianco fermeto o del rosso: il qle intende mutar: e cosi ache si solua p dar ingresso, ma nõ si trara soluatione di tute qste pte ma dalcune: peroch la loro soluatione nõ e altro ch thuidire: e leuarne le sal sessidine del fuoco: e poi quel corpo nõ e alc tato simbeua ch tosto si fonda sop la ignita lamina: poch cõ lingegni di artifici necessarie ch ciascha cosa medicina sia conuerta: e fusse, trarne i cõpimeto di pfeto mutamto: e sel metallo ch si de giuitare p medicina nõ sera di sofficiente color: aggiũge piu dela detta medicina, ma se troppo hauesti del color nel sole, pone meno dela medicina. Ma la luna nõ po esser troppo bianca: e se la medicina nõ ui rimara bene, cio sera p difeto dela fissione: socor cõ soluer et coagular, e cõ multa sublimar la nõ fixa pte sopra la pare fixa, temeo ch la rimaga possata nello spirito del fuoco: Ma se si fonde grauemẽte: et per defetto di creatione socorre cõ olio dela pietra, agoza butando sopra essa a lento fuoco, tanto ch come cera si fonda: e po ch fare mescola dela cosa calda, et humida, piu ch dela secha e freda: e quãdo fizi mescola piu del secco e fredo, che del caldo et humido. Sappi ch la pfetione di qsta opa: e mutatione dele nature:/

Capº. 23. De ponderibus observanᵗ in fixione.

Tute cose suono sotto di finito termine, e certa distatione: cioe che se guie hauẽ nõ del peso et dela mesura dele cose: e guarda dopare nella giuntione dela medicina fauiamẽte: poch se porrai dela terra piu o meno si guencha nõ e alc ch mortificar laere: pch humido nõ lassano fixar: el secco i dua assi troppo porrai de laere far troppo color, e se poco poco esse troppo ual dal fuoco arde: e se poco nõ disicha bene humidita, e nõ riscalda: Nota ch nõ giuogha a biacho fuoco: e po guarda ch minima superfluita cõrumpe el tuo magisterio: poch sempre e da ponere lo fermeto secundo laccresimeto dela mẽ: e cosi nullo errõ nosera: se tu ritroi al peso uero e debita mesura. Adoncha quado tu giũgi li elementi azoch si fixano i terra, e seglie a bianco sempre sia di terra piu ch deli altri: niete la terra nõ fissara, beni lo spirito, anch secco ualerebe i fumo: e po poni a la luna tre pesi di terra: e doi daq: e uno e mezo daere e sara elexir: nel sole, cõ cosi cosa, cio li sia piu caldo ch la luna debia essere doi pesi di terra: tre daq: e tre daere, e uno e mezo di fuoco: imporch uno peso di foco: e mezo peso daqua: e nõ se ouien giũgere ne semꝑ: imporch se fia multa daq: e poco fuoco, el fuoco si spingera: e cosi fia la terra del fuoco se ella e piu cal foco. Lo grio e dlaer, poch laer mette el fuoco, come laq la tera: Adoncha fixa la pia terra azoch laere se fixi nel laq: poch morto uno, morti tuti li altri. . . /

(ap°. 2. 4°. De fixione et elexir q̃ptione: et elexir ad albu

Illumina lo cõpo: inãzi ch̃ ponga: i loro lata: poch̃ sel cõpo nõ e lauato: nõ ritiene lo spirito: ad̃och̃ ebiũ bere da poi lo mãzar̃: e lo mãgiar̃ da poi lo bere: se altramẽti farai lo uetre huido nõ receue lo secco: donde: bẽ mescola: ben fissa: bẽ tinge: e tuto lo magisterio haurai: poch̃ laq̃ q̃n si comisce cõ la terra: la terra tuta la cõmisgie e beue p la sua sitita: e presa lor p la sua speseza: e fatta simile a se: p la sua groseza: poch̃ ogni secco appetisse lhumido p essere nele sue parte gtinuo nuto: onde si guãdo lo esperimẽtator̃ di ãsta scietia cognoscere piena mẽti le uirtu dela nã er acostarsi fermamẽti ad essa: poch̃ la nra e sufficiẽte a tuta sua pfectione: e de segare: e solicita nela creatiõe del suo cõpo: e po dispone sauiamẽte le cose di fori: poch̃ la nã adopa dẽtro a sua pfectione: e sui mouimẽti suo acostãti a se: q̃na uia e a uno ordie: e p lo megliore e piu certo mõ ch̃ si possa pensare: e cio siuede nella creatione di ciascheuno aniãto e p lo tuo damẽto e aparegiamẽto simile: di buono esser: nel magisterio di phi: poch̃ la nã ha sẽpre uolintario mouimẽto: po certo tempo e limitato da opar̃ q̃llo ch̃ nõ potra passar̃ se nõ sara ipedito p alcuno grio: e po a cãto tẽpo ha ipregnar̃ e parturir̃ la nutrix: ha dopar̃. Vnde quãdo haurà ipregnato la terra: aspetta il parto: e q̃n haurai pturito nutrisce lo figliolo: tãto ch̃ soferi ogni essa fuoco: e poi ne potrai far̃ el gitameto sopra chũque uorrai &

(ap°. 2 5°. De rẽuertiõe acris sup elexir: ul de rẽcreatiõe elexir albi.

Quando laq̃ sara fermamẽti: cõ la terra: fissata: e tela et ibeuela: cõ beueratiõe: amõ di rosa ta: cõ una pte dela sua biãcha acre: e poi lo asblimar̃ prima cõ fuoco lieue: e poi forte: fin atãto ch̃ p molta soblimatione sia fisso dissotto: e poi per uno die una notte: fa di soto forte fuoco: lo po di cõ la notte fa di sotto piu forte fuoco: lo 2° die fa fortissimo fuoco: come da fundere: cossi lacre sara fissa: e laq̃ terra: p loro grande battaglia e grieta: e deperisce la fuga: e ritegõssi isieme: p la loro forza nãle e p lartificio. (ap°. 2 6°.

De rẽcreatione Elixir

Trae dela cristalina lamina laq̃ trouerai nel fondo una ogia: e cuocela d'ultima rẽcreatione: gettando sopra essa agocia nel cruciolo sopra fuoco lento dela acre: suo biãco ch̃ io dissi: tãto ch̃ como cera si fonda senza fumo: poi la pua sopra iquita lamina: e se si rẽsolue tantosto sie aq̃ acuta cera: e se nõ si risolue rẽducella a rẽcrear̃ geciando sopra agocia del suo biãco olio: tãto ch̃ si fonda como cera: senza fumo: come dito: acioch̃ si fissi p sublimatiõe La medissima pte dela terra: ch̃ tu rẽtrai: i soblimatio della nõ fissa pte sopra q̃lla: fin atãto ch̃ sia fissa: proua poi sopra el fuoco: se da buona fusione: facesti bene: e bona soblimatione: e se nõ: rifa sopra q̃lla la soblimatiõe una uolta: e doe dela nõ fissa parte: tãto ch̃ tosto como cera: senza fumo si fonda. Allora trae: e lascia: freddar̃ poch̃ ogiuta La medicina: e de prezo senza nũe: e q̃l e q̃uerte ogni corpo: ipfeto: i uerzo: luno

epo gitta di ẽsto uno peso sopra mille parte di mcurio cõ sale et aceto lauato e sara me-
gliore luna ch de minera e cossi se sara gitato sopra ciaschauno cõpo no pfecto trasmutando
ti puro argento. Adonch li modi dela cõpositione di ẽsta medicina ho datti cõ opito smone
pliqua li senza dubio potrai uenire ala dita medicina: Adonch e ercita li moi di questo re
gimẽto e trouarai la uerita Capº 2 ij. De opositione lapidis rubei.

Per li modi ch si fa lo elexir bianco si fa el rosso/ponendo cosse rosse nel loco dle biache
e mette limatura di sole dove prima mi testi di luna/e laq del marrio pº arosata col
fuoco/poi ch la preparatione dele medicine del sole si fa agiũgimẽto di solfo rosso/p modo
calamãte e fissante ite e cotanto del suo fermẽto pparato/ãministrato cõ idustria. et
astucia. pfecta/p mo di sblimatione e solutioe molte uolte/tãto ch nõ fixo col fixo si fixi:/
poi mo di ẽsta solutione e fixione/e p reiteratione dela parte rimasa no fixa
di solimatioe col fixo/p igegno giũgere: tãto ch cõ essa si leui e poi situato cõ essa si fixi/
tanto ch sia p se fixo. e qn 3 parte de sua aqua rosse saranno seco per ẽsto mo fixate
alora ibeuassi al suo olio rosso como io dixi del bianco: poi sblima doi uolte cõ esso/tãto
ch tuto si fixi: poi lo pone sopra fortissimo fuoco acoch meglio si opuri e fixi i esso.
Alora dogni parte ne trae/e cera nel cruselo/sopra leto fuoco/col suo olio rosso/bagato
apoco apoco/agocia agocia/tãto ch si funda como cera senza fumo/e sia fatto uno cõ
gllo siate/pisante/pfundate/tingẽte/e pmanẽte. Adoncha gitta uno di ẽsto sopra
mille pte di luna odi mcurio cu sale et aceto lauato/e sara fato uero sole
molto meglore ch de minera pochi sole e la luna di ẽsta medicina auanza
gllo di minere i proprieta e ñã. Capº 2 ij. De multiplicatione medicinarũ

E se ẽste medicine cossi create e fisse cõ lolio rosso e bianco saranno tãto come
cera fundeti/e tule dessolueraí nel mcurio loro biãco o rosso tãto ch si facino
aqua giara/e poi le gelarai cũ ra diuerse dicoctione/e cõ li loro olei/gli cerarai:
tãto ch tosto funda/la uirtu loro sara dopia nel gittar: e se tu almeno/qn
saranno solute una uolta le destilarai/e restara la uirtu loro i diece tãti:/

Capº 2 ij. De multiplicatione me...

Dissalue ciaschauna maniera di medicine singularmẽte nella sua aq
p humidar/poi pte le loro elemẽti p distilatione/pma rauendo laq: poi lolio:
poi lo fuoco: e la terra rimara di sotto: e poi ritorna laq. p sublimatione
sopra la terra/tãto ch tuta la beua e essa si fissi: e i beuela de olio

e de tinctura tanto ch̃ se fixi tessa / ch̃ si funda come cera: e gitta una pte sopra el corpo uogli: e dice pti cresce la sua tinctura: e se prima guarisse una sua parte cento parti di ciascauno corpo: la 2ª uolta guarirebe i sole e i luna Mille. la 3ª uolta decae miglia: La 4ª uolta cento milia. la 5ª uolta mille millia: e po q̃to piu uolte / si solue e solima. e si coagula la medicina tãto e meglio / e piu ch̃ abudate opa: poch̃ i ogni solutione aqsta dicce nel gittar̃: e po no ti rincresch̃a solue̅ soblimar̃ e coagular̃: poch̃ meglio adopa la medicina

Capº. 30. Quo debes itelligẽ solutione et ſblimatione.

Non pensar̃ ch̃ io dica ch̃ la medicina torni del tuto aq̃: ma ch̃ tu la sotigli q̃to poi e diuidi le sue pãte giuste nella fixione / el suo secco i dure i humido. el grosso i siplice / poch̃ p assotiglar̃ lopa fu trouata. la solutioe / e po la giũtioe del corpo cõ el spirito si fano cũ dissolutioe e loro assutigliatione e dissolutioe i aqua / poch̃ fa la pietra del tuto sotile: e col cõpo tuto / tuto lo spirito sotiglia e si giũge e mai no si parte: e lor cõformatione nõ e se nõ quãdo lo corpo e ben sotile: e ch̃ potra lo corpo ben preparar̃ cõ la prima sotilitade seguira buono fine: poch̃ nella giũctione deli spiriti col corpo tuta de essere la tẽtioe del opante: e q̃sto e ch̃ l corpo sia cõ lo spirito si come luy sutile / p dissolutioe giũctione / e fissatione. Se no hai itese le dite cose no riprendere me / ma riprende la tua ignorãtia / poch̃ sei mal auctturato

Capº. 31. Demõ facien̄ proiectione de elexir: et de pietioe materie sup Mercurii.

Impoch̃ e mal agcuole e grave a fundere i sieme mille / mille pte: quãdo uorai gitare fa i q̃sto mõ: prendi cento pti di mercurio q̃ sale et aceto lauato / e pollo i uno cusolo sopra fuoco: e quando comẽza a feruir / poni una parte della tua dita medicina pparata nel sopra ditto mõ sopra cẽto pte d̃ q̃llo mercurio lauato e tuto sera medicina / sopra altro mercurio nõ lauato / e poi gitta una parte di q̃lla medicina q̃ gelata sopra cẽto pte d̃ mercurio lauato / ferucie nel cusolo al fuoco / e sara tuto medicina. e poi getta i parte di q̃sta medicina da sego q̃ gelata / sopra cẽto parte di mercurio lauato: e sara tuto oro o argento ogni q̃ditio / cioe selo elexir sara biacho o rosso. E nota ch̃ la dita pietra e generale / e

particular medicina sopra tutte le altre medicine, sopra linfirmita dentro e difuori create e gnate: E po caschauno debe cercharc dagstar la poch ella solcua lhomo di catiuita e di miseria, e di bassa talta gdtioe e stato lo gduce: e fallo potente honorato e temuto./

Capo 3 2°. Abreuiationi totius magisterij.

Dico udoncha ch la soma de ista opa sie prender la pietra di sopra nota: e co istantia dopa sigtimi sopra essa, co la sublimatione del pmo grado, acioch si munda dela corruptioe: e poi quando sara soluta, sia lo suo bianco assotigliato, e cossi lo rosso, tanto ch uega l'una nela ultima sutilita la mo, sich sia uolatile, e poi co modi di fixione si fixi tato ch stia nel iudicio aspro del fuoco: E poi la fissa pietra, cola no fissa pte xiseruata, p mo di soluctione, e di sublimatione farai uolatile el uolatile fixo: el fixo soluto: e anch lo fara uolatile: e el uolatile fixo tato ch simda, e chi questa e uera sole e luna: e cossi sigue el uero e pretioso secreto sopra tuti li altri secreti, dati dali phi: E po a gnie co loga fatica eserciarse, poch senza li ditti ordini no hauerai gpita medicina.

Explicit. Laus deo.

Le descriptione delarte di Methalica. philosophia.

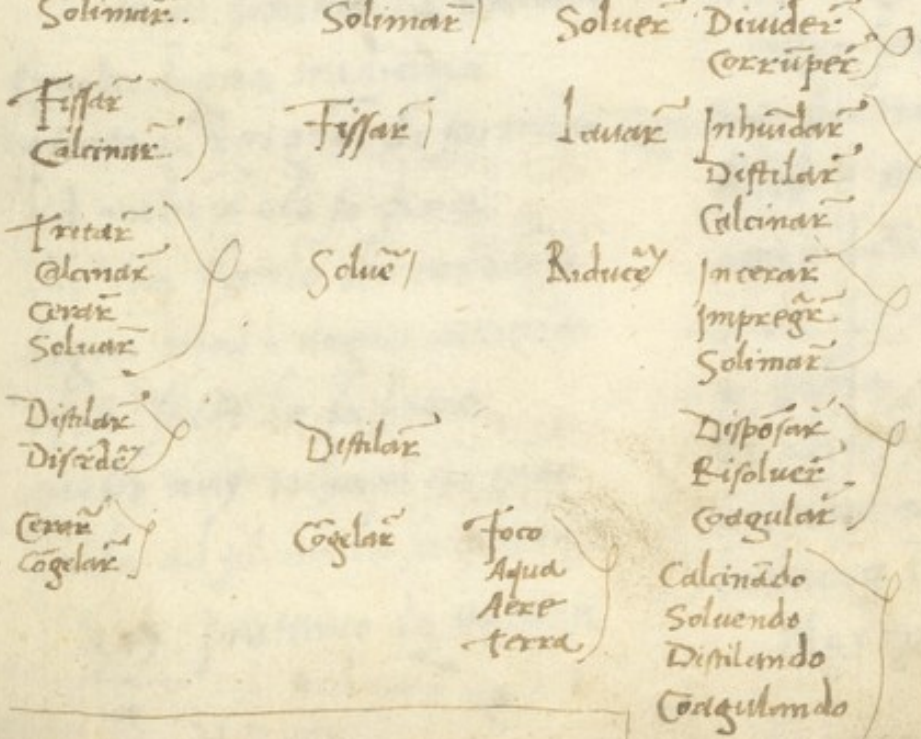

In p^{ss} ℔ oz. j. Iunge fine pone ad copellaz

fixatioe de luna

℞ oz. j. de arg.to vt mete alla copella / vt tanto q.to la copella lamon
lacibarai g regulo de Antimoio a poco a poco butan.j fina a oz. j. vt
formita la copelatioe de lo arg.to fundelo e laminalo sotile vt
mete a lagna da partire / e harai un poco de oro / poi sug
lag.a de lo arg.to vt fundelo ancora g un poco di borace: vt torna
alla copella cibandolo g oz. ÷ de regulo de Anto ut s. vt copel
lato ch sara fundo / lata e mete alla.g da partir e trarai un
poco pin de oro ch la p.ma volta: et cosi ritorna a tuo piac.r /

Cosi canarai lo regulo d lo Antimoio. ℞ lib. j. Anti / oz. ij
limature feci / oz. vj. de Tartaro: meschia bn insieme et fa fon
dere p spacio de un quarto de hora / vt buta in Canale / et poi
ch sara fredo lena via la scorza / e harai lo regulo mccan /

Qual sicia si profonda
o qual arte si ingeniosa
serra may cosi iocõda
quãto e la nra sciaya
tanto e degna e graziosa
vn tesoro ad infinito
archa el mõdo i ogni sito
no trouerai de tanta altura
Noy Imitão la natura

Di nra arte suoy diffetti
che a sanare ogni metallo
dico tutti limperfetti
far perfetti seia fallo
seia tẽpo o iterualo
li coduce i sol o i luna
nõ li mancha cosa alchuna
fato e degna nra chiusa
Noy Imitão la natura

Questa degna medicina
quãto e vn gra di formẽto
ad rubeu elo si fina
che tra lhomo di tormẽto
dogni mal e dogni accidẽto
ipso facto lo fa sano
questo nuy tocham cu mao
parla ad plenu la scriptura
Noy Imitamo la natura

Ma p che nõ e chapaze
ogni ingegno ala nra arte
molti son che gli dispiaze
nri libri e nri carte
dispreggiado i ogni parte
la natura ela ragiot
alchun parla a passiot
altri ignora le scriptura
Noy imitão la natura

Dela sperma di metalli
nra pietra coponemo
e p che no sazia fallo
sol e luna gli agiogo
p fermẽto nuy gli demo
comu vol nri auttori
gli quali no comette errori
anzi an scritto cu gracura
Noy Imitamo la natura

Questa pietra nuy soluco
dico i materia prima
aqua bruna nuy trouco
qual sit de pocha stima
p farla alta e sublima
li elemẽti de essa tremo
ad vno ad vn purificado
reduco i terra pura
Noy Imitão la natura

ybs ybs ybs ybs Deus

La dicta terra poy bisogna
sublimar e reiterare
e leuarli la sua rogna
gradamẽte albificare
poy in aq̃ iterũ ritornare
che sia lucẽte cõ stella
corpo e spirito e alma bella
de essa tramo cũ grã cura
Noy ſmitamo la natura

Alma e spirito muy saluũo
al bisogno da dopparе
et el corpo calzinẽo
et i prima aq̃ si vol farе
possa poy coagulare
e quatro volte reiterao
ala quarta lo fyramo
ch in sua mora sepultura
Nuy ſmitamo &c

Questo corpo mortificato
cũ lo spirito liceramo
dico el spirito saluato
cũ luy lo vinificão
e dato questo imbeuerao
fin che ãbi duy sia i terra
morti dico seza guerra
ch nõ moti piu i altura
Noy ſmitamo &c

Poy cũ lanima saluata
questi duy tbeueramo
dico lanima mizata
tutti esẽne li fyramo
questo elexir sepramo
lalma gli da la fusiõe
a gutta a gutta sop̃ carbõi
finisse qui questa mistura
Noy ſmitão la &c

Vn peso de questo fermẽto
cade sop̃ mille dico
nota el suo crescimẽto
sette volty el suo replico
p̃ dar ad ifinito
cossi scriuẽ nri auttori
cocordãti i tal Lauori
se i lor libri metray cura
Noy ſmitão la natura

Sancto Tomaso nel suo libro scrisse
questa arte era operatiua mulier
poy gli agiose et el ver disse
che cor era ludus puerorũ
ma nri auttori tãte zaze
ano messi copto an nostro
tirare ut per auttoritatem nota
artista questa clarificatiua
inuestiga e for quel ch for la nat
Noy imitão la natura
finis Laus deo

B. 418
420

B.N.E.

pag. 26 : Octavianus de
Spino, bergomensis

GIBER
PHILOSOPHI

0 Cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
0 Inch 1 2 3 4 5 6 7 8 9
The Wellcome Library

0 Cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
0 Inch 1 2 3 4 5 6 7 8
The Wellcome Library